

รายงานการวิจัย

ເອົ້າ

ກາຮຕືກ່າແລະຮວບຮອມຂໍ້ມູນ

ເກື່ອງບໍລິຫານພາກທາງກຸມສັດຕະກຳລົງທະບຽນພັນປີ

A Study on Geographic and Social
Aspects of Punpee Community.

ໂອົ້າສາລະຖາຈາກຍໍ ດຣ. ພັກຄະກຸມ ການຝຟຈຸນປະເສົາ

ພ.ศ. 2545

ຫານວິຈີຍນີ້ໄດ້ຮັບທຸນອຸດທະນຸນຈາກໂຄຮງການ ພວ.ສ.
ສໍານັກເຊົາລວກສາບັນຫາຂວ້າງວັນ

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง การศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทางภูมิศาสตร์
ของชุมชนพันปี

A Study on Geographic and Social Aspects of Punpee
Community

โดย รองศาสตราจารย์ ดร.นงคราชุณ กาญจนประเสริฐ

ในการศึกษาให้วิธีสำรวจสภาพทางภูมิภาคและลักษณะทางสังคม ของ
ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนพันปี รวมทั้ง ข้อมูลทางสถิติและข้อมูลจากเอกสาร แล้วนำมาประมวลผล
ร่วมกัน ผลปรากฏว่า

สภาพทางภูมิภาค ชุมชนพันปีตั้งอยู่บริเวณใต้สุดของเทือกเขาล้านครีบชัตุลูก
ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบสูงฝั่งแม่น้ำน่าน บริเวณแม่น้ำตั้งครึ่ด มีเนื้อที่ประมาณ 3.5 ตารางกิโลเมตร
ลักษณะดินเป็นดินร่วนปนทรายเป็น ชุดดินธาตุพิม พืชอยู่ในอัฒดับบล็อกพิชอล์ ระดับความชุ่มน้ำบนบูรณา
ปานกลาง แหล่งน้ำสำคัญ คือ แม่น้ำน่าน ลักษณะอากาศเป็นแบบร้อนชื้น อุณหภูมิเฉลี่ย
28.13 องศาเซลเซียส ปริมาณฝนรวมทั้งปีเฉลี่ย 1,287.28 มิลลิเมตร พืชพรรณธรรมชาติเหลืออยู่
น้อยมาก คือ ไม้ย่าง ส่วนใหญ่เป็นไม้ผลและพืชผักที่มนุษย์ปลูกไว้เพื่อการบริโภค

สภาพทางสังคม ชุมชนพันปีเป็นหมู่บ้านเก่าแก่ที่มีการตั้งถิ่นฐาน ลีบต่อกันมา¹
ยาวนานหลายร้อยปี ปัจจุบันเป็นชุมชนใหญ่สุดของเทศบาลนครพิษณุโลก มีลักษณะกึ่งเมืองกึ่งชนบท
จำนวนประชากร 1,230 คน 280 ครัวเรือน ประกอบอาชีพ รับจ้าง ค้าขาย รับราชการ
พนักงานบริษัทและอื่น ๆ ภายในชุมชนมีวัดพันปี โรงเรียนเทศบาล 5 (วัดพันปี) โครงการอนามัย
ขยายริมแม่น้ำ ศูนย์แพทย์พันปี โรงสีข้าวเบญจพิช โรงงานผลิตแห่มสุพัตรา โรงงานผ้ากดดอง
และโรงงานข้าวเกรียบ กิจกรรมและประเพณีที่สำคัญ เช่น งานปีใหม่ ลอยกระทง สงกรานต์
บวชนาคหมู่ งานกีฬา และวันคลาดนัด เป็นต้น ปัญหาที่พบในชุมชน ได้แก่ เรื่องยาเสพติด
การลักไถมาย ความสะอาด สิ่งแวดล้อม ความสามัคคี และการรับรู้ข่าวสาร แนวทางการพัฒนา
คือ ควรพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาอาชีพเสริมให้ประชาชน ปรับปรุงตลาดนัด
ให้ใหญ่ขึ้น อนุรักษ์ชุมชนให้อยู่ในสภาพเดิมไม่เปลี่ยนเป็นชุมชนอุตสาหกรรม

Abstract

Title : A Study on Geographic and Social Aspects of Punpee Community

By : Assoc.Prof.Nongkran Kanchanaprasert (Ph.D.)

The purpose of this study was to investigate the geographic and social aspects of Punpee Community by means of a physical survey, in-depth interviews, and documentary study. The data from the three sources were analyzed together. The findings reveal that:

Physical aspects : Punpee Community is located on the flood plain of the Nan River which is the southernmost of Phitsanulok Municipality. It covers 3.5 square kilometers. The soil texture is silt loam which belong to the That Phanom category. It is classified in the Alfisols soil orders. Its fertility is at the medium level. The main source of water is from the Nan River.. The climate is tropical. The average temperature is 28.13 degrees Celsius. The average rainfall per year is 1,287.28 millimeters. The only natural trees which still survive are Yang trees. The main cultivated plants are fruit trees and vegetables.

Social aspects : People have lived in Punpee Community for hundreds of years. Nowadays it is the biggest suburban community in Phitsanulok Municipality. There are 280 houses with 1230 people in this community. The people's occupations are labor, merchants, government offices, company employees and so on. In this community there are the following places : Wat Punpee, Municipal School 5 (Wat Punpee School), garbage recycle bank project, Punpee Medical Center, Benjaphuet rice mill, Supatra Salted Pork Factory, a pickle factory, and a rice chip factory. The main traditions and events are New Year, Loykrathong, Songkran, group ordaining, sport days, and periodic markets. The problems found in the community are narcotics, thieves, cleanliness, environment, lack of cooperation, and information perception. It is suggested that the community can be developed by promoting the community to be a tour site, creating supplementary jobs for the people, enlarging the periodic market, and conserving the community not changing it into an industrialized community.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยสภาพทางภูมิศาสตร์ของชุมชนพันปีสำเร็จได้ เพราะบุคลากรฝ่ายให้การสนับสนุน และมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ให้ข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูล และให้ข้อคิดเห็นในด้านต่าง ๆ เพื่อให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์เกิดประโยชน์ต่อการนำไปใช้พัฒนาชุมชนหรือท่องเที่ยวไป

ขอขอบคุณประชาชนในชุมชนพันปีทุกท่านที่กรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณอวิรุทธิ์ นาทิพย์ ประธานชุมชนพันปี นายอุดม - นางเชื้อ ปุ่นน้อย, นางประจวน พันภัย, นางประจวน ศรีปรางค์ และประชาชนในชุมชนพันปีทุกท่านที่มีได้ก่อสร้างใหม่ ณ ที่นี่ ขอขอบคุณ นักศึกษาในโปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์รังสรรค์ล้อม ปี 2541 - 2544 นักศึกษาในโปรแกรมวิชาเกษตรศาสตร์ ปี 2542 - 2545 ที่ช่วยสำรวจและเก็บข้อมูลในด้านต่าง ๆ ขอขอบคุณอาจารย์ในโครงการ ความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชนพันปีทุกท่าน ที่มีส่วนร่วมให้โครงการวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชนพันปีสำเร็จได้ตามที่ตั้งประสงค์ ขอขอบคุณ อาจารย์บัญชา ศรีสมบัติ ที่มีส่วนช่วยด้านการวิเคราะห์สรุปผลข้อมูล และ คุณโชคชัย น้อยกติน ที่มีส่วนช่วยในการจัดพิมพ์รูปเล่ม รวมทั้ง ขอขอบคุณโครงการ พวส. สำนักงานสภาสภาน้ำทึบภัย ที่ให้ทุนอุดหนุน การทำวิจัยในครั้งนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.นงครายุ กาญจนประเสริฐ)

ตุลาคม 2545

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	
ABSTRACT	
กิตติกรรมประกาศ	
สารบัญ	
สารบัญตาราง	
สารบัญภาพ	
สารบัญภาพผนวก	
บทที่ 1 บทนำ	
- ความเป็นมาและความสำคัญ	1
- วัตถุประสงค์ของการวิจัย	1
- ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	2
- แนวทางการศึกษาวิจัย	2
- กลุ่มตัวอย่าง	2
- ขอบเขตการวิจัย	3
- ระเบียบวิธีวิจัย	3
- ระยะเวลาในการทำวิจัย	3
- ภาระนำเสนอรายงานการวิจัย	3
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	
- แนวความคิดเกี่ยวกับชุมชน	4
- ระเบียนเทคนิคและเครื่องมือ	7
บทที่ 3 สภาพทางกายภาพของชุมชนพันบี	
- ประวัติความเป็นมา	11
- อาณาเขตของชุมชนพันบี	13

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 3 (ต่อ)

- รูปร่างและเนื้อที่	13
- ลักษณะภูมิประเทศ	13
- ลักษณะดิน	18
- สภาพภูมิอากาศ	19
- พืชพรรณ	23

บทที่ 4 สภาพเศรษฐกิจ สังคม และการบริการ

- สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม	24
* จำนวนประชากร	24
* การอุตสาหกรรม	25
- ด้านการปกครอง	27
- สิ่งสาธารณูปโภคบริการ	30
* โรงเรียนเทศบาล 5 (วัดพันปี)	30
* โครงการธนาคารรายรี้เชียงใหม่	36
* ศูนย์สุขภาพชุมชนพันปี	38
* วัดพันปี	40
* ศาลาเจ้าพ่อพันปี	41
* ห้องสมุดประชาชน	41
* ลานกีฬา	41
- ผลการสำรวจชุมชนพันปี	41

บทที่ 5 วิเคราะห์ผล สรุปผล

- วิเคราะห์ผลการวิจัย	49
1. สภาพทางกายภาพของชุมชนพันปี	49
2. สภาพเศรษฐกิจ สังคม และการบริการ	51

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๕ (ต่อ)	
- ปัญหาที่สำคัญของชุมชนพันปี	52
- ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	53
- สรุปผลการวิจัย	53
บรรณานุกรม	55
ภาคผนวก	57
- ภาพประกอบความเข้าใจและภาพกิจกรรมที่สำคัญของชุมชนพันปี	58
- แบบสำรวจสภาพทางภูมิศาสตร์ของชุมชนพันปี	91
- แบบสอบถามสภาพทางภูมิศาสตร์และลักษณะชุมชนพันปี	92
- ประวัติผู้วิจัย	97

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่	
1 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยลักษณะอากาศสำคัญปีต่อจากสถานีตรวจอากาศพิษณุโลก ในช่วง ๕ ปี (ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๔)	20
2 ตารางแสดงประชากรพันปี จำแนกตามอายุ และเพศ	25
3 ตารางแสดงการให้บริการประจำสปดาห์	40
4 ตารางแสดงข้อมูลพื้นฐานของประชากรตัวอย่างในเขตชุมชนพันปี	42
5 ตารางแสดงรายได้เฉลี่ยของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามรายวัน รายเดือน และรายปี	43
6 ตารางแสดงอาชีพของผู้มีรายได้ในครอบครัวเรือนของประชากรตัวอย่าง	43
7 ตารางแสดงลักษณะที่อยู่อาศัยของประชากรตัวอย่างชุมชนพันปี	44
8 ตารางแสดงลักษณะการใช้สอยที่อยู่อาศัยของประชากรตัวอย่าง	45

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
9 ตารางแสดงลักษณะดินบริเวณที่อยู่อาศัยของประชากรตัวอย่าง	46
10 ตารางแสดงอัตราส่วนร้อยละของระดับความพึงพอใจในความเป็นระเบียบ เรียบร้อย สวยงาม และความร่วมมือร่วมใจในการทำกิจกรรมของชุมชน	47
11 ตารางแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน	47

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แผนที่เขตเทศบาล และพื้นที่ชุมชนพันปี	14
2 แผนที่ภูมิประเทศ มาตรวาส่วน 1 : 50,000 (แผนที่ทั่วไป) แสดงสถานะเขต ติดต่อชุมชนพันปี	15
3 ภาพถ่ายทางอากาศครอบคลุมพื้นที่ชุมชนพันปี	16
4 สภาพการใช้ที่ดินชุมชนพันปีจากภาพถ่ายทางอากาศ	17
5 ภาพแสดงปริมาณเนอร์วัมทั้งเดือน และอุณหภูมิของชุมชนพันปี	21
6 แผนผังโรงเรียนเทศบาล ๕ (วัดพันปี)	32
7 โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนเทศบาล ๕ (วัดพันปี)	33
8 แผนผังการบริหารงานโรงเรียนเทศบาล ๕ (วัดพันปี)	34

สารบัญภาพนวน

ภาพนวนที่		หน้า
1	ถนนสายหนึ่งในหลายสายที่เป็นเส้นทางเข้าสู่ชุมชนพันปี	59
2	ถนนสายพิษณุโลก - บางระกำ เส้นทางหลักในการเข้าสู่ชุมชนพันปี	59
3	นายอุดม และ นางเชื้อ บุญน้อย คนเก่าแก่ของชุมชนพันปี	60
4	นางเสริม จันสุด คนเก่าแก่ของชุมชนพันปี	60
5	บริเวณพื้นที่ซึ่งเคยมีต้นตาลริมน้ำอยู่บริเวณมาก	61
6	ร่องรอยของรากตาลซึ่งยังคงหล่อเหลือไว้บนบ้างเล็กน้อย	61
7	บ้านของ นางประจวน พันภัย ซึ่งตั้งอยู่หัวด้วยที่ตั้งบ้านปีก่อน	62
8	บริเวณหลังบ้านนางประจวน ซึ่งตั้งนิษฐานว่าเคยเป็นที่ตั้งวัดพันปีก่อน	62
9	บ้านเรือนสมัยเก่า ซึ่งตั้งเรียงรายตามริมฝั่งแม่น้ำน่าน	63
10	บ้านเรือนหม้อใหม่ ตั้งอยู่ริมถนนพิษณุโลก - บางระกำ	63
11	พื้นที่ซึ่งเคยใช้ทำนาในอดีต	64
12	พื้นที่บางส่วนซึ่งยังคงปล่อยไว้เป็นที่กรรmachว่างเปล่า	64
13 - 14	การสำรวจเก็บตัวอย่างดินบริเวณพื้นที่กรรmachว่างเปล่า	65
15 - 16	ชั้นดินลึกเพียง 30 เซนติเมตร พบข้าวคานแข็งมาก	66
17 - 18	พื้นที่ซึ่งมีการใช้ที่ดินลักษณะดินร่วนซุย ค่า pH ประมาณ 6.5	67
19	ดินยางเป็นพื้นฐานไม้ดั้งเดิมที่ยังคงเหลืออยู่บ้างเล็กน้อย	68
20	ป่าจุนไม้ผลเป็นพื้นที่ที่ประชาชนนิยมปลูกกันทั่วไป	68
21 - 22	จะอมเป็นพืชสำคัญชนิดหนึ่งซึ่งประชาชนในชุมชนนิยมปลูกกันมาก	
	บริเวณ 2 ช้างถนนและริมฝั่งแม่น้ำ	69
23 - 24	จะอมซึ่งเก็บจากต้น ประชาชนจะนำมาดัดเป็นกำ เพื่อสูงจำหน่ายที่ตลาด	70
25	โลงศีร้าวเบญจพิชัย ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำน่าน	71
26	โลงงานผลิตแห่นมสุพัตรา ตั้งอยู่ริมถนนสายพิษณุโลก - บางระกำ	71
27 - 28	โลงงานผลิตผักกาดทอง ตั้งอยู่บริเวณสะพานข้ามแม่น้ำน่าน	72
29	การเลือกตั้งคณะกรรมการชุมชนของชุมชนพันปี	73
30	ประชาชนชุมชนพันปีจัดประชุมให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์กับผู้สูงอายุ	73

สารบัญภาพผนวก (ต่อ)

ก้าวผ่านวากที่	หน้า
31 กิจกรรมการพัฒนาชุมชนพันปี	74
32 กิจกรรมในโครงการปลูกผักปลอดสารพิษ	74
33 ประเมินอุปสมบทนาคหมู่ของชุมชนพันปี	75
34 ประเมินตัวตัวผู้สูงอายุในเทศบาลสังกრานต์	75
35 กระบวนการที่ตอกแต่งแล้วของชุมชนพันปีในเทศบาลโดยกระบวนการร่วมกับเทศบาล	76
36 การซ้อมแข่งเรือยาวพิชิตนาวีของชุมชนพันปีเพื่อแข่งขันในงานของจังหวัด	76
37 นายอวิรุทธิ์ นาทิพย์ ประธานชุมชนพันปี ผู้สนับสนุนการพัฒนา อาชีพของชุมชน	77
38 การรวมกลุ่มทำอาชีพเสริม ของชาวโกรกที่มีอดีต และรองเท้า	77
39 การรวมกลุ่มทำอาชีพเสริม ศิลปะประดิษฐ์ (ดอกไม้ฐานยางพารา และ ตุ๊กตาเทียน)	78
40 การรวมกลุ่มทำอาชีพเสริม ชั่นบังกะภัยเมม	78
41 - 42 โรงเรียนเทศบาลวัดพันปี (ท.5)	79
43 การอบรมให้ความรู้โครงการสอนภาษาไทยร้อยเคิลแก่เยาวชน	80
44 รถรับขยะเคลื่อนที่ นำขยะมาลงที่ถนนภาษาชุมชน	80
45 โครงการสอนภาษาไทยร้อยเคิล เป็นการร่วมมือกันระหว่างบ้าน วัด โรงเรียน	81
46 บริเวณตลาดนัดหน้าวัดพันปี ซึ่งมีประจำทุกวันพุธ	81
47 - 48 ศูนย์สุขาภาพชุมชนพันปี	82
49 - 50 การตรวจสุขาภาพให้ประชาชนที่มาใช้บริการ	83
51 - 52 การใช้บริการที่ศูนย์สุขาภาพและการจัดกิจกรรมออกกำลังกายให้ผู้สูงอายุ	84
53 - 54 ศาลาวัดชุมชนพันปี และต้นตะเคียนใหญ่ซึ่งเก็บไว้ที่หน้าวัด	85
55 ศาลาเจ้าพ่อพันปี และนางประจำ (ผู้ศูด)	86
56 บริเวณหลังบ้านนางประจำ ซึ่งมีตุ่นพระพุทธชูปีนเขี้ยววัดพันปีเก่า	86
57 - 58 ห้องสมุดประชาชนซึ่งใช้เป็นที่ตั้งของชมรมผู้สูงอายุ และสามารถขอเชื้อชมรม ขณะรอรับการตรวจสุขาภาพ	87

สารบัญภาพผนวก (ต่อ)

ภาพผนวกที่

หน้า

59 - 60	ภายในห้องสมุดประชาชน ซึ่งให้เป็นที่สำหรับตรวจสุขภาพผู้สูงอายุด้วย	88
61	ланกีฟ้า บริเวณริมแม่น้ำป่าสักกันตังพัง ใช้สำหรับจัดกิจกรรมสำคัญ	89
62	สถานที่เล่นกีฬาบริเวณหน้าบ้านประชาชนชุมชน ซึ่งอยู่ติดกับวัดพันปี	89
63	กิจกรรมกีฬาชุมชนสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเยาวชนของชุมชนพันปี	90
64	การออกกำลังกายเดินแอโรบิก ที่ลานกีฬาริมแม่น้ำป่าสัก	90

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิษณุโลก

Pibulsongkram Rajabhat University

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

ปัจจุบันทุกประเทศได้มีการยอมรับถึงความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพไว้ มีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อสังคมโดยมาก many ทั้งในแง่ของระบบนิเวศ พันธุกรรม สังคม เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม ตลอดจนถึงความบันเทิงและสันทานากาраж ความหลากหลายทางชีวภาพเกิดขึ้นเนื่องจากความสามารถของสิ่งมีชีวิตที่จะต้องปรับตัว หรือเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในทางกายภาพที่มีการเปลี่ยนแปลงไปในทุกขณะ เช่น การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นเรื่องที่มนุษยชาติต้องตระหนักร่วมกัน เพราะความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นส่วนประกอบขั้นพื้นฐานสำหรับการดำรงชีวิตให้อยู่ได้อย่างยั่งยืน ประเทศไทย เป็นประเทศหนึ่งที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง มีระบบไมโครไฟต์ทางหลากหลายที่ร่วงไปในทุกห้องดินของประเทศไทย

การศึกษาความร่วมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทางภูมิศาสตร์ของชุมชนพันปีครั้งนี้ เป็นโครงการร่วมในโครงการศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพและสิ่งแวดล้อมในชุมชนพันปีจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งเป็นชุมชนที่อยู่ในตัวเมืองจังหวัดพิษณุโลก ข้อมูลของชุมชนที่มีอยู่ในปัจจุบันเป็นเพียงข้อมูลคร่าวๆ ไม่มีรายละเอียดที่ลึกซึ้งในด้านต่างๆ โดยเฉพาะสภาพทางภูมิศาสตร์ที่ใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษา วิเคราะห์ความหลากหลายทางชีวภาพและสิ่งแวดล้อมด้านอื่นๆ เนื่องจากสภาพทางภูมิศาสตร์ มีผลสำคัญต่อการกระจายของสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในชุมชน และเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพและคุณภาพของสิ่งแวดล้อม

ชุมชนพันปี เป็นชุมชนขนาดใหญ่เมื่อเทียบกับชุมชนอื่นๆ ของเทศบาลนครพิษณุโลก ซึ่งของชุมชนปัจจุบันออกให้เห็นสิ่งที่น่าสนใจ ลักษณะของชุมชนมีความเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับความเก่าแก่ในรากในอดีตหรือไม่ ในปัจจุบันสามารถให้เป็นจุดเด่นหรือเอกลักษณ์ของชุมชน โดยการพัฒนาให้สามารถดึงดูดความสนใจของบุคคลที่ร่วงไปได้มากน้อยเพียงใด ลักษณะของชุมชนมีความเปลี่ยนแปลงและแตกต่างจากอดีตเพียงใด เนื่องจากสภาพของชุมชน มีลักษณะกึ่งเมืองกึ่งชนบท สภาพแวดล้อม จะเป็นปัจจัย วัฒนธรรม หรือใบภรณ์ตฤต ไม่รวมสถานที่บ้างสมควรอนุรักษ์

ให้คงอยู่คู่ชุมชน วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ วิถีชีวิต และเทคโนโลยีสมัยใหม่ พร้อมร่วมกับกลุ่มก่อตั้ง ตลอดจนผู้นำชุมชน ให้เกิดการพัฒนาชุมชนให้เจริญก้าวหน้าต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งสภาพทางกายภาพของชุมชนในปัจจุบัน เปลี่ยนแปลง แตกต่างจากในอดีตมากน้อยเพียงใด ถ้าได้มีการศึกษาให้ละเอียดลึกซึ้ง สามารถใช้เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ตลอดจนเพื่อการศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพและสิ่งแวดล้อม นับเป็นภารกิจในการพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิตของมนุษย์ให้เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทางภูมิศาสตร์ทางด้านกายภาพของชุมชนพันปี เช่น ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะดิน แหล่งน้ำ ลักษณะอากาศ ซึ่งเป็นแหล่งที่อยู่ของความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต
2. เพื่อศึกษาสภาพเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิตของประชากรในชุมชนพันปี

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทางภูมิศาสตร์กายภาพ เศรษฐกิจ สังคม ของชุมชนพันปี
2. ให้ข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ในการจัดการทรัพยากรดับเบิลยูเอชตีของชุมชนพันปี
3. ได้ข้อมูลเพื่อการเฝ้าระวัง และเฝ้าระวังอุบัติเหตุทางชีวภาพและสิ่งแวดล้อม
4. เป็นประโยชน์สำหรับปรับปรุง นักวิชาการ ในการวางแผนพัฒนาชุมชน หรือห้องถิน ให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

แนวทางการศึกษาวิจัย

ในการศึกษาแบ่งออกเป็น 5 บทที่สำคัญ คือ บทแรก เป็นเรื่องเกี่ยวกับความเป็นมาและความสำคัญ วัตถุประสงค์ ระเบียบวิธีการศึกษา ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา บทที่ 2 เป็นแนวคิดเกี่ยวกับชุมชนโดยทั่วไป บทที่ 3 เป็นเรื่องเกี่ยวกับสภาพทางกายภาพของชุมชนพันปี เช่น ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะดิน ลักษณะอากาศ แหล่งน้ำ บทที่ 4 เป็นเรื่องเกี่ยวกับสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของชุมชน บทที่ 5 เป็นบทสรุปและสรุปผล

กลุ่มตัวอย่าง

ศึกษาจากประชากรชั้นอาชีวศึกษาในชุมชนพันปีจำนวน 1,230 คน ทำการสุ่มสำรวจข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่และข้อคิดเห็นของประชาชนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 153 คน

ขอบเขตการวิจัย

ศึกษาพื้นที่ภายในเขตชุมชนพันปี ซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ 3.5 ตารางกิโลเมตร

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ดำเนินการสำรวจพื้นที่ เพื่อศึกษาลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะดิน และแหล่งน้ำ
2. ศึกษาข้อมูลจากเอกสารและข้อมูลทางสถิติ จากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งทางด้านกิจกรรมและด้านเศรษฐกิจสังคม
3. สัมภาษณ์ประชากรในชุมชนพันปีอย่างละเอียดลึกซึ้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ ที่ต้องการใน 3 ลักษณะ คือ ครั้งแรก เป็นการสัมภาษณ์แบบกว้าง เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป แล้วนำมาสรุปประเด็นสำคัญที่จะต้องสัมภาษณ์ใน ครั้งที่สอง คุณ ครั้งที่สาม เป็นการสัมภาษณ์เพิ่มเติม สำหรับข้อมูลที่ยังไม่ครบถ้วน สมบูรณ์ และละเอียดลึกซึ้ง
4. ประเมินผลทุกอย่างเข้าด้วยกัน วิเคราะห์ ยกประยุ ให้เกิดประโยชน์สำหรับการนำไปใช้ในด้านต่าง ๆ และเชียนรายงาน จัดทำขุปเพื่อสมบูรณ์

ระยะเวลาในการทำวิจัย

การทำวิจัยครั้นนี้ ใช้ระยะเวลาในการศึกษา ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2544 ถึง เดือนตุลาคม 2545 รวมระยะเวลา 1 ปี

การนำเสนอรายงานการวิจัย

ในการนำเสนอรายงานการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนแรก เป็นการนำเสนอกรอบแนวคิดในการศึกษา และแนวคิดเกี่ยวกับชุมชน ส่วนที่สอง เป็นการนำเสนอสภาพทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของชุมชนพันปี ส่วนที่สาม เป็นการวิเคราะห์ผลที่ได้จากการศึกษา และการให้ข้อคิดเห็นเสนอแนะ

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

แนวความคิดเกี่ยวกับชุมชน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2544) "ได้กล่าวถึงชุมชนไว้ว่าดังนี้ ชุมชนเป็นคำที่มีการนำไปใช้กันอย่างกว้างขวาง และใช้ในลักษณะแตกต่างกันออกเป็น เด่นเมnenพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ได้มีการให้แนวคิดและความหมายของชุมชนไว้ว่า ชุมชน หมายถึง กลุ่มคนที่มีวิถีชีวิตเกี่ยวกับกัน และมีการติดต่อสื่อสารกันอย่างเป็นปกติต่อเนื่อง เพราะการอยู่ในพื้นที่ร่วมกันหรือมีอาชีพร่วมกัน หรือการประกอบกิจการซึ่งมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน การมีวัฒนธรรมความเชื่อ หรือความสนใจร่วมกัน"

ความเป็นชุมชน หมายถึง ภารทีคนจำนวนหนึ่งเท่าใดก็ได้ มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีการติดต่อสื่อสารหรือรวมกลุ่มกัน มีความเชื่ออาثارกัน มีการเรียนรู้ร่วมกันในการกระทำ มีการจัดการ เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ร่วมกัน

องค์กรชุมชน หมายถึง กลุ่ม หรือชุมชน หรือสหกรณ์ หรือชื่ออื่นใด ซึ่งจะมีการจัดทะเบียน ตามกฎหมายหรือไม่ก็ตาม ขึ้นเป็นองค์กรที่เกิดจากกระบวนการตัวด้วยความสมัครใจของประชาชน ซึ่งกวนหนึ่งที่มีวัตถุประสงค์และอุดมคติร่วมกัน มี Mitaraph และความเชื่ออาثارต่อ กัน มีการเรียนรู้ร่วมกัน อย่างต่อเนื่องในการทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจ จิตใจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ผู้นำตามธรรมชาติเดิม โดยผ่านกระบวนการทำงานร่วมกันทั้งหญิงและชายหล่ายคน

ความเข้มแข็งของชุมชน หมายถึง การที่ประชาชนในชุมชนต่าง ๆ ของเมือง หรือชนบท รวมตัวกันเป็น "องค์กรชุมชน" มีการเรียนรู้ การจัดการ และการแก้ไขปัญหาร่วมกันของคนในชุมชน จึงเกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมภายใน ชุมชน ตลอดจนมีผลกระทบสูงต่อกันที่ดีขึ้นตามลำดับ อาจเรียกชุมชนนี้ว่า กลุ่ม ชุมชน สหกรณ์ บริษัท องค์กรชาวบ้าน เครือข่าย หรืออื่น ๆ ที่มีความหมายแสดงถึงการร่วมมือ ช่วยเหลือกัน เพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน และด้วยความเชื่ออาثارต่อชุมชนอื่น ๆ ในสังคมด้วย

ชุมชนเข้มแข็ง คือ ชุมชนที่มีการเรียนรู้ มีการจัดการทรัพยากร และมีการพัฒนาตลอดเวลา ซึ่งหมายความว่า มีการจัดการตนเอง และจัดการชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ถ้ามีกระบวนการเรียนรู้ ที่เหมาะสม ชาวบ้านก็สามารถด้วยภาษาของตนเองและอาศัยภูมิปัญญาของตนเองเพื่อการพัฒนา ที่ยั่งยืนได้ ชุมชนเข้มแข็งเป็นผลของการพัฒนาที่อาศัยภูมิปัญญาชาวบ้าน ที่รู้จักวิเคราะห์ ศักยภาพของตนเอง รู้จักเก็บข้อมูลชุมชนด้วยตนเอง รู้จักวางแผนแม่บทและดำเนินการตามแผนนั้น ด้วยตนเอง ชุมชนเข้มแข็งเริ่มจากการค้นพบศักยภาพของตนเอง ค้นพบภูมิปัญญาของตนเอง ค้นพบ แนวทางที่จะพัฒนาตนเองจากทุนเดิมที่มีอยู่ ชุมชนเข้มแข็งเป็นกระบวนการทางปัญญา ก่อให้เกิดปัญญา ซึ่งเมื่อเกิดขึ้นแล้วก็จะเป็นแสงสว่างนำไปสู่การพัฒนาตนเอง ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาที่มีมากหมุน อยู่ในทุกครัวเรือน ทุกชุมชน จุดแข็งของชุมชนและสังคมไทย อยู่ที่ความหลากหลายทางเชื้อชาติ ทางสังคม วัฒนธรรม อยู่ที่ภูมิปัญญาและทุนทางสังคม รวมทั้ง ความสัมพันธ์ของผู้คนที่ถูกร้อยรัด ด้วยกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทำให้ผู้คนเป็นพื่องพึงพาอาศัยกันและไว้วางใจกัน

ชุมชนเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้ เพราะเป็นชุมชนเรียนรู้ พร้อมที่จะเรียนรู้ ตัดสินใจ ได้อย่างเป็นอิสระ จัดการ “ทุน” ของตนเองให้อย่างมีประสิทธิภาพ ขาดหรือชุมชนที่ดำรงความเป็นชาติ หรือชุมชนได้ ย่อมต้องมีภูมิปัญญาแห่งชาติ (national wisdom) และภูมิปัญญาท้องถิ่น (local wisdom) ขันผ่านการสังเกต ทดลองใช้ คิดเตือก และถ่ายทอดเป็นวัฒนธรรมสืบทอดมา การพัฒนาใด ๆ จะต้องคำนึงถึงภูมิปัญญาแห่งชาติ และภูมิปัญญาท้องถิ่น ถ้าไม่เห็นนั้นการพัฒนานั้น ๆ อาจทำให้ เสียตันตุณในเชิงคุณและสังคม

การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ความเข้มแข็งของชุมชนจะมีมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับชุมชนนั้นมีองค์กรชุมชนที่เข้มแข็งเพียงใด ทั้งนี้ องค์กรชุมชนที่มีความเข้มแข็งนั้น จะต้อง มีการเตรียมคนและชุมชนด้วยการเสริมสร้างให้มีความเข้มแข็ง เพื่อเป็นฐานรองรับการแก้ปัญหา และการพัฒนา ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม พร้อม ๆ กัน ทุก ๆ ด้าน โดยมีหน่วยงานทั้งของภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน และภาคีการพัฒนา ทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ ผนึกกำลังดำเนินงานการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน ไม่การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ด้วยการระดูและสร้างกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม รวมทั้ง การสร้างสภาพแวดล้อมให้ชุมชนร่วมกันคิด ร่วมกันทำ และมีการเรียนรู้ เพื่อช่วยเหลือ ซึ่งกันและกัน อันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในระยะยาว

การส่งเสริมกระบวนการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ในลักษณะร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ประกอบด้วย กระบวนการส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อการพัฒนาอาชีพและเศรษฐกิจชุมชน การพัฒนาสวัสดิการสังคม และสวัสดิการชุมชน การฟื้นฟู อนุรักษ์ และจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ของชุมชน การค้นหาศักยภาพและการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจน การจัดทำแผนความต้องการ ของชุมชน รวมทั้ง การสร้างประชาคมภายในชุมชน และการสร้างเครือข่ายของชุมชน เป็นสิ่งที่จะช่วยให้ชุมชนเข้มแข็งขึ้น

คณะกรรมการส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาภัยภูต (2542) คณะ อนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายสังคมแห่งชาติ ได้ให้กรอบองค์ประกอบและลักษณะของ ชุมชนเข้มแข็งไว้ดังนี้ คือ

องค์ประกอบของชุมชนเข้มแข็ง ประกอบด้วย

1. มีบุคลากรหลายชุมตัวกันเป็นองค์กรชุมชนอย่างเป็นทางการ หรือไม่เป็นทางการ
2. มีผู้มายร่วมกัน และยึดโยง เกาะเมืองกันด้วยประโยชน์สาธารณะ และ ของสมาชิก
3. มีจิตสำนึกของการพึ่งตนเอง รักและเอื้ออาทรต่อกัน และมีความรักท้องถิ่น รักชุมชน
4. มีอิสระในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ
5. มีการระดมใช้ทรัพยากรในชุมชนอย่างเต็มที่ และมีประสิทธิภาพ
6. มีการเรียนรู้ เรื่องอย่างกันเป็นเครือข่าย เป็นแนวร่วม และติดต่อสื่อสารกัน หลักรูปแบบ
7. มีการจัดทำกิจกรรมที่เป็นสาธารณะของชุมชนอย่างต่อเนื่อง
8. มีการจัดการบริหารงานกลุ่มที่หลากหลายและเครือข่ายที่ดี
9. มีการเสริมสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่หลากหลายของชุมชนสืบทอดกันตลอดไป

ลักษณะของชุมชนที่เข้มแข็ง มีดังนี้

1. สมาชิกของชุมชนมีความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนและชุมชนที่จะแก้ไขปัญหา และพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง
2. สมาชิกของชุมชนพร้อมที่จะร่วมกันจัดการกับปัญหาของตนและชุมชน
3. มีกระบวนการของชุมชนที่มีการเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง จะเป็นวิถีของชุมชน ซึ่งขึ้นเคลื่อนโดยผู้นำองค์กรชุมชน ในลักษณะเปิดโอกาสให้แก่สมาชิกทั้งมวลเข้ามามีส่วนร่วม มีความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้
4. สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการประเมินสถานการณ์ของชุมชน กำหนดวิสัยทัศน์ร่วม ร่วมคิด ตัดสินใจ ดำเนินงาน ติดตาม และประเมินผลการแก้ปัญหา และการพัฒนาของชุมชน ผ่านกระบวนการของชุมชน
5. สมาชิกของชุมชนเกิดการเรียนรู้ผ่านการเข้าร่วมในกระบวนการของชุมชน
6. มีแผนของชุมชนที่ประกอบด้วยการพัฒนาทุก ๆ ด้านของชุมชน ที่มุ่งการพัฒนาอย่าง เอื้อประโยชน์ต่อสมาชิกชุมชนทุก ๆ คน และห้องการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน
7. การพึ่งครุภัณฑ์จากภายนอก เป็นการพึ่งพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ ในที่สุด ไม่ใช่การพึ่งพาต่อไป
8. มีเครือข่ายความร่วมมือกับภาครัฐพัฒนา อาจเป็นหมู่บ้าน/ชุมชนอื่น ห้องถ่าย ภาครัฐการ องค์กรเอกชน นักธุรกิจ และอื่น ๆ ในลักษณะของการมีความสัมพันธ์ที่เท่าเทียมกัน

ระเบียบทุนคุณภาพนิสิต

ทุนคุณภาพนิสิต ให้ออกระเบียนเกี่ยวกับชุมชน พ.ศ. 2542 มีสาระสำคัญ เช่น

ชุมชน

หมายถึง ชุมชนที่เทศบาลครพิษณุโลกจัดตั้งขึ้นเป็นชุมชน

ผู้อาศัยอยู่ในชุมชน

หมายถึง ผู้อาศัยอยู่ในชุมชนที่เทศบาลได้จัดตั้งขึ้นเป็นชุมชน

วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งชุมชน

1. เพื่อให้ผู้อยู่อาศัยในชุมชนมีบทบาทในการแก้ไขปัญหา และพัฒนาชุมชนของ ตนเอง ตามหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
2. เพื่อให้ผู้อยู่อาศัยในชุมชน ได้เกิดความสามัคคีและรักท้องถิ่นของตนเอง

สิทธิและหน้าที่ของผู้อยู่อาศัยในชุมชน

ผู้อยู่อาศัยในชุมชน มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง และลงคะแนนเสียงเลือกตั้งกรรมการชุมชน มีสิทธิที่จะได้รับการบริการกิจกรรมต่าง ๆ จากหน่วยงานของรัฐบาล และเอกชนที่เกี่ยวข้องอย่างเท่าเทียมกัน โดยผ่านคณะกรรมการชุมชน

ผู้อุปถัมภ์ในชุมชน มีหน้าที่ให้ความร่วมมือปฏิบัติตาม “ระเบียบเทศบาลนครพิษณุโลก ว่าด้วยคณะกรรมการชุมชน พ.ศ. 2542”

การเลือกตั้งคณะกรรมการชุมชน

ให้มีคณะกรรมการชุมชนทำหน้าที่บริหารชุมชน ประกอบด้วย ตัวแทนซึ่งได้รับการเลือกตั้งจาก “ผู้อุปถัมภ์ในชุมชน”

ដូចម្នៀកសាយនិងុមានទាំងអស់នេះត្រូវបានបង្ហាញដោយពេលវេលាដែលមិនមែនជាប្រព័ន្ធផ្លូវការណាមួយទេ

- (1) आयुमेताकि 18 वर्ष बरिमान
  - (2) मैनिंगोंची जागी इन्हुने
  - (3) बुकल तो नाप्रतिटन मैनिंग तो संकेत

คณะกรรมการพิชิตภัย ที่ได้รับการเลือกตั้งอยู่ในตำแหน่งได้ครบ lokale 2 ปี นับตั้งแต่วันได้รับการแต่งตั้งจากเทศบาลครพิชิตภัย

คณะกรรมการชุมชนครบวงจรการปฏิบัติงาน จะต้องรักษาการไปจนกว่าจะมีการเลือกตั้งใหม่ และมอบหมายให้คณะกรรมการชุดใหม่เป็นที่เรียบร้อย

คณะกรรมการราษฎร เมื่อครบวาระการดำรงตำแหน่งเทศบาลฯ จะต้องดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการราษฎรชุดใหม่ ภายใน 90 วัน นับแต่วันถัดจากวันที่ครบวาระ โดยประกาศกำหนดวันเลือกตั้งของนายกเทศมนตรีคนพิเศษโดย

คณะกรรมการการซื้อขายและจราจร มีจำนวน 11 คน

คณะกรรมการชุมชน ประกอบด้วยตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้

- (1) ประชานคณะกรรมการชุมชน
  - (2) รองประชานคณะกรรมการชุมชน
  - (3) กรรมการฝ่ายเลขานุการ
  - (4) กรรมการฝ่ายหรือภูมิทิค

- (5) กรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์
- (6) กรรมการฝ่ายพัฒนาการด้านกิจกรรมภาพ
- (7) กรรมการฝ่ายสาธารณสุข
- (8) กรรมการฝ่ายส่งเสริมอาชีพและรายได้
- (9) กรรมการฝ่ายสวัสดิการและสังคม
- (10) กรรมการฝ่ายการศึกษา
- (11) กรรมการฝ่ายป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อย

วิธีการเลือกตั้ง “คณะกรรมการชุมชน” เลือกตั้งโดยวิธียกลีก แล้วเลือกทีละคนหนึ่ง หรือโดยวิธีอื่นที่เห็นสมควรตามที่ได้ตกลงกันในที่ที่มีการเลือกตั้ง

ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หรือผู้ที่ได้รับการเสนอขอเข้ารับการเลือกตั้ง ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- (1) อายุไม่ต่ำกว่า 25 ปีบริบูรณ์ นับถึงวันเลือกตั้ง
- (2) เป็นผู้มีเชื้อสายเมืองบ้านที่ตั้งอยู่ในชุมชน ซึ่งดำเนินการเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 90 วัน
- (3) เป็นบุคคลที่ไม่ประพฤติดีเป็นภัยต่อสังคม
- (4) เป็นผู้เสียสละ ตั้งใจจริง มีความรับผิดชอบ ไม่มุ่งหวัง หรือแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนใด ๆ เพื่อตนเอง หรือหมู่คณะ ให้มีข้อบกพร่อง
- (5) ไม่เป็นผู้ติดยาเสพติดให้โทษ
- (6) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (7) ไม่เป็นบุคคลไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ

กระบวนการชุมชนพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ครบกำหนดตามวาระ
- (2) ตาย
- (3) ลาออกจาก
- (4) ขาดคุณสมบัติข้อ 17
- (5) ขาดการประชุมติดต่อกันเกิน 3 ครั้ง โดยไม่แจ้งให้ทราบ และไม่ส่งตัวแทนเข้าประชุม และที่ประชุมคณะกรรมการชุมชนมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง และเสนอเรื่องให้นายกเทศมนตรีนគรีศรีพิชญ์โล กิจารณาสั่งให้พ้นจากตำแหน่งต่อไป

เมื่อตำแหน่งกรรมการชุมชนว่างลง ตามข้อ 18 ยกเว้น ข้อ 18 (1) อาจให้มีการเลือกตั้งกรรมการชั่วคราว ภายใน 30 วัน และมีสิทธิอยู่ในตำแหน่งเท่ากับระยะเวลาที่กรรมการเดิมมีสิทธิจะอยู่ในตำแหน่ง

เมื่อผู้ดูแลการเป็นกรรมการชุมชนด้วยกรณีใดก็ตาม คณะกรรมการชุมชนชุดเดิม จะต้องส่งมอบงาน และทรัพย์สินของชุมชนให้คณะกรรมการชุดใหม่ ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งจากเทศบาลนครพิษณุโลก

การดำเนินงานของคณะกรรมการชุมชน

หน้าที่ของคณะกรรมการชุมชน

(1) เป็นผู้เสริมสร้าง จิตสำนึก ความสามัคคี การมีส่วนร่วมในการพัฒนา ของผู้อยู่อาศัยในชุมชนและของสังคม

(2) เป็นผู้นำ ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน อาทิเช่น กิจกรรม ประเพณีท้องถิ่น กิจกรรมสาธารณสุข กิจกรรมพัฒนาอาชีพ และการป้องปรามชุมชน

(3) เป็นสื่อกลาง ในการรับฟัง รวบรวมความคิดเห็น และปัญหาของชุมชน รวมทั้ง สะท้อนความต้องการ และข้อเสนอของชุมชนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทุกราย

(4) เป็นหน่วยงาน ในการประสานใจองค์กรชุมชนต่าง ๆ ระหว่างกันทั้งหลาย ในชุมชน และระหว่างผู้อยู่อาศัยในชุมชนและองค์กรหน่วยงานต่าง ๆ ภายนอก ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้ง ชุมชนแห่งอื่น ๆ ด้วย

(5) เป็นผู้ส่งเสริมและบำรุงรักษาศิลปะ จารีต ประเพณี ภูมิปัญญา หรือ วัฒนธรรมอันดีของชุมชน

(6) เป็นผู้ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

บทที่ 3

สภาพทางกายภาพของชุมชนพันปี

ประวัติความเป็นมา ชุมชนพันปีตั้งอยู่ในเขตเทศบาลนครพิษณุโลกเป็นชุมชนที่ใหญ่สุด และอยู่บริเวณทิศใต้สุดในจำนวน 21 ชุมชนเมืองของเทศบาลนครพิษณุโลก เดิมอยู่ในเขตกรุงเก่าของ ของหมู่ที่ 5 ตำบลในเมือง ได้รับการจัดตั้งเป็นชุมชนเมือง W.. 2528 ชุมชนพันปีเป็นชื่อตั้งเดิม ของชุมชน ซึ่งเป็นหมู่บ้านเก่าแก่มาก (หลายร้อยปี) ตามประวัติเล่ากัน ในสมัยก่อนมีชาวจีนซึ่งล่องเรือ ค้าขายตามลำน้ำแม่น้ำ เห็นพื้นที่บริเวณนี้เป็นที่ว่างเปล่า มีความเหมาะสมที่จะใช้เป็นที่อยู่อาศัย จึงเข้ามาตั้งบ้านเรือนประกอบอาชีพทำมาหากิน ณ บริเวณนี้ ต่อมา จึงมีผู้อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนเพิ่มมากขึ้น ในช่วงประมาณ 150 ปีที่ผ่านมา มีประชากรตั้งบ้านเรือนอยู่อาศัยเพียง 30 คนเรือน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำไร่ทำนาและทำนาatal โดยเฉพาะการทำนาatal นับเป็นอาชีพที่สำคัญอาชีพหนึ่งของประชากรในหมู่บ้านนี้ เนื่องจากมีการทำนาตั้งแต่ทุกครอบครัว (30 - 40 ครอบครัว) เพราะดำเนินงานตามชื่นชอบเป็นจำนวนมาก ครอบครัวที่ทำนาอยู่ทั้งชุมชนพันปี ในปัจจุบัน คือ ตั้งแต่หนึ่งห้องขึ้นไปเล็กน้อยจนถึงสหพันห้องแม่บ้าน ที่มีต้นตาลมาก คือ บ้านชุดละ นายอ่อน - นางเปลี่ยน อันแสดง ซึ่งเป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจ ของ นางประจวน พันภัย (ปัจจุบันอายุ 62 ปี) นางประจวน เล่าไว้ว่า ปิดามารดาของตนมีอาชีพทำนาatal เพียงอย่างเดียว โดยในพื้นที่ของบ้านมีต้นตาลมากที่สุดประมาณ 40 - 50 ต้น แต่ละต้นอยู่ห่างกันตั้งแต่ไม่ถึงเมตร จนถึง 2 - 3 เมตร ปัจจุบันต้นตาลถูกตัดโคนจนหมดเพื่อใช้พื้นที่ ปลูกสร้างบ้านและพืชพรรณอื่น ๆ แต่ร่องรอยของรากตาลที่ยังไม่พังยังคงเหลือให้เห็นอยู่บ้างเล็กน้อย นอกจากทำนาatal ปีกจากต้นตาลแล้ว ประจำในบริเวณนี้ยังมีการทำนาจากอ้อยด้วย พื้นที่ซึ่งใช้ปลูกอ้อยจะเป็นพื้นที่ตอนร่องน้ำท่วมไม่ถึง มีการปลูกเป็นพื้นที่กว้างขวาง เช่นกัน สร้างการทำนา มีบ้างเล็กน้อยเพื่อใช้บริโภคภายในครอบครัว สำหรับผู้ซึ่งใช้พื้นที่ทำนามากจะนิยมไปทำบริเวณอื่นนอกชุมชน ซึ่งมีสักชุดละต้นหมายมากกว่า เช่น บริเวณหุ่งไก่ ซึ่งเป็นพื้นที่บริเวณกองกำกับการต้าวจตระเวนชายแดน 31 ในปัจจุบันการทำที่ภายในชุมชนมีการทำนาเพียงเล็กน้อย เนื่องจากมีลักษณะดินไม่เหมาะสม เพราะเป็นดินร่วนปนทราย ชาวบ้านเรียกว่า ดินห่าง ไม่เก็บกักน้ำผลิตตั้งตัว ได้ผลผลิตเพียงประมาณ 10 กว่าถังต่อไร่ พื้นที่เด่นและมีความสำคัญมากในพื้นที่นี้ คือ ต้นตาลและภาระปลูกอ้อย เพื่อใช้ทำนาatal ปีกและน้ำตาลอ้อย ตั้งนั้น ในหมู่บ้านซึ่งมีเครื่องมือที่บ้ออยขนาดใหญ่ โดยใช้แรงงานจาก

วัตถุเป็นผู้ห่มนเครื่องที่บ สถานที่ตั้งในอดีตอยู่บริเวณวัดพันปี แต่ปัจจุบันไม่เหลือร่องรอยให้เห็นแล้ว ลักษณะที่เป็นจุดเด่นของสถานที่ต่าง ๆ บริเวณนี้ นิยมใช้เป็นชื่อของหมู่บ้านในโอกาสต่อมา เช่น บ้านน้ำหัก บ้านโรงน้ำตาล บ้านดอน และบ้านกรอก เป็นต้น

บ้านน้ำหัก (เดิมอยู่หมู่ที่ 4) เป็นพื้นที่บริเวณที่แม่น้ำน่านได้ตัดวัดคล้ายแม่น้ำหักเปลี่ยนทิศทางการไหลย้อนกลับ บ้านโรงน้ำตาล เป็นพื้นที่ซึ่งประชาชนตั้งโรงเรือน เพื่อทำนาตามปีกปัจจุบัน คือ พื้นที่ซึ่งอยู่เหนือวัดพันปีขึ้นมาเล็กน้อย บ้านดอน เป็นพื้นที่ตอนซึ่งน้ำท่วมไม่ถึงปัจจุบัน คือ พื้นที่บริเวณใต้วัดพันปี มีประชาชนอาศัยอยู่จำนวนมาก บ้านกรอก เป็นพื้นที่ซึ่งในอดีตประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณนี้ได้เป็นทางเดินสำหรับต้อนวัตถุซึ่งถูกไฟไหม้ ให้ลงมาที่นี่ อาบน้ำในแม่น้ำน่าน

ในอดีตชุมชนพันปีเคยมีวัดมาก่อนวัดพันปีในปัจจุบัน ตั้งอยู่บริเวณใต้วัดพันปีลงมาเล็กน้อย ชาวบ้านพบอิฐและพระพุทธรูปขนาดใหญ่ ขนาดเล็ก จำนวนมากอยู่ใต้พื้นดิน เมื่อขาดดินเพื่อสร้างบ้านเมื่อเรียนหรือปลูกพืชพันธุ์ไม้ผลต่าง ๆ โดยเฉพาะบริเวณบ้านเลขที่ 1061/2 ถนนพุทธบูชา (ไม่มีบ้านใดที่เป็นบ้านของ นางประจวน พันภัย อายุ 62 ปี บริเวณหลังบ้านพบเศษอิฐจำนวนมากในบริเวณบ้าน จำนวนมาก และห่างจากหลังบ้านออกไปประมาณ 100 เมตร มีอุฐลงไปใต้ดิน จะพบแนวกำแพงซึ่งก่อด้วยอิฐ เห็นใจว่าเป็นกำแพงรอบนอกของโบสถ์ เพราะบริเวณภายในไม่จากการก่อกำแพงเข้าไป ชุดพับอิฐแห่งภายนอกเป็นบริเวณกว้างคล้ายเป็นฐานของโบสถ์ ดังนั้น จึงคงกับคำบอกเล่าของชาวบ้านว่า ในอดีตเคยมีวัดมาก่อน ซึ่งว่า วัดพันปี แต่ถูกทิ้งให้ไว้เป็นป่า เพราะชาวบ้านซึ่งเคยอาศัยอยู่ในอดีต เกิดการทะเลาะวิวาทกัน จึงต้องขอพยพโยกย้ายไปอยู่ที่อื่น พื้นที่บริเวณนี้ถูกทิ้งให้ไว้เป็นป่า พระสงฆ์ที่มีอยู่ได้ย้ายไปอยู่ที่วัดจันทร์ตะวันออก ซึ่งเป็นวัดที่อยู่ใกล้เคียงกัน ภายนหลังมีชาวบ้านกลุ่มใหม่ เข้ามาอาศัยอยู่เพิ่มขึ้น ได้จับจองที่นี่ที่ว่างเปล่าเป็นของตนเอง และให้วัดจันทร์ตะวันออกเป็นสถานที่ทำการบุญตามประเพณี แต่เนื่องจากวัดอยู่ห่างไกลจากชุมชนมาก ไม่สะดวกในการเดินทาง จึงมีกลุ่มชาวบ้านก่อสร้างวัดใหม่ริมแม่น้ำ ซึ่งว่า "วัดใหม่พันปี" เมื่อ พ.ศ. 2514 ภายนหลังเรียกชื่อให้สั้นลงเป็น "วัดพันปี" บุคคลผู้ร่วมงานก้าวสำคัญที่สำคัญ คือ นายเทพ เดี่ยมทอง ผู้ใหญ่บ้านครุฑ บุนนาค นายตีรุ๊ด อินอี้ม นายสมวัด ศรีไตรรัตน์ นายกลม ลาวิน นายประสิทธิ์ ออยดี และบุคคลอื่น ๆ อีกจำนวนมาก

ชุมชนพันปี ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2528 โดยการสนับสนุนจากเทศบาลนครพิษณุโลก ภายในชุมชน ประกอบด้วย 280 ครัวเรือน ประชากร 1,230 คน สภาพเป็นชุมชนกึ่งเมือง กึ่งชนบทมาก ซึ่งลักษณะของชุมชนบทยังคงปักภูมิให้เห็นบ้าง เช่น การตั้งบ้านเรือนกระจายไปตามริมฝั่งแม่น้ำน่าน ตามแนวถนนพุทธบูชา ลักษณะบ้านทำด้วยไม้แบบเก่า วิถีชีวิตประกอบอาชีพทำการเกษตร เช่น ปลูกผักกะ戌บบริเวณริมฝั่งแม่น้ำน่าน เพื่อส่งจำหน่ายต่อไปยังตลาดในเมืองพิษณุโลก

นอกจากนั้น บริเวณบ้านยังมีมีผลกระทบต่าง ๆ อีกจำนวนมาก แต่เนื่องจากชุมชนพันปี มีผู้เข้ามาอยู่อาศัยใหม่มากขึ้น สภาพวิถีชีวิตความเป็นอยู่การประกอบอาชีพได้เปลี่ยนไปจากเดิม เห็นได้จากการสร้างที่อยู่อาศัย กลายเป็นการสร้างตึกสมัยใหม่ เป็นร้านค้าอาคารพาณิชย์ ห้องแถว และโรงงาน เช่น โรงสีข้าวเบญจพิช โรงงานผลิตแห Dunn's Superstar โรงงานผลิตผ้าดอง และโรงงานทำข้าวเกรียบ เป็นต้น สำหรับบริเวณชุมชนเมืองจะตั้งกระจายไปตามแนวถนนบรมไตรโลกนารถ 2 และบริเวณห้างแม็คโคร บางส่วนมีการสร้างหมู่บ้านจัดสรร เช่น หมู่บ้านอนัญญา เป็นต้น

อาณาเขตของชุมชนพันปี

ทิศเหนือและทิศตะวันตกติดกับแม่น้ำน่าน

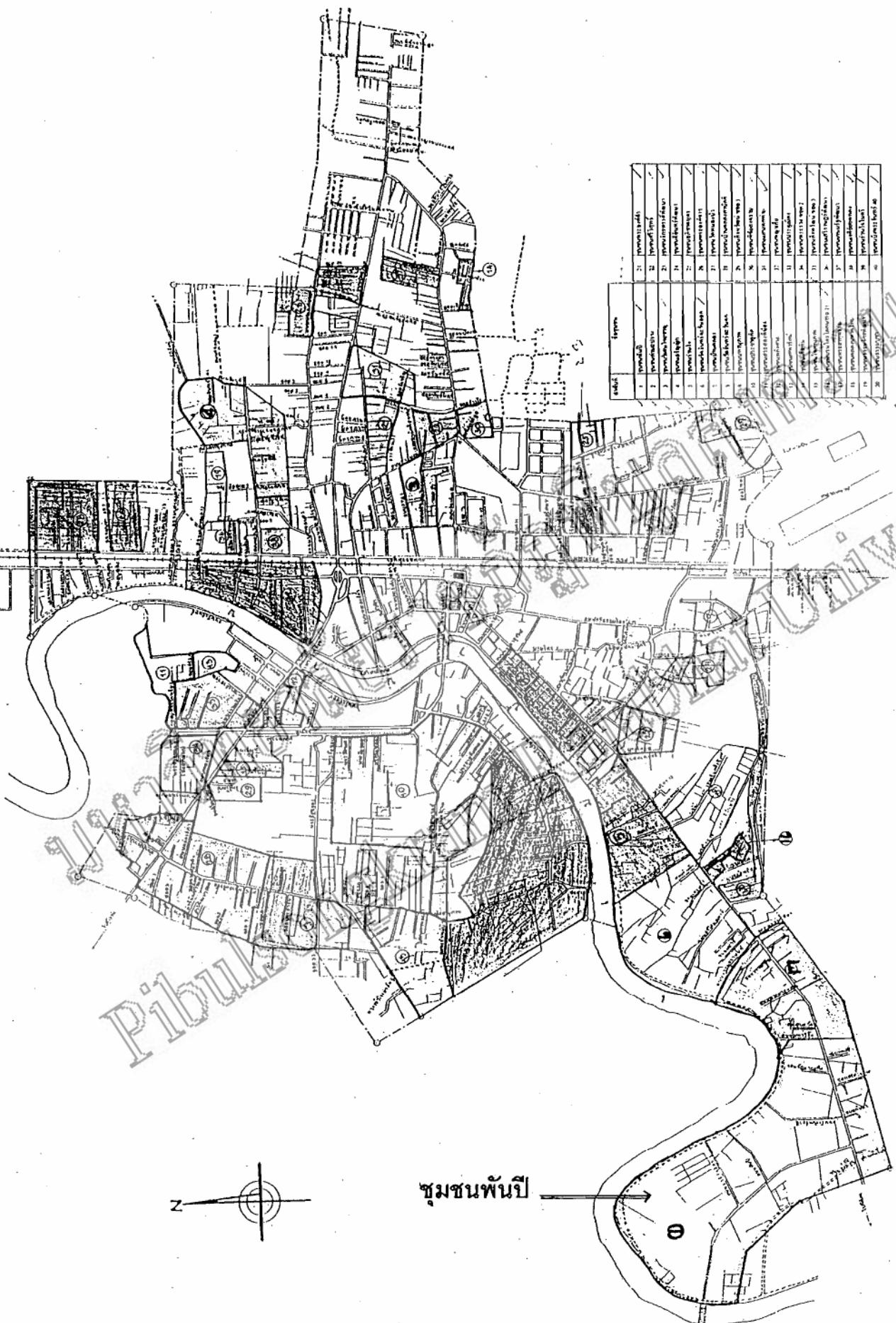
ทิศใต้ ติดต่อกับ องค์กรบริหารส่วนตำบลท่าทอง

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ชุมชนพระยาสุพรรณ

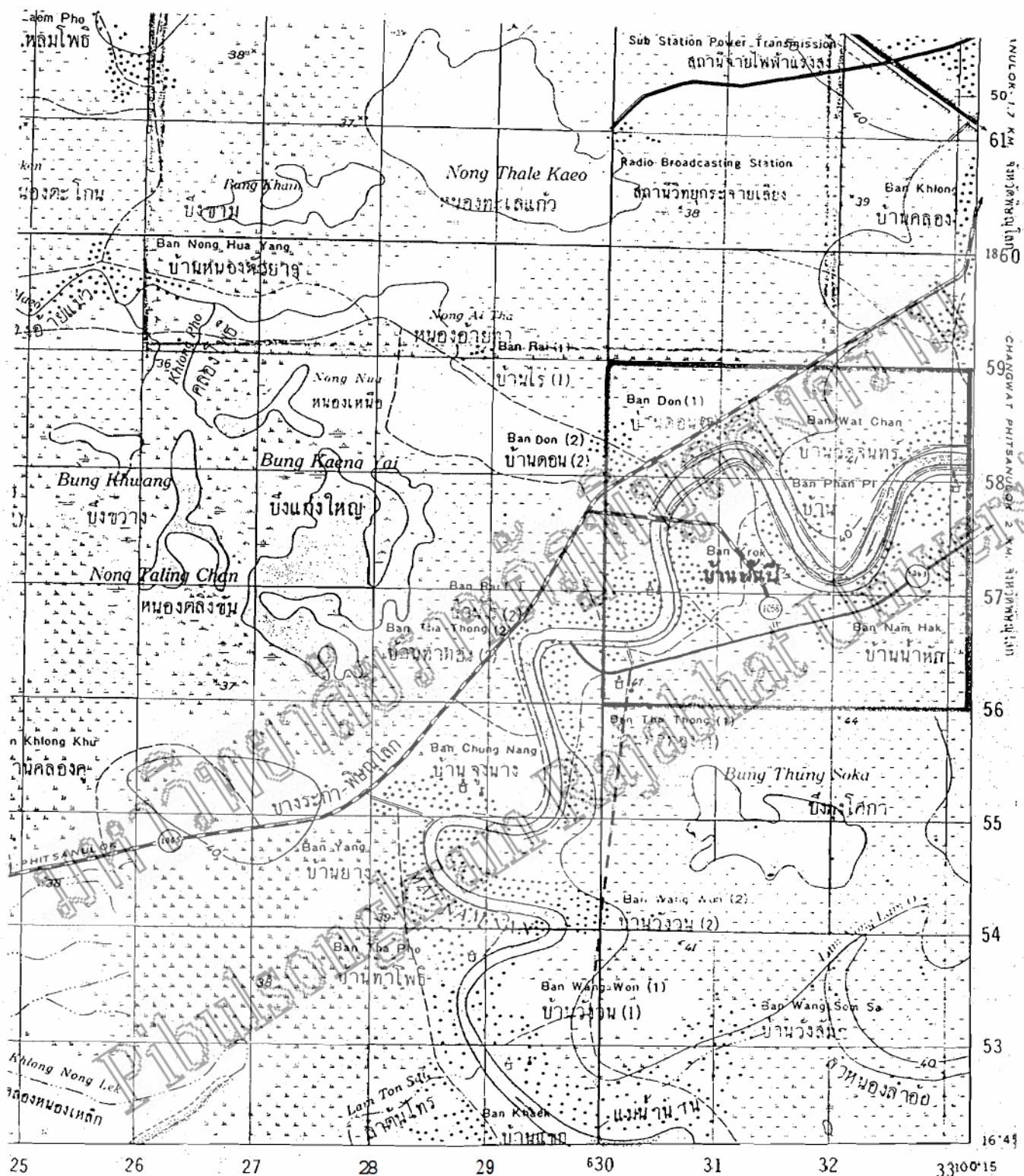
รูปร่างและเนื้อที่ ฐานที่พื้นปีมีรูปร่างคล้ายมีดตัดด้านลับ (หรือบางครั้งอาจมองคล้ายถุงเท้าสีน้ำตาล) โดยมีสันมีครุยด้านบนกว้าง ส่วนคมมีครุยทางด้านบนแบบพิษณุโลก - บางระกำ ซึ่งมีสะพานข้ามแม่น้ำน่าน ปลายตัดของมีด คือ ส่วนปลายสุดของคันน้ำที่กำลังโคงตัวด้วยยอดลงมาตามแนวเดิม แต่ส่วนด้านที่เป็นด้านลับ คือ ดูดเข็มชุมชนด้านติดกับชุมชนพระยาสุพรรณ ครอบเนื้อที่ทั้งหมดของชุมชน ประมาณ 3.5 ตารางกิโลเมตร

ลักษณะภูมิประเทศ เนื่องจากเป็นพื้นที่ซึ่งตั้งอยู่ภายในคุ้งน้ำหรือแม่น้ำโขงตัวด้วย จึงมีพื้นที่ส่วนพื้นที่ซึ่งถูกแม่น้ำโขงมาขัดขวาง ทำให้ดินบริเวณฝั่งแม่น้ำกร่อนพังทลายสูญเสียพื้นที่ดินไปทุกปี พื้นที่ส่วนนี้ คือ ถนนมหาวิถี ผ่านถนนจันทร์ธานี แต่ปัจจุบันเทศบาลครพิษณุโลกได้สร้างเรือนและทางพิมพ์แนวราวดามริมฝั่งแม่น้ำตลอดพื้นที่ เพื่อป้องกันการกัดเซาะของน้ำและป้องกันน้ำท่วมได้สำเร็จ สำหรับพื้นที่ภายในชุมชนโดยทั่วไปจัดเป็นที่ราบลุ่ม หรือที่ราบลุ่มท่อมถัง ความลาดชันของพื้นที่ร้อยละ 0 – 2 สูงจากระดับน้ำทะเลเป็นกลาง ประมาณ 44 เมตร ปัจจุบันพื้นที่ส่วนใหญ่ถูกถอนให้สูงขึ้น เพื่อก่อสร้างถนน ซอย และอาคารบ้านเรือน เหลือพื้นที่ซึ่งเป็นลักษณะธรรมชาติเป็นหย่อม ๆ เพียงเล็กน้อย โดยทั่วไปเป็นที่กรรังง่างเปล่า มีต้นไม้ขนาดเล็กหรือต้นหญ้าขึ้นบ้างประปราย แต่คาดว่าอีกไม่นานนักพื้นที่เหล่านี้คงถูกนำไปใช้ประโยชน์ก่อสร้างสิ่งอื่น ๆ ต่อไป

แผนที่เขตเทศบาล แสดงพื้นที่ชุมชนพันปี

ภาพที่ 1: แผนที่เขตเทศบาล แสดงพื้นที่ชุมชนพันปี

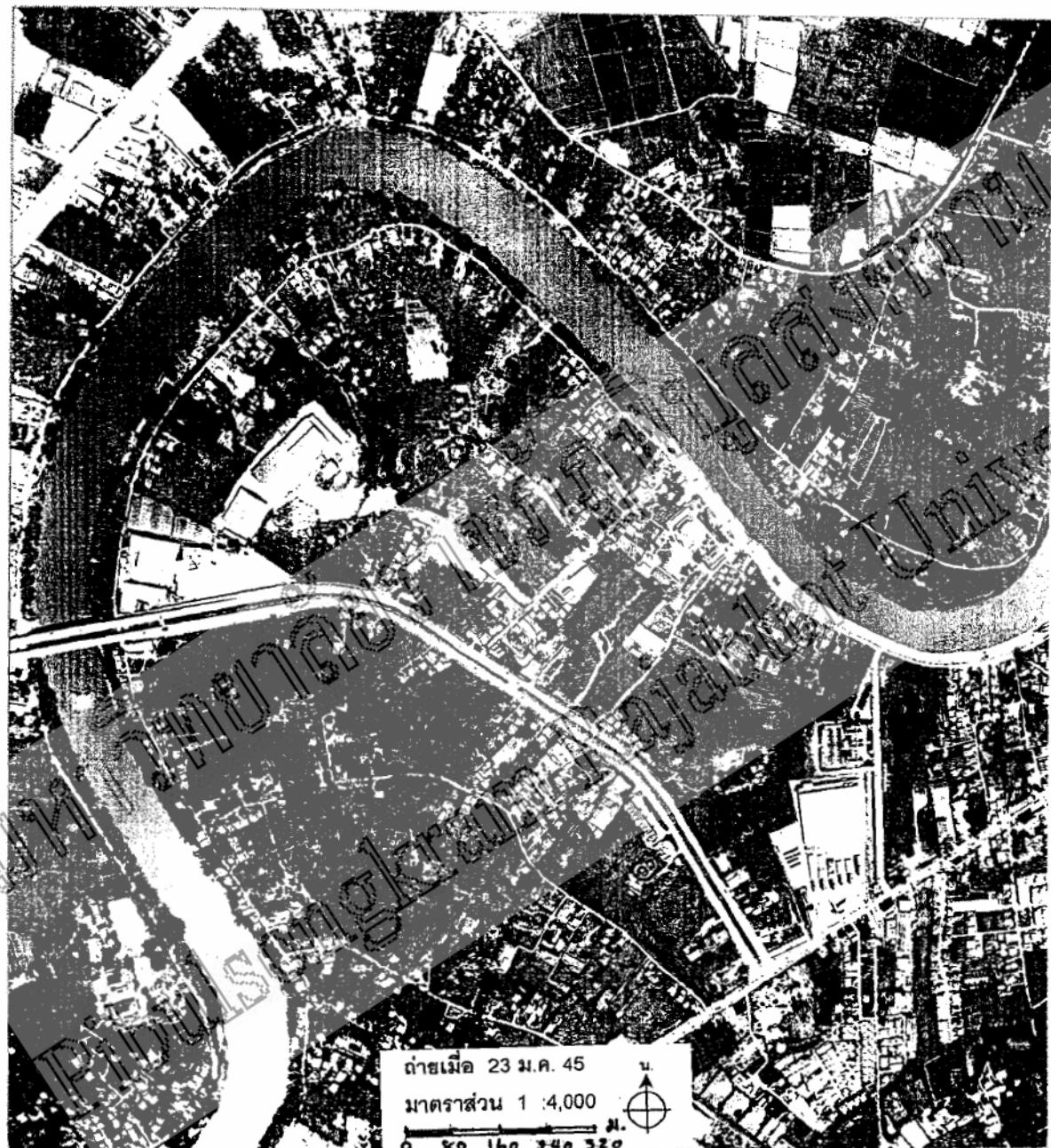

ELEVATION GUIDE

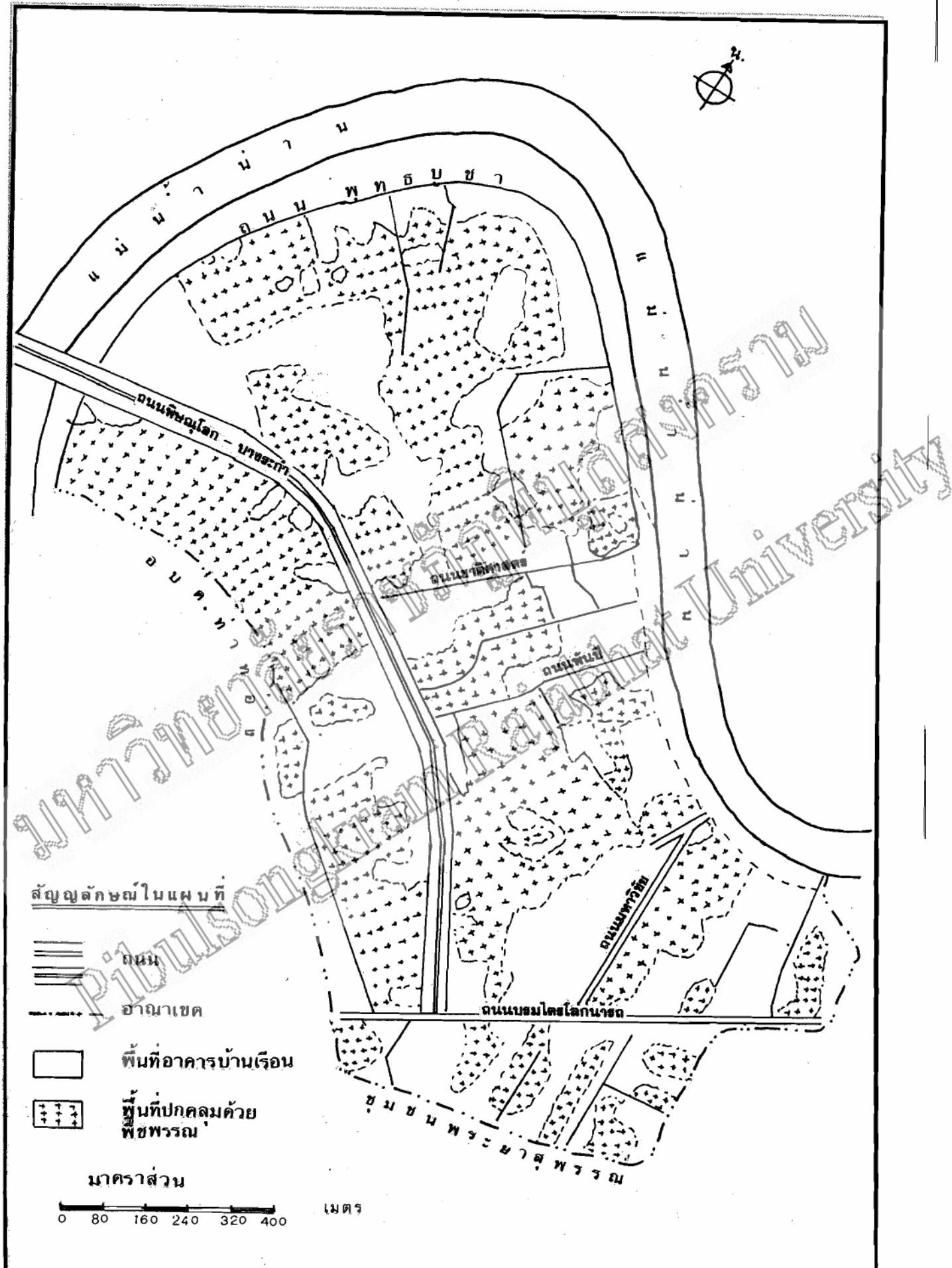
ADJOINING SHEETS

BOUNDARIES

ภาพที่ 2 : แผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน 1:50,000 (แผนที่ทหาร)
แสดงณาเขตติดต่อกันชั้นทับ

ภาพที่ 3 : ภาพถ่ายทางอากาศครอบคลุมพื้นที่ชุมชนพันบี

ภาพที่ 4 : สภาพการใช้ที่ดินชุมชนพันปี จากการแปลสภาพถ่ายทางอากาศ

ลักษณะดิน

เนื่องจากพื้นที่ของชุมชนพันปีตั้งขึ้นอยู่ริมฝั่งของแม่น้ำปราบ ดังนั้น เมื่อถึงฤดูน้ำหลาก จึงมีน้ำท่วมเป็นประจำ ลักษณะดินที่พบ เป็นดินที่เกิดจากการหักดิบของตะกอนบนสันดินเริ่มน้ำท่วม ที่ค่อนข้างมีความอุดมสมบูรณ์ เพราะได้รับปุ๋ยที่ถูกพัดพามากับน้ำลงมาทั่วหมด ซึ่งเมื่อได้ศึกษาวิเคราะห์รายละเอียดจากรายงานการสำรวจดินในจังหวัดพิษณุโลก (2525) เผพะนบริเวณพื้นที่ของชุมชนพันปี พบร้า พื้นที่ของชุมชนพันปีทั้งหมด เป็นดินในอันดับแอลฟิชอลส์ ชุดดินธาตุพนม โดยจำแนกได้เป็น fine, mixed, uttic Haplustalfs จัดเป็นดินที่มีเนื้อละเอียด แต่ดินหนานยวที่พบ มีลักษณะผสมกันหลายชนิด เช่น เคโอลินเต็ มอนเต้มอริลโลโน่ อิลไลเต็และอื่นๆ ลักษณะที่ได้ทั่วไป คือเรียบ ความลาดชัน ร้อยละ 1 – 2 เป็นดินลึกมาก การระบายน้ำดีปานกลาง ความสามารถให้น้ำซึมผ่านได้ปานกลาง การไหลบ่าของน้ำบนผิวดินร้าถึงปานกลาง ปกติระดับน้ำใต้ดินลึกมากกว่า 1.5 เมตร เกือบตลอดปี

ชั้นดินบน ที่ลึกไม่เกิน 30 เซนติเมตร มีน้ำดินเป็นดินร่วนปานทรายแบบ หรือหินร่วนปานดินหนานยว สีพื้นของดินเป็นสีน้ำตาลเข้ม หรือสีเข้มของน้ำตาลปันเทา ปฏิกิริยาดิน เป็นกรดแก่ ถึงเป็นกลาง ค่าความเป็นกรดต่าง ประมาณ 5.5 – 7.0 ชั้นดินล่าง มีน้ำดินเป็นดินร่วนหนานยว ปานทรายแบบ ดินร่วนหนานยวหรือดินหนานยว สีดินเป็นสีน้ำตาลปันแดงหรือสีแดงปนเหลือง จุดประสันต์ตากหรือสีน้ำตาลปันเทา ปฏิกิริยาดินเป็นกรดตึงเป็นกรดเล็กน้อย ค่าความเป็นกรดต่าง ประมาณ 5.0 – 6.5

ผลการวิเคราะห์ทางเคมีจากชั้นดินของชุดดินธาตุพนม ซึ่งกรมพัฒนาที่ดินได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการกล่าวถึงชุดดินธาตุพนมโดยทั่วไป คือ ดินหักดิบหนา ประมาณ 30 เซนติเมตร มีปริมาณอินทรีย์ต่ำถ้วน ภารอิมตัวด้วยประจุบวกที่เป็นต่างปานกลาง ความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวกปานกลาง ปริมาณธาตุฟอฟฟอรัสที่เป็นประโยชน์ต่อพืชปานกลาง ส่วนชั้นดินล่างลึกตั้งแต่ 30 เซนติเมตรลงไป มีความอิมตัวด้วยประจุบวกที่เป็นต่างปานกลาง ค่าความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวกปานกลาง ปริมาณธาตุฟอฟฟอรัสที่เป็นประโยชน์ต่อพืชต่ำ และปริมาณธาตุโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ต่อพืชต่ำ ถ้าพิจารณาในภาพรวมแล้วกล่าวได้ว่า ชุดดินธาตุพนม มีแร่ธาตุอาหารตามธรรมชาติระดับปานกลางในชั้นดินบน แต่ต่ำในชั้นดินล่าง สำหรับสมบัติทางกายภาพมีความเหมาะสมสำหรับใช้ปลูกพืชไว้ (N - I) และไม่ผล (F - II) ประชาชนโดยทั่วไปใช้ประโยชน์จากชุดดินนี้ในการปลูกพืชไว้ เช่น ข้อบัว ข้าวโพด ทำสวนผลไม้ รวมทั้ง ใช้เป็นที่อยู่อาศัย ส่วนการทำเจดดอยู่ในชั้นความเหมาะสมที่ 5 (P - VI)

เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศไม่เอื้ออำนวย สำหรับผลการวิเคราะห์ทางเคมีในห้องปฏิบัติการจากตัวแทนของชุดดินธาตุพนม กรมพัฒนาที่ดิน รายงานค่าต่าง ๆ ไว้ตามการแบ่งชั้นดินที่สำคัญได้ 4 ชั้น ในระดับความลึก 115 เซนติเมตร ดังนี้คือ

ชั้นดินแบ่งได้เป็น	$A_p, B_1, B_{21}t, B_{22}t$
ความลึก (เซนติเมตร)	0 – 14, 14 – 29, 29 – 54/ 62, 54/ 62 - 115
ขนาดอนุภาคทราย (%)	8.8, 4.8, 6.8, 17.0
ขนาดอนุภาคทรายละเอียด (%)	68.2, 69.4, 65.9, 59.5
ขนาดอนุภาคดินเหนียว (%)	23.0, 25.8, 27.5, 23.5
ค่า PH (1 : 1 H ₂ O)	6.45, 6.55, 6.55, 6.15
ค่าการนำไฟฟ้า (มิลลิมิเตอร์เมตร)	323.4, 196.0, 191.1, 151.9
อินทรีย์คาร์บอน (%)	2.70, 1.52, 1.27, 0.82
ค่าแคลเซียมที่แลกเปลี่ยนได้ (meq/ 100g)	15.2, 12.3, 10.5, 7.8
ค่าแมกนีเซียมที่แลกเปลี่ยนได้ (meq/ 100g)	3.8, 3.6, 4.5, 3.4
ค่าโพแทสเซียมที่แลกเปลี่ยนได้ (meq/ 100g)	0.2, 0.1, 0.1, 0.1
ค่าโซเดียมที่แลกเปลี่ยนได้ (meq/ 100g)	0.3, 0.3, 0.2, 0.5
ค่าความสามารถในการแลกเปลี่ยนประจุบวกที่เป็นต่าง (meq/ 100g)	19.7, 18.1, 16.7, 12.8
ค่าความอิ่มตัวด้วยประจุบวกที่เป็นต่าง (%)	76, 72, 71, 67
ค่าฟอร์สฟอรัสที่เป็นประไนซ์ (Bray II) (ppm)	31.0, 7.7, 4.0, 6.9
ค่าโพแทสเซียมที่เป็นประไนซ์ (ppm)	79.9, 40.9, 38.0, 41.0

สภาพภูมิอากาศ

เนื่องจากชุมชนพันปีไม่มีเครื่องมือตรวจลักษณะลมพิอากาศชุมชน แต่สามารถให้ข้อมูลจากสถานีอุตุนิยมวิทยาพิชญุโลก ซึ่งอยู่ห่างจากชุมชนพันปีประมาณ 2 กิโลเมตรได้ ลักษณะภูมิอากาศที่ไปของชุมชนพันปี เมื่อพิจารณาการจำแนกอากาศแบบ koppen เป็น (Koppen's Classification) จัดอยู่ในเขตอากาศทุ่งหญ้าเขตร้อน หรืออากาศทุ่งหญ้าสวันนา (Swanna Climate) หรือเป็นประเภทฝนซึ่งสับกับแห้งแล้ง ในรอบปีสามารถแบ่งออกได้ 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว

ในช่วงระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา ระหว่าง พ.ศ. 2540 – 2544 สถานีตรวจอากาศพิษณุโลก ตัวจัดลักษณะลมพื้นอากาศทั่วไป และได้รายงานข้อมูลที่สำคัญไว้เป็นค่าเฉลี่ยรายเดือน เมื่อนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยในช่วง 5 ปี มีค่าเฉลี่ยของลักษณะอากาศที่สำคัญ เช่น ความกดอากาศ อุณหภูมิของอากาศ ความชื้นสัมพัทธ์ การระเหยของน้ำ กำลังลม ปริมาณฝนรวม จำนวนวันที่ มีฝนตก และวันที่มีพายุฟ้าคะนองผ่านสถานี สำหรับเดือนต่างๆ ทั้ง 12 เดือน ในรอบปีค่าเฉลี่ย ในด้านต่างๆ แสดงในตารางที่ 1

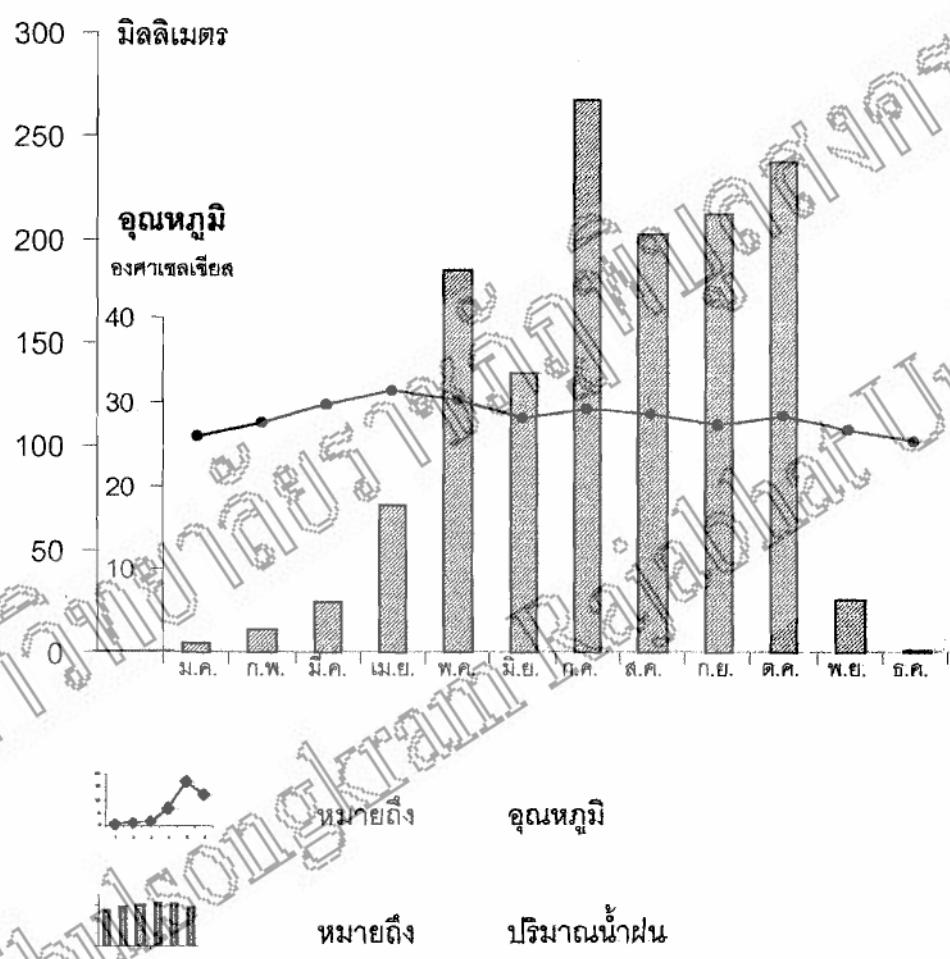
ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยลักษณะอากาศสำคัญซึ่งได้จากสถานีตรวจอากาศพิษณุโลก ในช่วง 5 ปี (ระหว่าง พ.ศ. 2540 – 2544)

เดือน	ค่าเฉลี่ย ความกด อากาศ (มม.)	ค่าเฉลี่ย อุณหภูมิ อากาศ (°C)	ค่าเฉลี่ย ความชื้น สัมพัทธ์ (%)	จำนวน น้ำระเหย ลงดินแดน (มม.)	หวานเร็ว ลม สูงสุด (กม / ชม.)	จำนวนฝน รวมทั้ง เดือน (มม.)	จำนวน วันที่มี ฝนตก (วัน)	พายุฟ้า คะนอง
ม.ค.	1011.84	25.84	67.91	110.57	18	3.98	2	-
ก.พ.	1010.65	27.35	64.77	113.10	21	10.58	3	1
มี.ค.	1010.21	29.62	62.90	146.81	28	22.96	4	3
เม.ย.	1007.54	31.21	65.78	167.44	40	66.40	10	7
พ.ค.	1006.27	30.19	72.83	154.24	39	172.18	14	11
มิ.ย.	1005.64	27.90	73.94	145.01	34	126.72	14	7
ก.ค.	1005.02	29.13	78.25	129.65	38	250.00	17	8
ส.ค.	1005.96	28.69	79.43	112.92	30	188.56	19	8
ก.ย.	1007.86	27.31	80.21	109.29	28	198.72	19	10
ต.ค.	1009.81	28.40	78.90	104.51	33	222.34	15	9
พ.ย.	1012.32	26.59	26.59	103.03	22	23.48	4	1
ธ.ค.	1013.35	25.33	25.33	104.50	20	1.36	1	-
เฉลี่ย	1008.87	28.13	72.07	125.09	29	1,287.28	10	5

จำนวนวันที่มีการฝนตกหนักในราชภัฏพิบูลสงคราม

- 21 -

ปริมาณฝน
รวมทั้งเดือน

ภาพที่ 5 : กราฟแสดงปริมาณฝนรวมทั้งเดือน และอุณหภูมิของชุมชนพันปี

๓๐๗.๕๖๒
๖๑๙.๘

146383

จะเห็นว่าลักษณะอากาศที่สถานีตรวจอากาศพิษณุโลก หรืออาจกล่าวได้ว่าของ
ชุมชนพันปีในแต่ละเดือนมีค่าความกดอากาศไม่แตกต่างกันนัก โดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 1005.02
มิลลิเมตร ในเดือนกรกฎาคม ค่าเฉลี่ยสูงสุด 1013.35 มิลลิเมตร ในเดือนธันวาคม และค่าเฉลี่ย
ของความกดอากาศในรอบปี คือ 1008.87 มิลลิเมตร

ค่าเฉลี่ยของอุณหภูมิในรอบปี พบว่า เดือนที่ค่อนข้างอุณหภูมิสูง มีประมาณ 3 เดือน
คือ เดือนมีนาคม เมษายน พฤษภาคม (อุณหภูมิเฉลี่ย 29.62, 31.21 และ 30.19 องศาเซลเซียส)
สำหรับเดือนที่มีอุณหภูมิติดต่อกันว่าเดือนอื่นๆ ในรอบปีมีประมาณ 3 เดือนซึ่งกัน คือ ในช่วงเดือน
พฤษจิกายน ธันวาคม และมกราคม (26.59, 25.33 และ 25.84 องศาเซลเซียส) ในรอบ 5 ปีนี้
วันที่มีอุณหภูมิสูงสุด คือ วันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ. 2541 อุณหภูมิสูงถึง 41.5 องศาเซลเซียส และ
วันที่มีอุณหภูมิต่ำสุดในรอบ 5 ปี คือ วันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2542 อุณหภูมิต่ำลงถึง 8.9
องศาเซลเซียส สำหรับอุณหภูมิเฉลี่ยโดยทั่วไปในช่วง 5 ปี คือ 28.13 องศาเซลเซียส

ความชื้นสัมพัทธ์ของอากาศในช่วง 5 ปี มีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 72.07 โดยแต่ละเดือน
ในรอบปีมีค่าเฉลี่ยไม่ค่อยแตกต่างกันนัก ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เดือนมีนาคม มีค่าร้อยละ 92.90
และค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เดือนกันยายน คิดเป็นร้อยละ 82.21

จำนวนการระเหยของน้ำทั้งเดือน โดยทั่วไปมีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกันนัก ค่าเฉลี่ยทั้งปี
ประมาณ 125.09 มิลลิเมตร เดือนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมี 4 เดือน คือ ตั้งแต่เดือนมีนาคม ถึง
เดือนมิถุนายน มีค่า 146.81, 167.44, 154.24 และ 145.01 มิลลิเมตร ตามลำดับ

ค่าความเร็วลมสูงสุด คิดเป็น กิโลเมตรต่อชั่วโมง พบว่า ช่วงที่มีความเร็วลมสูงสุด
คือ ช่วงฤดูร้อน โดยเดือนที่มีความเร็วลมสูงสุดกว่าเดือนอื่น คือ เดือนเมษายน มีความเร็วลม
40 กิโลเมตรต่อชั่วโมง รองลงมา คือ เดือนพฤษภาคม กรกฎาคม และมิถุนายน โดยมีความเร็วลม
39.38 และ 34 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ตามลำดับ สำหรับเดือนที่มีความเร็วลมสูงสุดมีค่าต่ำกว่า
เดือนอื่นๆ คือ เดือนมกราคม ธันวาคม และกุมภาพันธ์ ซึ่งมีค่า 18.20 และ 21 กิโลเมตรต่อชั่วโมง
ตามลำดับ ส่วนความเร็วลมสูงสุดมีค่าเฉลี่ยตลอดปี คือ 29 กิโลเมตรต่อชั่วโมง

ค่าเฉลี่ยปริมาณฝนรวมทั้งเดือนตลอดปี พบว่า เดือนที่มีฝนรวมทั้งเดือนมาก
แตกต่างจากเดือนอื่นๆ ในรอบปี มี 6 เดือน คือ ระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึง เดือนตุลาคม
ซึ่งมีค่าระหว่าง 126.72 – 250 มิลลิเมตร โดยเดือนที่มีปริมาณฝนมากที่สุด คือ เดือนกรกฎาคม
และเดือนตุลาคม (250.0 และ 222.34 มิลลิเมตร) ส่วนอีก 6 เดือน คือ ระหว่าง เดือนพฤษจิกายน
ถึง เดือนเมษายน มีค่ามีอยมากระหว่าง 1.36 – 66.4 มิลลิเมตร โดยเดือนธันวาคม และเดือนมกราคม
มีค่าน้อยที่สุด คือ 1.36 และ 3.98 มิลลิเมตร ปริมาณฝนรวมทั้งปี มีค่า 1,287.28 มิลลิเมตร

สำหรับจำนวนวันที่ฝนตกมีความลึกพื้นที่ และสอดคล้องกับปริมาณฝนรวมทั้งเดือน ตlothปี กล่าวคือ เดือนที่มีปริมาณฝนรวมทั้งเดือนมากจะมีจำนวนวันที่ฝนตกมากด้วย คือ ระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึง เดือนตุลาคม โดยมีจำนวนวันฝนที่ฝนตกระหว่าง 14 – 19 วัน ในรอบเดือน และเดือนที่มีจำนวนวันฝนตกมากสองเดือน คือ เดือนสิงหาคม และกันยายน มีฝนตกจำนวน 19 วัน สำหรับเดือนที่มีจำนวนวันฝนตกมากสองเดือน คือ เดือนสิงหาคม และกันยายน มีฝนตกจำนวน 19 วัน สำหรับเดือนที่มีจำนวนวันฝนตกน้อยที่สุด คือ 1 และ 2 วัน ค่าเฉลี่ยจำนวนวันที่มีฝนตกในรอบเดือนทั้งปี คือ จำนวน 10 วัน

วันที่มีพายุฟ้าคะนองผ่านสถานี มีความลึกพื้นที่กับจำนวนวันที่ฝนตกปริมาณฝนรวมทั้งเดือน และความเร็วลมสูงสุดในเดือนต่าง ๆ กล่าวคือ เดือนที่มีจำนวนวันพายุฟ้าคะนองผ่านสถานานมากกว่าเดือนอื่น ๆ อยู่ระหว่างเดือนเมษายน ถึง เดือนตุลาคม โดยเดือนที่มีจำนวนวันพายุฟ้าคะนองผ่านสถานานมากที่สุดมี 3 เดือน คือ เดือนพฤษภาคม (11 วัน) กันยายน (10 วัน) และตุลาคม (9 วัน) ส่วนเดือนที่มีจำนวนพายุฟ้าคะนองผ่านสถานานน้อย หรือไม่มี คือ ระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึง เดือนมีนาคม โดยเดือนธันวาคมและตุลาคม ไม่มีพายุฟ้าคะนองผ่านสถานี สำหรับค่าเฉลี่ยของจำนวนวันที่มีพายุฟ้าคะนองผ่านสถานานตlothทั้งปี คือ จำนวน 5 วัน

พิชพรรณ ในอดีตเป็นพื้นที่ป่าร้าง มีสัตว์ป่า เก็บ ห้าง เสือ เข้ามาในหมู่บ้านเป็นประจำ พร่อนเมืองเดิมที่บ้านมีอยู่ให้เห็นในปัจจุบัน เช่น ไมย่าง ไก่ แต่คงเหลืออยู่น้อยมาก บริเวณแบบริมฝีแม่น้ำน่าน เพราะถูกตัดโคน ใช้พื้นที่เป็นที่ปลูกสร้างอาคารบ้านเรือน เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยและร้านค้าพาณิชย์ มีเพียงบางแห่งซึ่งเป็นทรัพร้างว่างเปล่าจึงมีญาชื่นเป็นหย่อม ๆ ปัจจุบันพิชที่พบรากุดในญี่ คือ ไม่ผลที่ประชาชนปลูกไว้ให้บริโภคหรือให้ร่มเงา เช่น มะม่วง มะขาม มะหาด มะยม ขนุน และกล้วย เป็นต้น สำหรับพืชสำคัญที่ประชาชนนิยมปลูกเป็นการค้า คือ ข้าว สาลี ไก่ เป็นส่วนใหญ่ประชาชนที่มีลักษณะความเป็นอยู่แบบชนบท จะตั้งบ้านเรือนตามแนวถนนพุทธบูชา ซึ่งเป็นถนนริมฝีแม่น้ำน่าน พื้นที่บริเวณริมฝีแม่น้ำน่านกับถนนประชาชนจะปลูกชุมชนเป็นแนวยาว ตามริมฝีแม่น้ำน่าน คลุ่มพื้นที่ประมาณ 1 ตารางกิโลเมตร

บทที่ 4

สภาพเศรษฐกิจ สังคม และการบริการ

สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม

ชุมชนพันปีเป็นชุมชนที่มีขนาดใหญ่ ในปัจจุบัน พ.ศ. 2545 มีครัวเรือนประมาณ 280 ครัวเรือน จำนวนประชากร 1,230 คน ส่วนใหญ่ย้ายมาจากที่อื่น ผู้ที่อาศัยในพื้นที่ดังเดิมมีอยู่ไม่นานนัก อาศัยของประชาชน ส่วนใหญ่คือรับจำนำ ค้าขาย รับราชการมีบ้านเล็กน้อย รวมทั้ง ยังมีบางส่วนประกอบอาชีพในการทำนา อาชีพสำคัญที่พบในชุมชนนี้ มีตัวอย่างเช่นการทำก่อสร้าง คือ การปลูก ซ้อมจำหน่าย พบมากับบริษัทบ้านคอน ซึ่งประชาชนอาศัยอยู่ตามริมแม่น้ำ โดยอาศัยพื้นที่ระหว่าง ริมฝั่งแม่น้ำกับถนน หรือบริเวณที่ยื่นออกไปช่วงเรือกาล แหล่งน้ำไหลทรายมูด เป็นที่พักผ่อน ประชาชนบางคนอาจใช้พื้นที่ว่างในบริเวณบ้านด้วย จำนวนผู้ปลูกซ้อมรวมทั้งสิ้นประมาณ 50 ครอบครัว ภาพปลูกสวนใหญ่ไว้ใช้เอง เช่น ข้าว ผัก ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ในราคาดัง 5-10 นาท ถ้าปีได้ น้ำท่วมน้ำจะหายไป เนื่องจากดินดัดด้วย ช่องทางเดียวที่ดีคือการปลูกในกระถาง แต่ที่นี่ที่ชั่งน้ำไม่ท่วมก็ไม่จำเป็นต้อง ปลูกใหม่ เนื่องจากแม่น้ำชั่นมาต่อเนื่องกัน สามารถ เก็บผลผลิตได้ตลอดปี ประชาชนบางคนอาจนำไปจำหน่ายเองที่ตลาดกลางคืนของเทศบาล บริเวณ ถนนหาดธรรมชาติ แต่บางคนเก็บลงให้คนกลางนำไปจำหน่ายอีกด้วย ราคาจำหน่ายขึ้นกับ ฤดูกาล โดยในช่วงฤดูฝน ราคากะซอมจะถูก ส่วนช่วงฤดูแล้ง ราคากะแพง ผู้ที่ปลูกซ้อมไว้จำหน่าย มากเป็นขาวบ้าวบ้างซึ่งอาศัยอยู่ในชุมชนนี้มานาน

จำนวนประชากร

เมื่อ พ.ศ. 2541 ชุมชนพันปีมีประชากร จำนวน 958 คน เป็นชาย 474 คน
เป็นหญิง 484 คน จำนวนครอบครัวมี 280 ครอบครัว จำแนกตามอายุได้ดังนี้ คือ

ตารางที่ 2 ประชากรชุมชนพันปี จำแนกตามอายุ และเพศ

อายุ (ปี)	เพศชาย	เพศหญิง	รวม
	(คน)	(คน)	(คน)
ต่ำกว่า 7 ปี	40	43	83
อายุ 8 – 18 ปี	101	98	199
อายุ 19 – 59 ปี	293	300	593
uinnai 60 ปี	40	43	82
รวม	474	484	958

การอุดสาหกรรม

มีโรงงานอุดสาหกรรมตั้งอยู่ในชุมชน 4 แห่ง โดยจ้างงานทั้งจากประชาชนภายในชุมชน และภายนอกชุมชน เป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้ประชาชนมีงานทำและมีรายได้เลี้ยงครอบครัว เช่น

1. โรงสีข้าวเบญจพิช มีพนักงานทั้งหมด 74 คน เป็นชาย 61 คน เป็นหญิง 13 คน พนักงานเหล่านี้เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน จำนวน 16 คน คือ เป็นกรรมกรลงข้าว จำนวน 8 คน ขาย 3 คน หญิง 5 คน คุณงานเย็บกระสอบ 8 คน ในโรงงานมีบ้านพักคนงาน จำนวน 34 ห้อง ไม่มีบ้านเลขที่ เพราทางโรงงานปลูกไว้สำหรับให้คนงานต่างดินพักอาศัย งานหลัก ของโรงสีข้าว คือ เป็นแหล่งรับซื้อขายข้าวจากเกษตรกร แล้วนำมาสีเป็นข้าวสารข้าวสังฆ่าอย่าง

2. โรงงานผลิตเนยนมสุพัตรา มีคนงานทั้งหมด 41 คน เป็นชาย 9 คน หญิง 32 คน ส่วนใหญ่เป็นคนงานมาจากที่อื่น มีคนงานที่อาศัยอยู่ในชุมชนทำด้วยเพียง 2 คน

3. โรงงานผักกาดดอง มีคนงานทั้งหมด 32 คน เป็นคนในชุมชนพันปี 25 คน นอกชุมชน 7 คน เป็นแหล่งผลิตผักกาดดอง และหน่อไม้ดอง วัตถุดีบประเทกผัดกادเขียวปลี ได้จากจังหวัดเชียงใหม่ เช่น ลำพูน ลำปาง น่าน ในช่วงที่ผักมีปริมาณมากจะมีระบบบรรทุก 10 ล้อ นำมามส์ให้ ตัวผักมีปริมาณน้อยให้รับบรรทุกขนาดเด็ก ราคาซื้อขึ้นต่อประมาณกิโลกรัมละ 4 – 10 บาท ซึ่งอยู่กับฤดูกาลผลิตที่สามารถผลิตได้มากน้อยเพียงใด สำหรับวัตถุดีบประเทกหน่อไม้รับซื้อจากชาวบ้าน ซึ่งได้มาจากภูเขาและบ้านครัวไทย ชาติธรรมการ โดยมีผู้นำมาส่งให้เป็นรถบรรทุกขนาดเล็กหรือใหญ่ ซึ่งกับชาวบ้านจะสามารถหาหน่อไม้ได้มากน้อยเพียงใดเช่นกัน

ขั้นตอนการผลิตผ้ากากัดของ AD สำนักงานให้สะอาด บรรจุในปีบ ซึ่งรองด้วยกระดาษ และถุงพลาสติกขนาดใหญ่ไว้เรียบร้อย นำผ้ากากัดบรรจุลงในถุงพลาสติกซึ่งใส่ไว้ในปีบ จำนวนปีบละ 15 กิโลกรัม ใส่น้ำเกลือและเรือตองลงแซ่บกากัด มัดปากถุงให้แน่นส่งออกจำหน่ายตามจังหวัดต่างๆ แหล่งรับซื้อใหญ่ คือ กรุงเทพมหานคร ผู้ผลิตจะต้องไว้ประมาณ 3 วัน ก็เปิดถุงออกจำหน่าย หรือรับประทานได้ ส่วนหน่อไม้คงรับซื้อกิโลกรัมละ 5 – 10 บาท ชิ้นอยู่กับถุงกาล เช่นกัน ชาวบ้าน จะหันเป็นชิ้นบางๆ และต้องเกลือมาแล้ว หากโรงงานจะนำบรรจุอยู่ในปีบ ถุงละ 15 กิโลกรัม ใส่เป็นชิ้วเจ้าเพื่อให้การมักดองรวดเร็วขึ้น มัดปากถุงให้แน่นส่งจำหน่ายตามที่มีผู้ซื้อซื้อ นอกภาคบ้าน หากโรงงานยังรับปูดองเดิม และเกลือมาจำหน่ายด้วย

ราคางานน้ำยาผ้ากากัดคง	ราคากล่องละ	80 – 100 บาท
หน่อไม้คง	ราคากล่องละ	100 – 200 บาท

ค่าแรงงานคนงาน คิดให้เป็นชิ้นงาน เช่น ตอกฝาปีบถุง ปีบละ 1 บาท การนำกระดาษและถุงใส่ลงในปีบ ชิ้นละ 0.40 บาท กรณีผ้าซึ่งใส่ถุงพร้อมปิดปากถุงเรียบร้อย ปีบละ 4 บาท เป็นต้น ตั้งนี้นับ คนงานแต่ละคนจะได้ค่าแรงไม่เท่ากัน ให้ทำมากได้มาก ให้ทำน้อยได้น้อย โดยเฉลี่ย ได้ค่าแรงวันละ 100 – 150 บาทต่อคน แต่เดือนหนึ่งจะมีงานทำประมาณ 15 – 20 วัน เท่านั้น ซึ่งชิ้นอยู่กับถุงกาลไม่ใช่กิโลกรัมที่มีงานทำต่อเนื่อง และทำงานหนักตลอดเวลา แต่บางถุงกาล ที่ไม่มีรัศมีดีบก์ไม่มีงานทำ

4. โรงงานกิจไฟเบอร์ ตั้งอยู่เลขที่ 1124 ถนนพิษณุโลก-บางระกำ เป็นโรงงานผลิตข้ามภัยขนาดต่างๆ เช่น ข้าวเกรียบถุง ข้าวเกรียบปลา ดำเนินงานมาประมาณ 20 กว่าปีมาแล้ว เป็นโรงงานขนาดเล็กมีบุคลากรในการผลิตไม่มากนัก ปัจจุบันมีคนงานประมาณ 14 คน จ่ายค่าจ้างเป็นรายวัน เพราะโรงงานผลิตสินค้าตามปริมาณที่มีลูกค้าสั่ง จึงมีงานทำไม่ต่อเนื่อง จะทำการจ้างคนงานเฉพาะช่วงที่เวลาที่ต้องการผลิตตันค้าจำนวนมากเท่านั้น บางช่วงระยะเวลาที่คนงานไม่มีงานทำก็จะทำงานประจำของตนเองหรือรับจ้างงานอื่นทั่วๆ ไป ลินค้าที่ผลิตได้ส่วนใหญ่จำหน่ายในจังหวัดพิษณุโลกและจังหวัดใกล้เคียง เช่น จังหวัดสุโขทัย กำแพงเพชร เพชรบูรณ์ เป็นต้น

ด้านการปักธงชัย

ชุมชนพันปี เป็นองค์กรที่เทศบาลนครพิษณุโลก จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2542 เพื่อให้ประชาชนในชุมชน รับผิดชอบพัฒนาชุมชนของตนเองร่วมกับหน่วยงานของรัฐบาล และภาคเอกชน คณะกรรมการชุมชนเป็นผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนผู้อาศัยอยู่ในชุมชน ทำหน้าที่บริหารชุมชน อยู่ในตำแหน่งได้คราวละ 2 ปี คณะกรรมการชุมชนชุดปัจจุบัน ประกอบด้วย

1. นายอวิรุทธิ์	นาทิพย์	ประธานกรรมการชุมชน
2. นายอนันต์	ภู่ชูนจันทร์	รองประธานกรรมการชุมชน
3. นายล้มพันธ์	รักนาค	ฝ่ายเลขานุการ
4. นายสุธรรม	ลังการ์พินธ์	ฝ่ายเรียนรู้
5. นายไ่อน	เพพสิงห์	ฝ่ายสวัสดิการ
6. นายภัค	คำหมื่น	ฝ่ายประชาสัมพันธ์
7. นายธีระพัฒน์	นำเมือง	ฝ่ายการศึกษา
8. นายอิเขียรุ	ไทยกล้า	ฝ่ายสาธารณสุข
9. นางละมุอม	อยู่ดี	ฝ่ายส่งเสริมอาชีพและรายได้
10. นายตั่งวงศ์	เพพสิงห์	ฝ่ายพัฒนาด้านกายภาพ
11. นายสว่าง	อินเอียม	ฝ่ายป้องกันรักษาความสงบ

ที่ปรึกษา

1. นางเพ็ญทิพย์	กาญจนากาศ
2. นายอุคม	มั่นคง

ประธานชุมชนพันปีคนปัจจุบัน คือ นายอวิรุทธิ์ นาทิพย์ เริ่มทำงานชุมชนมาตั้งแต่ ประมาณ พ.ศ. 2537 มีอายุ 37 ปี จบการศึกษาระดับอนุปริญญา นอกจากมีตำแหน่งเป็นประธานชุมชนพันปีแล้ว ยังมีตำแหน่งที่สำคัญอีกหลายตำแหน่ง เช่น ประธานเครือข่ายชุมชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ประธานเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์องค์กรชุมชนเมือง ประธานกองทุนหมู่บ้าน และกองทุนชุมชนเมือง ตำบลในเมือง กองเลขานุการสถานีจังหวัด ทีมประสานงานสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์กรมหาชน) และเป็นสมาชิกสภาเทศบาล ในช่วงระยะเวลาบริหารงานชุมชน ที่ผ่านมา สามารถจัดทำโครงการต่าง ๆ ทำให้ได้รับเงินทุนสนับสนุนจากแหล่งทุนขนาดใหญ่ เช่น

โครงการอนาคารโลก ให้การสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ของชุมชนพันปี จำนวน 7 โครงการ รวมเป็นเงิน 2,730,000 บาท ได้แก่ โครงการปัจฉกผักปลอดสารพิช โครงการธนาคารรายรี้ไซเดล ระบบประปาในชุมชน ลานกีฬาคองกรีต ตลาดนัดชุมชน ห้องสมุดชุมชน และลานธรรมะสำหรับผู้สูงอายุ

การเคหะแห่งชาติ ให้การสนับสนุนชุมชนพันปี เป็นเงินรวมทั้งสิ้น 750,000 บาท ได้แก่ การจัดสร้างห้องออกกำลังกายของนักเรียนในชุมชน การจัดซื้ออุปกรณ์กีฬาสำหรับเยาวชน จัดให้บริการสีียงตามสายภัยในชุมชน จัดซื้อเก้าอี้สำหรับการประชุม อุปกรณ์ในการฝึกอาชีพ ให้ประชาชน เช่น เดอะอบชั่นมีน ตู้อบผลไม้แห้ง เครื่องทำน้ำผลไม้ เครื่องผลิตเจลไวน์ เครื่องปิดปากถุง และเครื่องมือสำหรับตัดหญ้าของชุมชน ฯลฯ

ส่วนเทศบาลนครพิษณุโลกให้การสนับสนุนในด้านโครงสร้างพื้นฐานทั่ว ๆ ไปในชุมชน

กิจกรรมที่สำคัญของชุมชนพันปี คณะกรรมการชุมชนพันปีได้วางกันจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาชุมชน และพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนให้มีคุณภาพขึ้นที่ดีขึ้นตลอดมา กิจกรรมที่สำคัญ มีรายละเอียด เช่น

การจัดประชุมฝึกอบรมให้ความรู้แก่เยาวชน ประชาชนทั่วไป และผู้สูงอายุ เช่น ความรู้เกี่ยวกับโรคเอชตี สารฝึกอาชีพ (ทำดอกไม้จันทน์ ดอกไม้ประดิษฐ์ แปรรูปอาหาร) ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ความรู้เรื่องการบ้านเรือนจัดภาระงานบ้านให้ปลอดภัย การปัจฉกผักปลอดสารพิช การจัดทำธนาคารรายรี้ไซเดล

การที่เน้นไปที่การพัฒนาชุมชน เช่น การบริหารคาดหมู่ การสร้างน้ำประ การ rodents น้ำดักหัวผู้สูงอายุ การทำบุญกลางบ้าน ร่วมงานกับเทศบาลนครพิษณุโลก ได้แก่ การลอยกระดง การแข่งขันเรือยาว โดยมีเรือประจำชุมชน ชื่อ เรือพิชิตน้ำ เป็นต้น ตัวอย่างของกิจกรรมด้านการพัฒนาอาชีพ ได้แก่

1. การทำซองใส่โทรศัพท์มือถือและรองเท้า เป็นการรวมกลุ่มของประชาชน ในชุมชนเพื่อกำหนด โดย นางสาวสุชาดา ปริชา ซึ่งมีอาชีพรับจ้างตัดเย็บเสื้อผ้า ได้เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพเสริมเพิ่มเติม และได้นำความรู้เหล่านั้นมาทดลองทำจริงน่าอย โดยใช้เศษผ้าใหม่และผ้าฝ้าย ซึ่งทางร้านตัดเสื้อไม่ได้ใช้ประโยชน์แล้ว ตัดเย็บผลิตเป็นซองโทรศัพท์มือถือ และรองเท้าใส่ภายในบ้าน ปรากฏว่าได้รับความสนใจจากประชาชนทั่วไปพอสมควร จึงหักชวนประชาชนในชุมชนที่สนใจมาชุมนุมกันทำหลังจากเลิกงานประจำในตอนเย็นแล้ว แต่เนื่องจากเพิ่งเริ่มต้นดำเนินงานในระยะแรกเพียง 2 - 3 เดือน ส่ง稼หน่ายได้ไม่มากนัก เพราะตลาดยังไม่กว้างขวาง สมาชิกที่มาร่วมกันทำจึงมีเพียง 5 คน เท่านั้น คือ

- 1) นางสาวสุชาดา ปรีชา
 2) นางพเยาร์ ทองศรีสุข
 3) นางลัดดา นามีอง
 4) นางทองศรี พิราชญ์
 5) นางชลอม แก้วแสงพิสุทธิ์

2. การทำศิลปประดิษฐ์ ผู้ดำเนินงาน คือ นางเนาวรัตน์ จันทร์ศรี อายุ 37 ปี เดิมทำการผลิตดอกไม้สังบริษัทที่กรุงเทพฯ ประมาณ 1 ปีเศษ ต่อมาก็ได้กลับมาผลิตที่บ้านแต่ยังคงสังบริษัทอยู่ หลังจากบริษัทเลิกกิจการ จึงคิดประดิษฐ์สิ่งต่างๆ เพิ่มมากจาก朵ไม้ โดยนำออกจำหน่ายตามงานต่างๆ ภายในจังหวัด มาถึงปี 2 ปีแล้ว ปัจจุบันเริ่มมีการรวมกลุ่มกันทำระหว่างญาติพี่น้อง เช่น

- 1) นางเนาวรัตน์ จันทร์ศรี
 2) นางริว มองศรี
 3) นางน้ำถ้อย ม่วงศรี
 4) นางบัวหลวง พงษ์วนิช
 5) นายอดิเรก พงษ์วนิช

สิ่งประดิษฐ์ที่ผลิตจำหน่ายในปัจจุบัน ได้แก่ ดอกไม้ชูധารา ตีกตาเทียน ดอกไม้ฝ้าใบบัว นอกเหนือนั้น ยังรับจัดดอกไม้เป็นช่อ เป็นกระเช้า เป็นแจกัน และจัดทำพวงหรีดด้วยโดยพยายามพัฒนาความรู้และสร้างสรรค์ให้ผลิตภัณฑ์มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง รวมทั้ง การหาตลาดประจำที่สามารถจำหน่ายได้ตลอดปี

3. การทำขนมปังกระเทียม เป็นกิจกรรมที่เริ่มดำเนินมาประมาณ 3-4 เดือนแล้ว โดยลงสามี - ภรรยา คือ นายกรุณ และ นางลำเทียน เป้านา อายุประมาณ 34 ปี ก้าผลิตอาชีวเครื่องมือเครื่องใช้ของชุมชนเป็นหลัก โดยอาชีวร้านค้าซึ่งประธานชุมชนจัดสร้างให้เดิมนายกรุณเคยทำงานในบริษัทผลิตขนมปังมาก่อน จึงได้อาชีวความรู้ที่เคยปฏิบัติมาดำเนินกิจกรรมการผลิตเป็นของตนเอง ขนมปังที่ผลิตจำหน่ายมีหลายอย่าง เช่น

ขนมปังกรอบกระเทียม	ถุงใหญ่	ราคา	30 บาท
	ถุงเล็ก	ราคา	10 บาท

ขนมปังไส้ต่าง ๆ เช่น ลูกเกด หมูยอง สับปะรด ครีม ใบเตย และบลูเบอร์รี่
ราคาจำหน่ายขั้นละ 5 บาท ตลาดจำหน่ายปัจจุบัน คือ ร้านค้าต่าง ๆ ในชุมชน โรงเรียนในชุมชน
และการที่มีผู้สั่งซื้อเป็นครั้งคราว การดำเนินงานในระยะแรกอาจเลี้ยงตัวได้

สาธารณสมบัติและบริการ

สิ่งสาธารณประโยชน์ในชุมชนพันปี มีหลายอย่างที่ได้จัดสร้างและดำเนินการเพื่อให้ประชาชน
ได้ใช้ประโยชน์และทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น ถนนส่วนใหญ่เป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก มีทางส่วนเป็นถนน
ลาดยางหรือถนนดูกรัง มีไฟฟ้าและน้ำประปาเข้าสู่ชุมชนประมาณ พ.ศ. 2519 ทำให้ประชาชน
ในชุมชนได้รับความสะดวก มีสภาพความเป็นอยู่ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สมบัติสาธารณะประโยชน์
ที่สำคัญ ได้แก่

โรงเรียนเทศบาล 5 (วัดพันปี)

ที่ดิน ที่ดินบรมไตรโลกนารถ 2 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
ประวัติความเป็นมา โรงเรียนเทศบาล 5 (วัดพันปี) เดิมมีชื่อว่า "โรงเรียน
เทศบาล 5 (วัดใหม่พันปี)" ต่อมาทางกรมสามัคມได้ประชุมกันท่า "ใหม่" ขัดกับ "พันปี" จึงตัด
คำว่า "ใหม่" ออกเหลือแต่ "โรงเรียนเทศบาล 5 (วัดพันปี)" การก่อสร้างอาคารเรียนเริ่มในสมัย
นายกเทศมนตรี เสรี บุญญาฤทธิ์ เมื่อก่อการสร้างยังไม่เสร็จได้ถึงแก่กรรมลงเสียก่อน ต่อมาปี
พ.ศ. 2521 นายจำนวนค์ ภักดิ์ ผู้รับตำแหน่งต่อจากนายเสรีฯ ได้ก่อสร้างอาคารเรียนขึ้นมา
แล้วเสร็จเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2521 เปิดเรียนครั้งแรกเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2521 ตั้งแต่
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 มีนักเรียนทั้งหมด 60 คน มีนายเฉลา พิระลัมต์ รักษาการในตำแหน่ง
ครุ讷ญ

ต่อมาพระปลัดผัน อัตถสาลี ปฐมเจ้าอาวาสวัดพันปี ได้มอบที่ดิน จำนวน 3 ไร่
2 งาน แก่เทศบาล เพื่อก่อสร้างอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องสมุด และสนามฟุตบอล ต่อมา
เทศบาลสมัยนายจำนวนค์ ได้ก่อสร้างอาคารเรียนถาวร 1 หลัง เป็นอาคารเรียน 2 ชั้น 10 ห้อง
รวมเป็นเงินค่าก่อสร้าง 1,065,000 บาท (หนึ่งล้านหกหมื่นห้าพันบาท) เป็นเงินเทศบาล 315,000 บาท
(สามแสนหกหมื่นห้าพันบาท) เงินอุดหนุน 750,000 บาท (เจ็ดแสนห้าหมื่นบาท) ทำพิธีเปิด
อาคารเรียนหลังใหม่ เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2521 รับนักเรียนระดับชั้น ป.1 – ป.6 ซึ่งมีนายเฉลา

พิระสันต์ รักษาการในตำแหน่งครุใหญ่ ใน พ.ศ. 2525 นายเฉลา พิระสันต์ มีสภาพไม่ดี จึงขอไปรับราชการที่กองการศึกษา นางพวงทอง ซึ่งได้สอบเปลี่ยนสายงานจากผู้บริหารสถานศึกษา

ได้บรรจุเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการกองการศึกษาเทศบาลเมืองพิษณุโลก เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2525 สำหรับผู้มารักษาราชการแทน ได้แก่ นางเอื้ออารี มนัสสิกา ผู้ช่วยครุใหญ่โรงเรียนชุมชน วัดธรรมจักร (เทศบาล 4) ปัจจุบันแก่ชีณราชการแล้ว

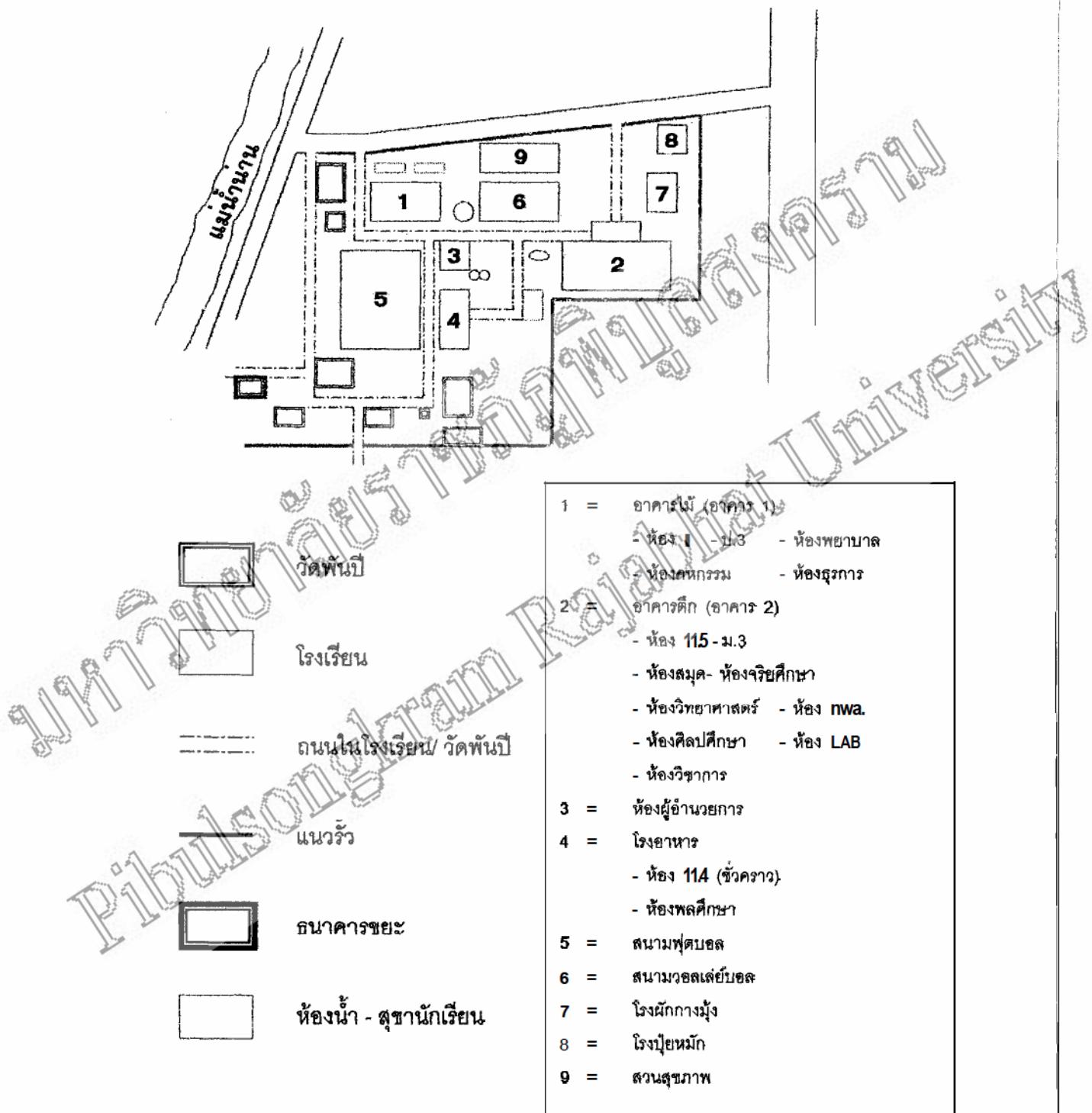
ระหว่างปี พ.ศ. 2531 – 2532 นางเอื้ออารี มนัสสิกา ได้รับมอบหมาย จากนายกเทศมนตรีสุรพันธ์ เจริญผล เจ้าของซื้อที่ดินกินริจิต จากคุณพ่อคุณแม่เกิด อภิญญา ซึ่งท่านหั้งสองก็อกลง แบ่งขายให้ 2 ไร่ 2 งาน เพื่อสร้างอาคารเรียนเพิ่มขึ้นรองรับนักเรียน ที่จะเรียนต่อขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คิดเป็นเงินค่าที่ดินจำนวน 500,000 บาท โดยใช้ส่วนที่ 2 ปี

ต่อมาเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2536 กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ได้อนุมัติให้เทศบาลเมืองพิษณุโลก จัดการเรียนการสอนตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เพิ่มขึ้นอีก 3 ปี ในปีการศึกษา 2537 คือ ขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 ในโรงเรียนเทศบาลวัดพันปี (พ.5) ในการนี้ได้รับการสนับสนุนจากนายกเทศมนตรี คุณเพชราพร พงศ์ระบุตร คณะกรรมการและผู้อำนวยการกองการศึกษา คุณสำราญ เข็มมงคล จัดสรรงบประมาณของเทศบาล เมืองพิษณุโลก จำนวน 400,000 บาท สนับสนุนการจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอน และแต่งตั้ง นางเนื้อทิพย์ กัญจนากาศ ให้มาดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ ในปีการศึกษา 2538 ได้รับงบประมาณจากสำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น จำนวน 4,640,000 บาท ก่อสร้างอาคารเรียน 2 ชั้น จำนวน 12 ห้องเรียน เพื่อเป็นอาคารเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และห้องสนับสนุน การสอน ซึ่งแล้วเสร็จในเดือนพฤษภาคม ปีการศึกษา 2539

ในปีการศึกษา 2539 นางเนื้อทิพย์ กัญจนากาศ อาจารย์ใหญ่ ได้รับมอบหมาย จากรายการเทศมนตรี นางประมวดี ชามพูนท์ และนางจันทร์สม เสียงดี ผู้อำนวยการกองการศึกษา ให้ตรวจสอบที่ดินบริเวณหน้าอาคารเรียน เนื้อที่ 31 ตารางวา จากนายลำย พรมช่วย จำนวน 180,000 บาท ปัจจุบันโรงเรียนจึงมีเนื้อที่ 6 ไร่ 31 ตารางวา

ในปีการศึกษา 2539 – 2544 โรงเรียนฯ มีอาคารรวมทั้งหมด 2 หลัง เปิดทำการสอน ตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีนางเนื้อนิตย์ กัญจนากาศ ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียน และนางสาวจิราภรณ์ สงวนศิลป์ ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน

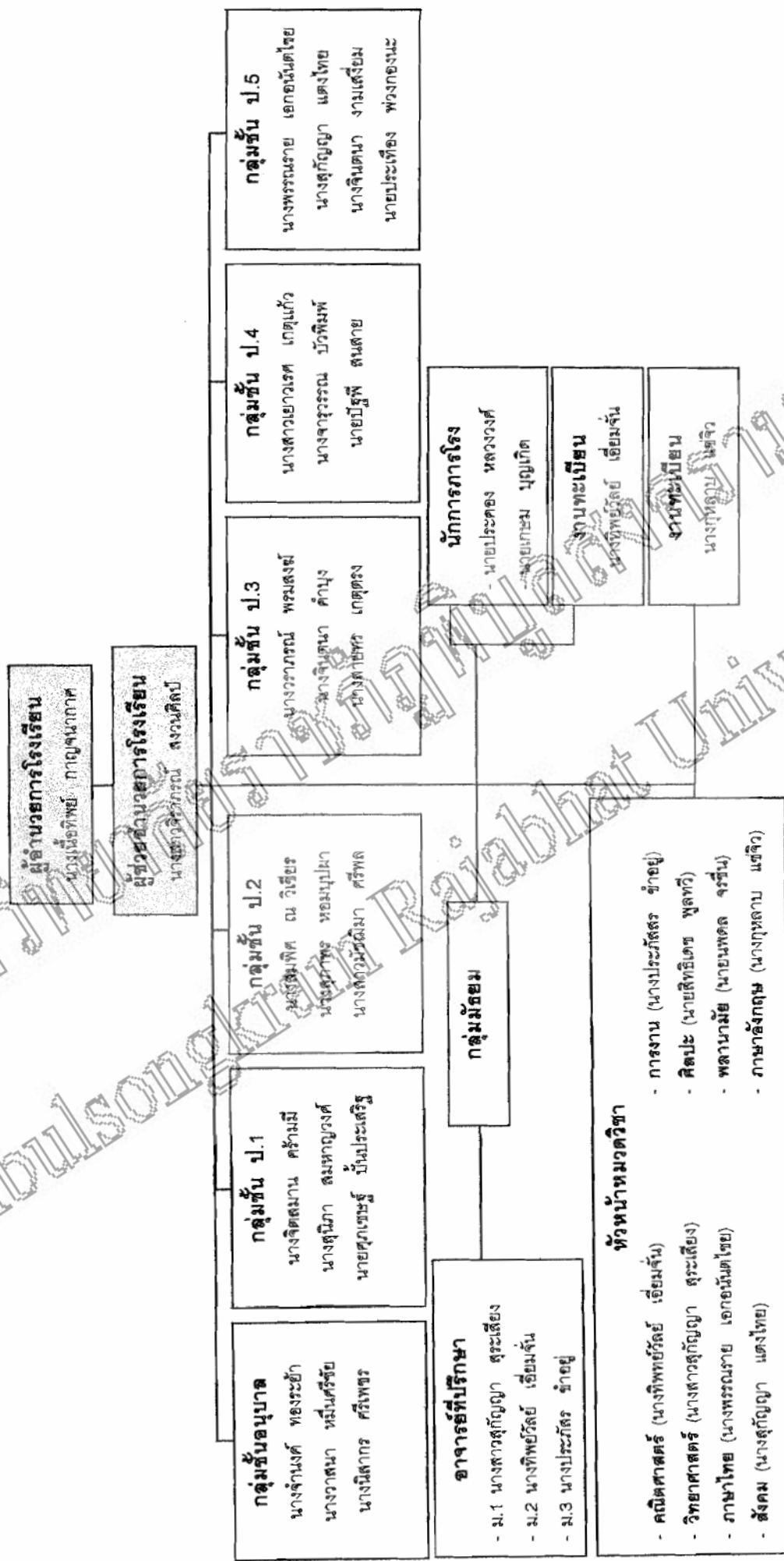
แผนผังโรงเรียนเทศบาล 5 (วัดพันปี)

ภาพที่ 6 : แผนผังโรงเรียนเทศบาล 5 (วัดพันปี)

(၂၃၈၁၇) ၅ ဖတ်များရန်နှင့် အပေါ် စုစုပေါင်း

ภาพที่ 7 : โครงสร้างภาษาบุรีมราชนคราภิเษกแบบ 5 (วัดพันปี)

หลักสูตรและการใช้หลักสูตร

ระดับอนุบาล การศึกษาในระดับอนุบาล จัดเพื่อพัฒนาความพร้อมของนักเรียน ทั้ง 4 ด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มุ่งให้นักเรียนอยู่ร่วมกันในสังคม อย่างมีความสุขและพัฒนาความพร้อมด้านต่าง ๆ เพื่อเรียนต่อในระดับประถมศึกษา

ระดับชั้นประถมศึกษา โรงเรียนเทศบาล 5 (วัดพันปี) ใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ทุกระดับชั้น ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 เปิดสอน กลุ่มประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ) การตัดสินผลการเรียนในชั้น ป.1, 3, 5 ใช้เกณฑ์ตัดสิน 2 เกณฑ์ คือ ผ่านมาตรฐานค่าไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 และมีเวลาเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ในชั้น ป.2, 4, 6 ใช้เกณฑ์ตัดสิน 3 เกณฑ์ คือ ผ่านมาตรฐานค่าไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 มีเวลาเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 และระดับผลการเรียนของแต่ละกลุ่มประสบการณ์ตั้งแต่ 1 ชั้นไป

ระดับมัธยมศึกษา การศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ใช้หลักสูตรของ มัธยมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) จัดการเรียนการสอนเป็นรายวิชา บังคับแกน บังคับเลือก โดยอิงกับกลุ่มมัธยมการสอนสามัญศึกษากลุ่มที่ 1 มีเกณฑ์การตัดสินผล การเรียน คือ คะแนนรายวิชาดีดี+ คะแนนวัดผลกลางภาค คะแนนวัดผลปลายภาค คะแนนประเมินด้านคุณลักษณะ เกณฑ์เวลาเรียน 80 % ของรายวิชานั้น ๆ และมุ่งพัฒนางานอาชีพ เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพต่อไป

ด้านการวัดผลประเมินผล

การวัดผลประเมินผล แบ่งเป็นระดับ ป.1, 3, 5 และ ป.2, 4, 6 และกลุ่มมัธยมศึกษา ตอนต้น โดยพิจารณาจากเกณฑ์การตัดสินดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ยังมีองค์ประกอบในการประเมินผล การเรียนด้วย ทั้งในด้านจิตพิสัย และทักษะพิสัย ในด้านผลลัพธ์ทางการเรียน โรงเรียนได้ตั้งเกณฑ์ ไว้ที่ระดับ 60 % ทุกกลุ่มประสบการณ์

สภาพปัจจุบัน เนื้อที่ของโรงเรียน มีจำนวน 6 ไร่ 31 ตารางวา อาคาร สถานที่ มีอาคารเรียน 2 หลัง อาคาร 1 มีลักษณะเป็นครึ่งตึกครึ่งไม้ 2 ชั้น จำนวน 10 ห้องเรียน อาคาร 2 เป็นตึก 2 ชั้น มี 12 ห้องเรียน ภายในโรงเรียน มีโรงอาหาร สนามฟุตบอล สนามวอลเลย์บอล โรงผักกาดมุ่ง โรงปูยานมัก และสวนสุขภาพ จำนวนห้องเรียน มีรวมทั้งหมด 13 ห้องเรียน จำแนกเป็น ชั้นอนุบาล 2 ห้องเรียน ชั้นประถมศึกษา ป.1 – 6 จำนวน 8 ห้องเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ม.1 – 3 จำนวน 3 ห้องเรียน เป็นนักเรียนชาย 263 คน นักเรียนหญิง

236 คน รวมทั้งสิ้น 499 คน ในโรงเรียนมีครูผู้สอนประจำชั้นต่าง ๆ จำนวน 19 คน มีบุคลากรบริบูรณ์ 17 คน สูงกว่าบอริบูรณ์ 2 คน เป็นเพศชาย 1 คน เพศหญิง 18 คน มีบุคลากรสายสนับสนุนการสอน จำนวน 9 คน เป็นเพศหญิง 5 คน เพศชาย 4 คน

โครงการธนาคารรายรี้ไซเคิล

เป็นโครงการจัดการรายบุคคลฝ่ายสำหรับชุมชนเมือง จังหวัดพิษณุโลก กองสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม กองสวัสดิการสังคม เทศบาลนครพิษณุโลก เริ่มดำเนินการเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2543 มีเป้าหมายสำคัญ คือ ให้พิษณุโลกเป็นเมือง净 โครงการนี้เป็นการประสานความร่วมมือกันระหว่างบ้าน วัด และโรงเรียน ร่วมใจกันจัดการรายบุคคลฝ่ายในชุมชน เนื่องจากชุมชนได้ทราบถึงความสำคัญในการรับผิดชอบร่วมกันต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของชุมชน โดยเฉพาะปัญหารายบุคคลฝ่ายซึ่งเป็นปัญหาที่มีความสำคัญและต้องดำเนินการแก้ไข นับวันปีมาแล้วรายบุคคลฝ่ายจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ชุมชนจึงได้ปรึกษาหารือวางแผนร่วมกันกับวัด และโรงเรียน เพื่อดำเนินการจัดการรายบุคคลฝ่ายของชุมชน โดยการจัดตั้ง “ธนาคารรายรี้ไซเคิล” ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างบ้าน วัด และโรงเรียน ดังนี้

- บ้าน ทำการระดับแยกขยะที่รายได้ เช่น เศษกระดาษ ขวด แก้ว พลาสติก เหล็ก กล่องกระดาษ ฯลฯ และนำไปฝ่ากับธนาคารรายรี้ไซเคิล
- วัด ดำเนินการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้เยาวชนและประชาชนเห็นประโยชน์ของการคัดแยกขยะ โดยใช้ห้องพระด้วยข้าวและประสาสมพันธ์แก่ผู้ที่มาทำกิจกรรมทางศาสนา และให้ความอนุเคราะห์สถานที่เป็นที่ตั้งของธนาคารรายรี้ไซเคิล ซึ่งอยู่ในพื้นที่เดียวกับโรงเรียน
- โรงเรียน ดำเนินการอบรมให้ความรู้แก่เยาวชนที่อยู่ในโรงเรียน และนักเรียนเรียนให้มีความเข้าใจ รู้ถึงคุณค่าของสิ่งแวดล้อมที่ดีที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตในชุมชน และประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้นักเรียนนำขยะมาฝ่ากับธนาคารรายรี้ไซเคิลในวันที่ธนาคารรายรี้ไซเคิลเปิดทำการ

วัตถุประสงค์ของโครงการธนาคารรายรี้ไซเคิล

- เพื่อสร้างจิตสำนึกรักษาความสะอาดบ้านเรือน โรงเรียน วัด และสถานที่สาธารณะต่าง ๆ ให้แก่เยาวชนและประชาชน
- เพื่อร่วมคงค่าเยาวชนและประสาท รู้จักการจัดการรายบุคคลฝ่ายในบ้านเรือน วัด โรงเรียน และสถานที่สาธารณะต่าง ๆ
- เพื่อส่งเสริมให้บ้าน วัด และโรงเรียน ซึ่งเป็นสถาบันหลักในชุมชน ได้ร่วมมือกันในการจัดการปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน

4. เพื่อเสริมสร้างรายได้ให้แก่เยาวชน และประชาชน
  5. เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างชุมชน โรงเรียนเทศบาล และธุรกิจเอกชน
- ในการลดปริมาณขยะมูลฝอยที่สามารถนำมารีไซเคิลได้

วิธีการดำเนินงานของธนาคารขยะรีไซเคิล

1. คณะกรรมการชุมชนร่วมกับโรงเรียนดำเนินการรับสมัครเยาวชนผู้สนใจเข้ามาเป็นผู้ด้านการรับฝากขยะ ซึ่งประกอบด้วย เจ้าหน้าที่จัดทำบัญชี เจ้าหน้าที่คัดแยกขยะ เจ้าหน้าที่รับฝาก ตลอดจนผู้จัดทำเอกสารต่าง ๆ เช่น หนังสือลงทะเบียน สมุดรับฝาก เป็นต้น ปัจจุบันมีเยาวชนเข้าร่วมดำเนินการ จำนวน 120 คน โดยจะหมุนเวียนเปลี่ยนกันทำงานที่เดือนละ 10 คน การให้บริการมีรูปแบบคล้ายกับธนาคารทั่วไป เพียงแต่เปลี่ยนจากการบริการ din - ถอนเงิน เป็นบริการรับฝาก และจำนวนขยะขายได้แทน
2. ดำเนินการรับฝากขยะ ตามวัน เวลา ดังนี้

ทุกวันพุธ ตั้งแต่เวลา 08.00 – 15.00 น. ภายใต้การดูแลของโรงเรียน

ทุกวันเสาร์และอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 08.00 – 14.00 น. ภายใต้การดูแล แนะนำโดยชุมชน

3. สมาชิกชุมชนจะนำขยะที่ธนาคาร เจ้าหน้าที่จะบันทึกรายละเอียดต่าง ๆ เช่น ชื่อผู้ขาย ชนิดวัสดุ จำนวน ฯลฯ ไว้ในสมุดคู่ฝากของชุมชน นอกจากนี้ ก็จะรับฝากขยะที่ธนาคารแล้ว ธนาคารยังคงเจ้าหน้าที่ออกบริการออกสถานที่ด้วย โดยมีรถสามล้อ (ชาเล้ง) เป็นยานพาหนะ ซึ่งได้มีการสนับสนุนงบประมาณการจัดซื้อโดยประธานชุมชนพันปี

4. เมื่อรีามาขยะมีมากพอก็จะประสานงานกับบริษัททรงชัยพาณิชย์ ซึ่งเป็นบริษัทเอกชนผู้ค้าของเก่า ให้มารับซื้อเพื่อส่งไปยังโรงงานแปรรูปต่อไป

5. ผู้นำของชุมชนจะนำเงินฝากส่วนนี้พร้อมกำไร ไปฝากไว้ในบัญชีคอมทรัพย์ของชุมชน ธนาคารขออภัย โดยสมาชิกสามารถแจ้งความประสงค์ขอเบิกเงินเมื่อใดก็ได้ ในส่วนของกำไร และดอกเบี้ย ชุมชนจะนำไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

- 5.1 เป็นค่าตอบแทนให้กับเจ้าหน้าที่ดำเนินการ คือ เยาวชนในชุมชน
- 5.2 จัดเป็นทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนที่เรียนดีแต่ยากจนในชุมชน
- 5.3 จัดเป็นงบประมาณส่วนกลาง เพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจกรรม

ที่สำคัญของชุมชน วัด และโรงเรียนต่อไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินการ

- บ้าน วัด และโรงเรียน มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือชุมชน อันเป็นจุดเริ่มต้นที่เหมาะสมและส่งผลถึงการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมไปในทางที่ดีขึ้น และยังช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบ้าน วัด และโรงเรียน
- ช่วยลดปริมาณขยะที่เทศบาลต้องทำการเก็บขนย้าย ทำให้สภาพแวดล้อมของชุมชนดี รวมทั้ง ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- เยาวชน และประชาชน มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการขายขยะ
- เยาวชน และประชาชนมีจิตสำนึกที่ดี รู้จักการจัดการชีวิตในบ้าน วัด และโรงเรียน ตลอดจนสถานที่สาธารณะต่าง ๆ
- เยาวชนได้เรียนรู้การดำเนินการในรูปแบบของธนาคาร
- เกิดกิจกรรมสังคม เช่น การสนับสนุนผู้เรียน การช่วยเหลือชุมชน การรักษาสภาพแวดล้อม

ศูนย์สุขภาพชุมชนพันบุญ

เป็นหน่วยงานให้บริการอภิพื้นที่ของโรงพยาบาลพุทธชินราช โดยร่วมมือกับเทศบาลนครพิษณุโลก เริ่มดำเนินงานเมื่อ วันที่ 1 ตุลาคม 2544 มีวัตถุประสงค์เพื่อดูแลรักษาสุขภาพของประชาชนให้มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ ปราศจากโรคภัย ที่ศูนย์นี้จะรับผิดชอบ ประจำคร จำนวน 5 ชุมชน 1,920 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 10,000 คน หลักการให้บริการ ที่สำคัญ คือ ให้บริการอย่างมีคุณภาพไม่ว่างเวลาที่เหมาะสม มีบริการครบทั้ง 4 ด้าน มีงบประมาณ สนับสนุนด้านการทำงานของเทศบาลชองเจ้าหน้าที่

คณะกรรมการ ประกอบด้วย

แพทย์	1	คน
พยาบาลแพทย์	1	คน
พยาบาลวิชาชีพ	5	คน
พยาบาลเทคนิค	1	คน
ผู้ช่วยเหลือคนไข้	1	คน
ธุรการ	1	คน

รวม 10 คน

คณะผู้ปฏิบัติงานจะปฏิบัติงานเต็มเวลา (Full time) โดยทุกคนจะปฏิบัติงานได้ครบ
ทุกด้าน ทั้งส่งเสริมและรักษา เพื่อให้ทรัพยากรบุคคลอย่างประยุกต์และคุ้มค่า ทุกคนจะผ่านการอบรม
เกี่ยวกับเจตคติและฝึกทักษะด้านช่วยเหลือดูแลจิตวิทยาสังคม รวมทั้ง มีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด
แนวทางการปฏิบัติงานเป็นไปในทางเดียวกัน

ในการให้บริการตรวจรักษา โดยแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว และคณะผู้ปฏิบัติงาน
เขียนปฏิบัติครอบครัว มีดังนี้

เวลา 08.00 – 12.00 น.

- ตรวจรักษาผู้ป่วยทั่วไป
- ตรวจรักษาผู้ป่วยโรคเรื้อรัง
- ให้คำปรึกษา แนะนำปัญหาสุขภาพ
- ให้บริการส่งเสริมสุขภาพ (WBC, ANC, FP)
- จัดทำ กลุ่มเสริมสร้างสุขภาพด้วยตนเอง
- คัดกรองโรคเรื้อรัง เช่น โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตดี

มะเร็งปากมดลูก

พัฒกรรม

เวลา 13.00 – 16.30 น.

- เยี่ยมบ้านกลุ่มเปราะบาง ศิษ หญิงตั้งครรภ์ หญิงหลังคลอด

ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง

ปัจจุบัน 1 ครั้ง

ลงเยี่ยมครอบครัวทุกครอบครัว เพื่อความคุ้นเคย อย่างน้อย

- ติดตามผู้มารับบริการไม่ต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความครอบคลุม

การบริการ ส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค

- เยี่ยมผู้ป่วยที่ หอผู้ป่วยกรณี รับผู้ป่วยเข้าพักระบีนคนไข้ใน
- ร่วมทำ การวางแผนจ้างหน่ายผู้ป่วยกับเจ้าหน้าที่ใน โรงพยาบาล

ตารางที่ 3 การให้บริการประจำสัปดาห์

วัน	08.00 – 12.00 น.	แพทย์	13.00 – 16.30 น.
จันทร์	- ตรวจรักษาโรคทั่วไป - ตรวจรักษาโรคเรื้อรัง	นพ.สมชาย	- เยี่ยมน้ำหน้า - ปฏิบัติงานในพื้นที่รับผิดชอบ
อังคาร	- ตรวจรักษาโรคทั่วไป - ตรวจรักษาโรคกระดูก - ฝากครรภ์	นพ.นิพัช	"
พุธ	- กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ - ตรวจรักษาโรคเรื้อรัง (ผู้ป่วยมีด)	นพ.สมชาย	"
พฤหัสบดี	- ตรวจรักษาโรคทั่วไป - คลินิกสุขภาพเด็กดี - บริการวัคซีน - คลินิกวางแผนครอบครัว	นพ.กิตติศักดิ์	"
ศุกร์	- ตรวจรักษาโรคทั่วไป	นพ.นิพัช	"

วัดพันปี

ตั้งอยู่บริเวณคุณย์กลางของชุมชน บนวัดใหม่สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2514 แทนวัดพันปีเก่า ในอดีต ซึ่งคาดว่าอยู่ได้วัดพันปีปัจจุบันลงไปเล็กน้อย ชื่อเดิมของวัดพันปีคือ วัดใหม่พันปี โดยความร่วมมือรวมใจกันของชาวราษฎรในชุมชน เนื่องจากความหมายของชื่อวัดมีความແย়েংกันในตนเอง ต่อมาภายหลังจึงได้รับการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมโดยตัดคำว่าใหม่ออก จึงเหลือเป็นวัดพันปีในปัจจุบัน นับเป็นสถานที่รวมจิตใจของคนในชุมชน ให้มีความประพฤติอยู่ในศีลธรรม มีระเบียบประเพณี มีจุดนัดรวมที่เดินทางสืบต่อให้คนรุ่นหลัง ช่วยเสริมสร้างกล่อมเกลาจิตใจของคนในชุมชนให้ ละ ลด เลิกสิ่งชั่วร้ายในจิตใจ มีความเชื่อเพื่อเผื่อแผ่ ไม่เบียดเบียนกัน ปัจจุบันมีพระเณร รวม 18 รูป เป็นพระ 13 รูป และเณร 5 รูป เจ้าอาวาส ชื่อ พระครู โชติธรรม ปกติประชาชนจะมาทำบุญ ที่วัดทุกวันพระ เฉลี่ย ประมาณ 50 - 60 คนตลอดทั้งปี แต่ในช่วงเทศกาลปีใหม่และสงกรานต์ ประชาชนนิยมมาทำบุญ ทำงานกันจำนวนมาก โดยมี นายอนันต์ ภู่ชุนจำรงค์ เป็นพิธีกรทางศาสนา หรือนักนายก ให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับศาสนาพื้นเมือง เช่น งานบวชพระ งานศพ งานแต่งงาน งานทำบุญบ้าน หรืองานประเพณีต่าง ๆ

ศาลเจ้าพ่อพันปี

ในอดีตตั้งอยู่บริเวณส่วนในของถนนพุทธมนูชา ต่อมามีการซื้อขายที่ดินเปลี่ยนเจ้าของ จึงได้ย้ายสถานที่ตั้งใหม่ คือ ในพื้นที่บ้านดอนริมฝั่งแม่น้ำน่าน เป็นลิ่งหนึ่งที่ประชาชนในพื้นที่ ให้ความนับถือครัวเรือน มีชาวบ้านบางกลุ่มนิยมใช้เป็นที่บ้านเพื่อขอพรให้ได้สิ่งที่ต้องใจไว้ โดยเฉพาะ การขอเลขเพื่อนำไปเข็ชขอหวยซึ่งบางคนโชคดีถูกตามที่ขอไว้ แต่บางคนโชคไม่ดีก็ถูกล็อกเสียเงินไป อย่างไรก็ตาม ยังนับได้ว่าเป็นสิ่งสาธารณูปโภคที่ประชาชนในชุมชนได้ยึดถือครัวเรื่องกัน

ห้องสมุดประชาชน

เริ่มดำเนินการเมื่อ พ.ศ. 2543 ตั้งอยู่ในบริเวณบ้านประชาชนชุมชน เป็นสถานที่ สำหรับค้นคว้าหาความรู้ ข่าวสารต่าง ๆ จากหนังสือ หนังสือพิมพ์ และนิตยสารต่าง ๆ ซึ่งเปิด ให้บริการทุกวัน นอกจากนั้นยังให้เป็นที่ให้บริการตรวจสอบภาพของผู้สูงอายุ รวมทั้ง ยังให้เป็นสถานที่ ฝึกกิจกรรมและให้ความรู้ด้านธรรมะของประเทศไทยในชุมชนด้วย

ลานกีฬา

เริ่มดำเนินการเมื่อ พ.ศ. 2543 เป็นลานกีฬาขนาดเล็ก ตั้งอยู่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำน่าน หน้าห้องสมุดฯ ให้เป็นที่สำหรับพักผ่อน ออกกำลังกาย เล่นกีฬา และจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน เพื่อให้เยาวชนหันมาสนใจการออกกำลังกาย ไม่มีสุ่มสิงเสพติด และอบายมุข

ผลการสำรวจชุมชนพันปี

จากการสำรวจชุมชนพันปี โดยใช้แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ ลักษณะที่อยู่อาศัย การประกอบอาชีพ รายได้ของประชากร รวมทั้ง ข้อคิดเห็นในด้านต่าง ๆ ตลอดจน จุดเด่นดุจด้วยของชุมชนพันปี จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 153 คน สามารถสรุปผล การสัมภาษณ์ได้ดังนี้ คือ

ตารางที่ 4 ข้อมูลพื้นฐานของประชากรตัวอย่างในเขตชุมชนพันปี

ข้อมูลพื้นฐาน	ร้อยละ
เพศ	
- ชาย	38.9
- หญิง	61.1
ระดับการศึกษา	
- ประถมศึกษา	58.0
- มัธยมศึกษา	21.0
- อุดมปริญญา	11.2
- บัณฑิต	9.8
จำนวนบุคคลในครัวเรือน	
- 2 คน	8.7
- 3 คน	32.0
- 4 คน	30.0
- 5 คน	9.3
- มากกว่า 5 คน	20.0
จำนวนบุคคลในครัวเรือนที่ทำงานและมีรายได้	
- 1 คน	21.3
- 2 คน	60.0
- 3 คน	13.3
- 4 คน	2.7
- 5 คน	1.3
- 6 คน	1.3

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานของประชากรตัวอย่างชุมชนพันปี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 61.1) มีการศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 58.0) รองลงมา คือ ระดับมัธยมศึกษา (ร้อยละ 21.1) ระดับอุดมปริญญา (ร้อยละ 11.2) และระดับบัณฑิต (ร้อยละ 9.8) ตามลำดับ จำนวนบุคคลในครัวเรือนโดยมากจะอยู่ระหว่าง 3 ถึง 4 คนต่อครัวเรือน และจำนวนผู้มีรายได้จากการทำงานของแต่ละครัวเรือนโดยส่วนมากจะมีประมาณครัวเรือนละ 2 คน

ตารางที่ 5 รายได้เฉลี่ยของประชากรตัวอย่าง จำแนกตามรายวัน รายเดือน และรายปี

รายได้	จำนวนเงิน	ส่วนเบี่ยงเบน หรือความกว้าง	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
1. รายได้ต่อวัน	154.07	69.38	80	500
2. รายได้ต่อเดือน	5,624.44	4,105.85	500	30,000
3. รายได้ต่อปี	50,777.78	36,762.00	5,000	120,000

จากการสอบถามรายได้ของประชากรตัวอย่างในเขตชุมชนพื้นเมือง みるとจำแนกเป็นผู้ที่มีรายได้เป็นรายวัน มีรายได้เฉลี่ยวันละ 154.07 บาท ผู้ที่มีรายได้เป็นรายเดือน มีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 5,624.44 บาท และผู้ที่ตอบรายได้เฉลี่ยรายปี จะมีรายได้ประมาณปีละ 50,777.78 บาท

ตารางที่ 6 อาชีพของผู้มีรายได้ในครัวเรือนของประชากรตัวอย่าง

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
1. รับราชการ	26	14.8
2. ค้าขาย	35	19.9
3. ทำงานร้านค้า/บริษัท	20	11.4
4. รับจ้าง	85	48.3
5. อาชีพอื่นๆ	10	5.7

อาชีพของประชากรตัวอย่างชุมชนพื้นบ้านมากกว่าครึ่งประกอบอาชีพรับจ้าง โดยมีอาชีพค้าขาย รับราชการ ทำงานร้านค้า/ บริษัท และอาชีพอื่น ๆ รองลงมาตามลำดับ

ตารางที่ 7 ลักษณะที่อยู่อาศัยของประชากรตัวอย่างชุมชนพันปี

ลักษณะที่อยู่อาศัย	ร้อยละ
บ้านที่อยู่อาศัย	
- เป็นของตนเอง	96.7
- บ้านเช่า	2.7
- บ้านพักเจ้าหน้าที่	0.7
สภาพบ้านที่อาศัย	
- ก่อเป็นตึก	41.7
- ทำด้วยไม้	27.2
- ตึกผสมไม้	29.8
- อื่นๆ	1.3
ลักษณะบ้านที่อยู่อาศัย	
- บ้านเดี่ยว	92.7
- ห้องแฝก	5.3
- อื่นๆ	2.0
บริเวณเนื้อที่บ้านที่ครอบครองอาศัย	
- น้อยกว่า 100 ตารางวา	49.3
- 1 - 2 งาน	34.7
- 2 - 4 งาน	7.6
- 1 - 2 ไร่	6.9
- มากกว่า 2 ไร่	1.4
จำนวนปีที่ตั้งบ้านที่อาศัย	
- 1 - 5 ปี	16.3
- 5 - 10 ปี	31.3
- 10 - 15 ปี	12.2
- 15 - 20 ปี	18.4
- มากกว่า 20 ปี	21.8

ลักษณะที่อยู่อาศัยของประชากรตัวอย่างชุมชนพันปี เกือบทั้งหมดจะมีบ้านเป็นช่องตันเอง และมีลักษณะเป็นบ้านเดี่ยว โดยส่วนใหญ่จะมีเนื้อที่ตั้งแต่ น้อยกว่า 100 ตารางวา จนถึงประมาณ 2 งาน กว่าครึ่งหนึ่งของที่อยู่อาศัยทั้งหมดเป็นบ้านที่ก่อเป็นตึก รองลงมา เป็นบ้านที่มีลักษณะ เป็นตึกผสมไม้ และเป็นไม้ทั้งบ้าน ซึ่งมีอัตราส่วนใกล้เคียงกัน และจำนวนปีที่ก่อตั้งบ้าน โดยส่วนมาก จะอยู่ในช่วง 5 – 10 ปี

ตารางที่ 8 ลักษณะการใช้สอยที่อยู่อาศัยของประชากรตัวอย่าง

ลักษณะการใช้สอยที่อยู่อาศัย	ร้อยละ
- เป็นที่อยู่อาศัยอย่างเดียว	61.5
- อยู่อาศัยและปลูกพืช	23.7
- อยู่อาศัยและค้าขาย	9.0
- อยู่อาศัยและทำอุตสาหกรรมในครอบครัว	1.3
- อยู่อาศัยและทำกิจกรรมอื่นร่วมด้วย	4.5

ลักษณะการใช้สอยที่อยู่อาศัยของประชากรตัวอย่าง ส่วนมากจะเป็นลักษณะการอยู่อาศัยเพียง อย่างเดียว โดยมีการอยู่อาศัยและปลูกพืช ค้าขาย ทำกิจกรรมอื่น และทำอุตสาหกรรมในครอบครัว รองลงมาตามลำดับ

ตารางที่ 9 ลักษณะดินบริเวณที่อยู่อาศัยของประชากรตัวอย่าง

ลักษณะดิน	ร้อยละ
ลักษณะดินบริเวณบ้าน	
- ดินถนน	49.0
- ดินธรรมชาติ	51.0
สีของดินบริเวณบ้าน	
- สีเทา	18.4
- สีน้ำตาลค่ออย่างทางเหลืองแดง	66.2
- สีน้ำตาลเข้มถึงดำ	11.0
- อื่นๆ	4.4
ลักษณะเนื้อดิน	
- ดินเหนียว	9.4
- ดินร่วน	35.3
- ดินร่วนปนเหนียว	21.6
- ดินทราย	10.1
- ดินเหนียวปนทราย	22.3
- ดินลักษณะอื่นๆ	1.4
ความเหมาะสมในการปลูกพืช	
- เหมาะสมมาก	17.2
- ปานกลาง	65.7
- น้อย	6.0
- ไม่เหมาะสม	11.2

ลักษณะดินบริเวณที่อยู่อาศัยของประชากรตัวอย่าง เป็นดินถนนและดินธรรมชาติในอัตราส่วนเท่า ๆ กัน สีของดินเป็นสีน้ำตาลค่อนไปทางเหลืองแดงเป็นส่วนมาก เมื่อจำแนกตามลักษณะของเนื้อดิน พบร่วมกัน ที่ส่วนใหญ่เป็นดินร่วน รองลงมาเป็น ดินเหนียวปนทราย ดินร่วนปนเหนียว ดินทราย ดินเหนียว และดินลักษณะอื่น ๆ ตามลำดับ ประชากรตัวอย่างมากกว่าครึ่ง มีความเห็นว่า ดินบริเวณบ้านมีความเหมาะสมในการปลูกพืชในระดับปานกลาง

**ตารางที่ 10 อัตราส่วนร้อยละของระดับความพึงพอใจในความเป็นระเบียบ
เรียบร้อยสวยงาม และความร่วมมือร่วมใจในการทำกิจกรรมของชุมชน**

ความพึงพอใจ	มาก	ปานกลาง	น้อย	ควรปรับปรุง
1. ความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงามในชุมชน	14.3	72.8	8.8	4.1
2. ความสามัคติ ร่วมมือร่วมใจ ในการทำกิจกรรมของชุมชน	18.2	64.2	16.9	0.7

ประชากรตัวอย่างชุมชนพันปี มากกว่าครึ่งมีความพึงพอใจในความเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงาม และความร่วมมือร่วมใจในการทำกิจกรรมของชุมชน ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 72.8 และร้อยละ 64.2 ตามลำดับ) รองลงมาคือ พึงพอใจในระดับมาก (ร้อยละ 14.3 และร้อยละ 18.2)

ตารางที่ 11 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน

ปัญหา	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี
1. ปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดในชุมชน	9.2	16.3	43.3	31.2
2. ปัญหาเกี่ยวกับการลักขโมย	4.9	13.4	45.8	35.9

ประชากรตัวอย่างจำนวนมาก มีความคิดเห็นว่า ระดับปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนทั้งปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด และปัญหาเกี่ยวกับการลักขโมย อยู่ในระดับมีเล็กน้อย ถึง ไม่มี

ปัญหาและแนวทางพัฒนาชุมชนพันปี

จากการสอบถามความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีความเห็นว่า ในภาพรวม ชุมชนพันปีเป็นปัญหาหรือจุดด้อยดังนี้ คือ

1. ปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดและลักชีมาย
2. ปัญหาเกี่ยวกับความสะอาดและการจัดการขยะภายในชุมชน
3. ปัญหาด้านความร่วมมือร่วมใจ ความสามัคคีของประชาชนในชุมชน
4. ปัญหาสิ่งแวดล้อม ผลกระทบจากภาค มีฝุ่นละออง และควันดำจากโรงสีข้าวตลอดปี รวมทั้ง กลิ่นเหม็นจากการเลี้ยงหมู
5. ปัญหาเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ การบูรณาการของประชาชน ทั้งชาวสารภัยในชุมชนและชาวสารจากภายนอกชุมชน
6. ปัญหาเรื่องน้ำท่วมทั้งในฤดูฝน ทำให้มีอุบัติเหตุ

แนวทางพัฒนาชุมชนพันปี

ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีความต้องการและเสนอแนวทางให้ชุมชนพันปี พัฒนา ในด้านต่อไปนี้ คือ

1. ช่วยปรับปรุงยาเสพติดในชุมชนให้หมดไป
2. พัฒนาถนน ตระหง่าน Roe ทั้งสายน้ำในชุมชน ให้เข้มแข็งต่อ กัน และมีความสะอาด สวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อย
3. มีระบบจัดเก็บขยะภายในชุมชนทั่วถึงและมีถังขยะเพียงพอ
4. มีกิจกรรมที่ส่งเสริมดึงดูดใจให้ประชาชนมีความสามัคคี ร่วมมือร่วมใจกัน แก้ปัญหา และพัฒนาชุมชนอย่างจริงจัง เช่น มีการประชุมเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อให้ชุมชนมีความสนใจ ชุมชน รวมกันรับผิดชอบชุมชน
5. จัดให้มีการสิ่งสาธารณูปโภค อาทิ เมล์ โทรศัพท์สาธารณะ ห้องน้ำ ห้องน้ำ ลานยกกำลังกาย ไฟฟ้ากระจายทั่วถึง มีการปรับปรุงระบบห้าประปาให้หล่อสำเภา มีสุขาหน่ายคอม หรือสวนสาธารณะเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ มีบริการซ่อมแซมพื้นที่สาธารณะของชุมชนให้ทั่วถึง

บทที่ 5

วิเคราะห์ผล สรุปผล

วิเคราะห์ผลการวิจัย

ในการวิเคราะห์ผลเกี่ยวกับสภาพทางภูมิศาสตร์ของชุมชนพื้นบ้าน สามารถแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. สภาพทางกายภาพของชุมชนพื้นบ้าน
2. สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และการบริการ

1. สภาพทางกายภาพของชุมชนพื้นบ้าน

พิจารณาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ที่ดิน อาณาเขต รูปร่าง พื้นที่ ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะดิน สภาพอากาศ และภูมิประเทศรวมชาติ สิ่งเหล่านี้ ส่งผลกระทบต่อสภาพความเป็นอยู่ ของประชากรในปัจจุบัน เมืองจากชุมชนพื้นบังคับต้องอยู่ในเขตเทศบาลนคร แต่อยู่บริเวณรอบนอก ซึ่งทำให้คนเดินทางจากเมืองมาใช้ชีวิตริมแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งเป็นจุดศูนย์รวมของการท่องเที่ยว การบริการของเมือง หรือจังหวัด พิษณุโลก ดังนั้น สภาพความเป็นอยู่ของประชากรในชุมชนจึงมีลักษณะเป็นกึ่งเมืองและกึ่งชนบท แม้จะชุมชนพื้นบ้านจะมีประวัติความเป็นมา ไม่หลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงการตั้งถิ่นฐานมายาวนาน มากกว่าร้อยปี แต่ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาในอดีตมีประชาชนอาศัยอยู่เพียงเล็กน้อย สภาพทั่วไป เป็นป่าที่ค่อนข้างสมบูรณ์ เนินดีจากการบอกเล่าของผู้สูงอายุ (อายุมากกว่า 80 ปี) ซึ่งยังคง มีชีวิตอยู่ในปัจจุบัน เเล้วว่า ในช่วงระยะเวลาประมาณ 60 – 80 ปีที่ผ่านมา ยังมีสัตว์ป่า เช่น ช้าง เสือ และสัตว์อื่น ๆ ออกมากให้เห็นบ่อย ๆ นอกจากนั้น ยังมีการใช้วัสดุทำนา ทำให้ต้อง ตัดผุ่งวัสดุทำนา กินน้ำอันน้ำที่แม่น้ำน่าน ทำให้ทางที่วัสดุเดินผ่านประจำ ใช้เป็นชื่อเรียก ชื่อบ้านบริเวณนั้น คือ “บ้านกรอก” หรือ “บ้านตกรอก” เป็นต้น

เนื่องจากชุมชนพื้นบ้านมีเนื้อที่ขนาดใหญ่มากกว่าชุมชนอื่น ๆ ของเทศบาลครพิษณุโลก โดยมีเนื้อที่ประมาณ 3.5 ตารางกิโลเมตร รูปร่างคล้ายมีดตัดปลายตัด ดังนั้น ประชาชนที่อยู่พื้นที่นี้ สามารถเดินทางไปทุกส่วนของพื้นที่ แต่การตั้งถิ่นฐานในอดีต ประชาชนมักตั้งกระจายอยู่ บริเวณฝั่งซ้ายของแม่น้ำน่านเป็นหย่อม ๆ เช่น บ้านน้ำหัก บ้านโรงน้ำตาล บ้านดอน และบ้านกรอก แต่ปัจจุบันมีการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำน่าน เชื่อมระหว่างถนนสายพิษณุโลก – บางระกำ บริเวณ

สามแยกตันหว้ากับถนนบรมไตรโลกนารถ ทำให้ประชาชนออกมานั่งบ้านเรือนบริเวณถนนสายใหม่นี้มากขึ้น โดยเฉพาะโรงงานและร้านค้าต่าง ๆ เช่น โรงสีข้าว โรงงานผลิตแทนน โรงงานข้าวเกรียบ ร้านค้าเหล็ก ร้านค้าไม้ ร้านซ่อมรถ เป็นต้น อย่างไรก็ตามบริเวณรอบนอกนี้ ยังมีบางส่วนเป็นพื้นที่ว่างเปล่าเป็นหย่อม ๆ ซึ่งยังไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์ มีเพียงต้นไม้ต้นหญ้าซึ่งชั้นอยู่ตามธรรมชาติให้พับเห็นได้

สำหรับลักษณะภูมิประเทศ ซึ่งเป็นที่ราบลุ่ม ในอดีตให้เป็นที่ทำนาทำไร่ โดยเฉพาะภาคป่าก้อออย และในพื้นที่มีต้นตาลอยู่จำนวนมาก ประชาชนส่วนหนึ่ง จึงมีการประกอบอาชีพในการทำนาตามจากอ้อยและจากตาลโคนด ทำให้มีโรงงานน้ำตาลและโรงหีบอ้อย จนกระทั่งกล้ายกเมืองของบ้านบริเวณดังกล่าว คือ บ้านโรงน้ำตาล แต่ปัจจุบันไม่มีอาชีพดังกล่าวแล้ว เนื่องจากต้นตาลและ "ไร่อ้อย" ไม่ปรากฏให้เห็นในชุมชนพันปีอีกต่อไป เช่นเดียวกับการทำนาที่ไม่พบเห็นในชุมชนแห่งนี้ เหลือเพียงร่องรอยบางส่วนที่ยังมีได้ปักบ้านเรือน พื้นที่ถูกปล่อยทิ้งไว้เปล่า จึงเห็นร่องรอยว่าเคยใช้ประโยชน์ในการทำนาในบริเวณนั้นมาก่อน

ลักษณะดินของชุมชนพันปี ส่วนใหญ่เป็นดินดิบลักษณะเป็นดินสีน้ำตาลเข้มหรือปนดินเหนียว สีน้ำตาลเข้มหรือน้ำตาลปนเทา ความชุกมีสมบูรณ์ค่อนข้างสูง จากการสำรวจในปัจจุบัน พบว่า ดินที่อยู่ใกล้ริมฝั่งแม่น้ำจะมีลักษณะเป็นดินร่วนสีน้ำตาลอ่อนขึ้นดินลึกมากกว่าดินบริเวณที่อยู่ห่างไกลจากแม่น้ำ ซึ่งจะมีเนื้อดินค่อนไปทางดินเหนียวซึ่งเมื่อชุกถูกใจเป็นระยะ 30 เซนติเมตร พบขั้นตอนแรก ไม่สามารถดูดเจาะศึกษาขั้นต่อไปได้ด้วยเครื่องมือชุดธรรมดា แสดงให้เห็นถึงการขัดตัวกันแน่นของดิน ดังนั้น จึงพบว่าพื้นที่บริเวณดังกล่าว ถูกปล่อยทิ้งไว้เป็นที่กราว์นว่างเปล่า มีเพียงหญ้าขึ้นได้ แต่ในด้านการใช้ประโยชน์จากที่ดินอาจไม่มีปัญหามากนัก เพราะในปัจจุบันชุมชนพันปีส่วนใหญ่ใช้เป็นที่อยู่อาศัย มิได้มีจุดประสงค์เพื่อการเพาะปลูก จึงไม่จำเป็นต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ส่วนพื้นที่พร้อมธรรมชาติปัจจุบันพื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ในการปลูกสร้างบ้านเรือน เป็นที่อยู่อาศัย พื้นที่พร้อมธรรมชาติ จึงถูกตัด去做ทำลายไปเกือบทั้งหมด พื้นที่พร้อมประเภทไม้ใหญ่คงเหลือเพียงต้นยางให้เห็นบ้างเล็กน้อย นอกจากนั้น เป็นไม้ผลและไม้ยืนต้น ที่มนุษย์ปลูกขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์ในด้านบริโภคหรือเพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิต กียงกับสภาพอากาศของชุมชนพันปี เนื่องจากเป็นพื้นที่ขนาดเล็ก และอยู่ใกล้กับสถานีอุตุนิยมวิทยาของจังหวัด จึงให้ข้อมูลทางสถิติของสถานีมาหาค่าเฉลี่ย คือ อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 28.13 องศาเซลเซียส ปริมาณฝนรวมทั้งปีเฉลี่ย 1,287.28 มิลลิเมตร ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ร้อยละ 72.07 ซึ่งในภาพรวมสภาพอากาศโดยทั่วไปจะใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยของประเทศไทย

2. สภาพเศรษฐกิจ สังคม และการบริการ

เนื่องจากชุมชนพันปี มีลักษณะสังคมแบบกึ่งเมืองกึ่งชนบท ประชาชนจึงมีสภาพความเป็นอยู่ทั้งสังคมแบบเก่าและแบบใหม่ปะปนผสมกัน เนื่นด้วยจากการปลูกสร้างที่อยู่อาศัย ลักษณะบ้านเดิมจะทำด้วยไม้และก่อสร้างเป็นบ้านชั้นเดียวมีตู้ถุงสูง เพื่อใช้ทำงานหรือพักผ่อนในตอนกลางวัน ส่วนกลางคืนจะไปนอนบนบ้าน และมักตั้งถิ่นฐานเรียงรายไปตามแม่น้ำน่าน แต่ปัจจุบันบ้านดังกล่าวมีเหลืออยู่ไม่มากนัก ส่วนใหญ่เปลี่ยนมาเป็นบ้านสมัยใหม่ โดยก่อสร้างเป็นตึก เป็นทาวน์โฮล์ล์ และเป็นตึกแฝงหรืออาคารพาณิชย์มากขึ้น สำหรับอาชีพของประชาชน เนื่องจากอยู่ในเขตเทศบาลซึ่งนับเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนเมือง ประชาชนจึงประกอบอาชีพรับจ้าง และต้าช่วยจำนำงานมาก มีเพียงส่วนน้อยที่รับราชการและทำงานทำไร่ ยกเว้น ประชาชนซึ่งตั้งบ้านเรือนอยู่บริเวณริมน้ำที่มีการปลูกมะม่วงจำหน่าย นับเป็นอาชีพเด่นของชุมชนบริเวณบ้านดอน ซึ่งทำติดต่อกันมานานนับสิบปี การที่ประชาชนประกอบอาชีพรับจ้างมากกว่าอาชีพอื่น นอกจากเป็นการรับจ้างทำงานในเมืองซึ่งเป็นศูนย์กลางการค้าและบริการแล้ว ภายในชุมชนยังมีโรงงานขนาดเล็ก เช่น โรงงานผลิตแห้งหมูและหมูยอสุพัตตรา โรงงานผลิตผักกาดทอง โรงสีข้าวเบญจพิชัย และโรงงานผลิตข้าวเกรียบ รวมทั้งร้านค้าพาณิชย์ ประมาณ 20 ร้านค้าหลัก ร้านค้าไม้ และร้านค้าอื่น ๆ ประชาชนในหมู่บ้านจึงมารับจ้างทำงานในโรงงานและร้านค้าเหล่านี้ เนื่องจากอยู่ใกล้บ้าน เดินทางไปทำงานสะดวก

เที่ยงคืนรายได้ของประชาชน ส่วนใหญ่จดอยู่ในเกณฑ์คุณข้างต่ำ โดยมีค่าเฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 5,000 - 6,000 บาท หรือเฉลี่ยประมาณวันละ 150 - 160 บาทต่อคน แต่เนื่องจากไม่ครอบครัวมีรายได้ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ด้วยคุณในครอบครัวประมาณ 3 - 5 คน จึงมีรายได้รวมกันประมาณเดือนละ 10,000 บาทขึ้นไป ซึ่งนับว่าเป็นชีวิตที่พออยู่ได้แบบเรียบง่าย ในลักษณะเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนั้น การที่ประชาชนในชุมชนยังมีพื้นที่ปลูกพืชผักและไม้ผลเป็นสวนหลังบ้าน ซึ่งนอกจากจะปลูกเพื่อใช้บริโภคภายในครอบครัว เป็นการช่วยลดรายจ่ายได้ส่วนหนึ่งแล้ว ยังมีการนำออกจำหน่ายเป็นรายได้เสริมอีกด้วย

ในด้านวัฒนธรรมประเพณี ที่ประชาชนได้ปฏิบัติสืบต่อ ก็มีกิจกรรมร่วมกัน งานกระทิ้งปัจจุบันนี้ คือ การทำบุญที่วัดในวันพระ และวันสำคัญทางศาสนา การจัดงานปีใหม่ งานถอยกระหง งานสงกรานต์ บวชนาคหมู่ งานกีฬาสัมพันธ์ รวมทั้ง วันตลาดนัด (สถานที่บริเวณหน้าวัด) ซึ่งจะมีประจำทุกวันพุธของทุกสัปดาห์ ซึ่งในวันพุธนี้จะเป็นวันที่ชุมชนผู้สูงอายุมารับการตรวจร่างกาย และมารับบริการปรึกษาแพทย์ที่ศูนย์แพทย์พันปี จึงทำให้มีประชาชนมาเข้าร่องมากขึ้น

ในด้านการบริการสาธารณชน ชุมชนพันปี นับเป็นชุมชนที่ได้รับการบริการและสิ่งบริการค่อนข้างมาก โดยมีวัด โรงเรียน ศูนย์แพทย์ชุมชน ธนาคารรายย่อย ซึ่งตั้งอยู่ใกล้เคียงกับบริเวณศูนย์กลางของชุมชน มีพื้นที่กว้างขวางสำหรับจัดกิจกรรม มีลานคอนกรีตที่ก่อสร้างเป็นแนวยาวบริเวณริมฝั่งแม่น้ำ่าน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแนวเขื่อนที่สร้างป้องกันภัยด้วยแม่น้ำ เนื่องจากบริเวณดังกล่าวเป็นพื้นที่ซึ่งถูกน้ำเข้าพังหลายมาก การสร้างลานคอนกรีตบริเวณฝั่งแม่น้ำนี้ด้านบนเขื่อน นอกจากช่วยป้องกันน้ำเข้าดินมิให้พังพลายตามธรรมชาติแล้ว ยังทำให้ประชาชนได้ใช้ประโยชน์มาร่วมกันออกกำลังกายและพักผ่อน หรือจัดกิจกรรมของชุมชนบริเวณนี้ด้วย

ปัญหาที่สำคัญของชุมชนพันปี

เนื่องจากชุมชนพันบุรีมีลักษณะเป็นชุมชนกึ่งเมืองก้างรูปแบบ ดังนั้น จึงมีปัญหานี้ในลักษณะของความเป็นเมืองและชนบทสมกันไป ปัญหาที่พบได้สำคัญและประชาติชนเหลือแต่ให้มีการแก้ไข คือ

1. ปัญหาด้านยาเสพติด และถ้าไม่ย ผู้ประชานส่วนใหญ่จะเห็นว่ายังเป็นปัญหาเล็กน้อย แต่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไข เพราะประชาชนมีรายได้ต่ำ ผู้ใหญ่ต้องออกทำงานนอกบ้านด้วยนั้น การมีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ซึ่งการอยู่ใกล้เมืองทำให้พบเห็นสิ่งขยะความสุขภาพหรือสินค้าล่อความสนใจ ความต้องการสิ่งเหล่านี้ อาจมีผลทำให้มีการซื้อขายยาเสพติดในหมู่ประชาชนได้ง่าย กារที่พ่อแม่ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแล อยรวม ดังตอนบุตรหลาน ทำให้หันไปหา yaเสพติดหรือมีการลักขโมย เพื่อต้องการเงินไปรื้อสิ่งของที่ต้องการ
  2. ปัญหาด้านการจัดระเบียนในชุมชน ประชาชนต้องการเห็นความเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงามในชุมชน ซึ่งคงเป็นหน้าที่ของทุกคนในชุมชนที่จะต้องร่วมมือกัน โดยมีผู้นำหรือประธานชุมชนเป็นผู้ประสานงาน และดูแลรับผิดชอบให้มีการปฏิบัติอย่างแท้จริง
  3. ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะสู่แหล่งของและความต้องการของสิ่งที่ขาดหายไป เช่นน้ำท่วมทั่ว ฉุดความสะอาดภายในชุมชน การมีส่วนราชการนั้น หรือส่วนท้องที่มีการพักผ่อนหย่อนใจ เป็นปัญหาที่ประชาชนในชุมชนต้องจัดประชุมและร่วมมือกันหาทางแก้ไข
  4. ปัญหาด้านการบริการ โดยเฉพาะเกี่ยวกับรถเมล์ ไฟฟ้า น้ำประปา ข่าวสาร ประชาสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกชุมชน น่าจะใช้เวทีชาวบ้านประชุมรับฟังความเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนในชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาเหล่านี้
  5. ปัญหาเรื่องความสามัคคีและความร่วมมือร่วมใจกันเพื่อชุมชน ความมีใจรวมที่สร้างให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมรับรู้วางแผนพัฒนาชุมชนให้เจริญก้าวหน้าเพิ่มขึ้น

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

1. ควรพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว
2. ควรให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน
3. ตลาดนัดยังเล็กเกินไป ควรพัฒนาให้มีสินค้าจำนำยมากขึ้น
4. ควรมีการพัฒนาอาชีพเสริมให้กับประชาชนในชุมชน
5. ควรอนุรักษ์ชุมชนให้อยู่ในสภาพเดิม ไม่ควรเปลี่ยนเป็นชุมชนอุดตสาหกรรม
6. ควรหาทางย้ายโรงสีข้าวออกจากชุมชน เนื่องจากส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้านมลพิษทางอากาศ ค่าน้ำ และก่อให้เกิดปัญหาต่อประชาชน คือ เกิดระบาดคัน แมลงตากเดือด ฯ วัสดุต่าง ๆ ไม่ได้
7. ขอให้ผู้นำหมู่บ้านหรือประธานชุมชน เป็นพี่พันธุ์ และมีความจริงใจในการปฏิบัติน้ำที่ด้วยความสนใจในปัญหาและหาแนวทางที่จะพัฒนาชุมชนให้เจริญก้าวหน้าเพิ่มขึ้น
8. ควรมีการแก้ปัญหาเกี่ยวกับวัյรุนขับมอเตอร์ไซค์สองล้อสีแดง ก่อให้เกิดความลำบากต่อประชาชนในชุมชน
9. เนื่องจากชุมชนพื้นที่มีประเพณีที่สำคัญเชิงประชานิยมชุมชนที่นี่เป็นต้นแบบที่ดีที่สุดต่อภัยมาตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน คือ งานปีใหม่ ลอยกระทง สงกรานต์ งานบวชนาคหมู่ งานกีฬาและมหัศ节ตามนัด รวมทั้ง มีสถานที่ออกกำลังกาย มีการจราชาพยานยาด การตรวจสุขภาพ มีศูนย์แพทย์ มีเรือนซึ่งพันธ์หัววัดพันปี และประชาชนในหมู่บ้านปลูกชะอมกันมากกว่าชุมชนอื่น ๆ สิ่งเหล่านี้ น่าจะให้เป็นจุดเด่น และเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนเพื่อการพัฒนาชุมชนให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภูมิศาสตร์ของชุมชนพื้นปี ให้วิธีการสำรวจ ลักษณะโดยใช้แบบสอบถาม และสัมภาษณ์เชิงลึก รวมทั้ง การค้นคว้าจากเอกสารซึ่งเป็นข้อมูลที่ดีที่สุด มาประเมินผลร่วมกัน แล้วจัดประชุมประชารัฐพิจารณาเพื่อรับฟังข้อคิดเห็นเสนอแนะที่ถูกต้อง แล้วเป็นประโยชน์เพิ่มเติม ผลการศึกษาสามารถสรุปสร่าว่าที่สำคัญได้ดังนี้คือ

1. สภาพทางกายภาพของชุมชนพื้นปี จัดเป็นชุมชนในเขตเทศบาลที่ร่วนเรือที่ขาดไปประมาณ 3.5 ตารางกิโลเมตร ลักษณะเป็นที่ราบลุ่มฝั่งแม่น้ำน่าน ดินค่อนข้างอุดมสมบูรณ์ ในอันดับแอโรฟิลลส์ ชุดดินธาตุพนมเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายแป้ง ค่า pH เฉลี่ยประมาณ 6.5 แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ คือ แม่น้ำน่าน สภาพอากาศไม่แตกต่างจากค่าเฉลี่ยของประเทศไทย

โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ย 28.1 องศาเซลเซียส ปริมาณฝนรวม 1,287.28 มิลลิเมตร พืชพรรณส่วนใหญ่เป็นพืชที่มีช่วงปักชำราก ได้แก่ ไม้ผลและพืชผัก โดยเฉพาะมะม่วง เป็นพืชสำคัญที่ประชาชนนิยมปลูกกันมาก ไม่ธรรมชาติที่เหลืออยู่ คือ ไม้ยาง

2. สภาพทางสังคมเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และการบริการ ชุมชนพื้นบ้านมีการตั้งถิ่นฐาน
มานานมากกว่าร้อยปี ลักษณะสังคมแบบกึ่งเมืองกึ่งชนบท ดังนั้น วิถีชีวิตของประชาชนจึงมีทั้ง
ความเป็นอยู่แบบเมืองและชนบท มักตั้งค่ายริมน้ำ บ้านเรือนเป็นไม้ได้ถุนสูงมีชั้นเดียว แต่บ้านๆ
เปลี่ยนเป็นอยู่ตามถนนสายหลัก ลักษณะเป็นบ้านตึกหรือบ้านจัดสรรสองชั้น อาศัยพื้นที่อยู่อาศัย
ประมาณในชุมชน คือ รับจ้าง และทำงานร้านค้าบริษัท มีเพียงส่วนน้อยที่รับราชการและทำเกษตรกรรม
รายได้เฉลี่ยประมาณ 10,000 บาท ต่อปี ต่อ คน เป็นครอบครัวขนาดกลางมีบุคคลในครอบครัวเฉลี่ย
3 – 4 คน วัฒนธรรมประเพณีที่สำคัญของประชาชนในชุมชน ได้แก่ การงานนาคน้ำ ประเพณี
สงกรานต์ การตัดต้อหัวผู้สูงอายุ ประเพณีลอดกระหง เป็นต้น ในด้านสิ่งบริการสาธารณูป
มีวัด โรงเรียน ศูนย์แพทย์ชุมชนพื้นบ้าน ห้องสมุดประชาชน ตลาดที่ฟ้า และธนาคารชุมชน

ปัญหาของชุมชนที่มีบ้างเล็กน้อย ซึ่งเป็นปัญหาคล้ายคลึงกับชุมชนอื่น ๆ หรือปัญหาของประเทศ คือ เรื่องยาเสพติด ส่วนปัญหาทั่วไปเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อม เช่น อาการเป็นพิษจากฝุ่นละอองโรงสีข้าวและครัวสำราญ เสียงมุดเตอร์ไฟครัวกวน น้ำเน่าเสียพะราะเป็นที่ลุ่ม สภาพชุมชนยังไม่เป็นระเบียบและสะอาดเที่ยบรองย ประชาชนยังไม่ค่อยมีความสามัคคี และรวมมือกันพัฒนาชุมชน สิ่งที่ประชาชนต้องการ คือ รามคำแหงเข้าสู่ชุมชน ไฟฟ้า น้ำประปาบริการได้ตลอดและทั่วถึง รวมทั้งต้องการพัฒนาให้ชุมชนพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางในเมือง

บรรณานุกรม

คณะอนุกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อเชิงบูรณาการ. 2542. การเสริมสร้าง

ความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อเชิงบูรณาการ : ในชุมชนตัวสินใจด้วยตนเองเพื่อ
เชิงบูรณาการ. บริษัท บพิธการพิมพ์ จำกัด, กรุงเทพฯ. 60 น.

เทศบาลนครพิษณุโลก. 2542. ระเบียบเทศบาลนครพิษณุโลก ว่าด้วยกรรมการชุมชน เอกสาร

โนเนี่ยน. จังหวัดพิษณุโลก. 9 น.

_____ มปป. โครงการจัดการขยะมูลฝอยสำหรับชุมชนพันปี. ธนาคารขยะ.
เอกสารแผ่นพับ.

โรงเรียนเทศบาล 5 (วัดพันปี). มปป. เอกสารแนะนำโรงเรียน. จังหวัดพิษณุโลก.

เสรี พงศ์พิศ, วิชิต นันทสุวรรณ และ จำรงค์ แรกพินิจ. 2544. วิสาหกิจชุมชน แผนแม่บท
แนวคิด แนวทาง ตัวอย่าง ร่างพระราชบัญญัติ. เจริญวิทย์การพิมพ์, กรุงเทพฯ. 126 น.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2544. รายงานการศึกษาวิเคราะห์
ปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมที่สนับสนุนให้ชุมชนเข้มแข็ง. มปท. กรุงเทพฯ.
238 น.

สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม. 2535. คำอธิบายเบื้องต้นอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลาย
ทางชีวภาพ. ส.ไพบูลย์การพิมพ์, กรุงเทพฯ. 105 น.

_____ 2539. อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ :
คิดในระดับโลกและทำในระดับประเทศ. กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม.
บริษัทอนันดาเด谛 จำกัด ปริ้นชั่น เทคโนโลยี จำกัด, กรุงเทพฯ. 174 น.

บุคคลผู้ให้สัมภาษณ์ข้อมูลชุมชนพันปี

นายอวิรุทธิ์ นาทิพย์, ประธานชุมชนพันปี, บ้านเลขที่ 1079 ถ.พุทธบูชา ต.ในเมือง อ.เมือง
จ.พิษณุโลก 65000. โทร. 0-1596-8757.

นางศิริ ชินเชี่ยม, บ้านเลขที่ 1079 ถ.พุทธบูชา ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000.

นายอนันต์ ภู่ชุมจำรงค์, รองประธานชุมชนพันปี, ร้านสังฆภัณฑ์ วัดชุมชนพันปี บ้านเลขที่ 728
ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000.

นายอุดม บุนน้อย, บ้านเลขที่ 1054 ถ. พุทธบูชา ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000.

นางเรือ บุนน้อย, บ้านเลขที่ 1054 ถ. พุทธบูชา ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000.

นางเสริม จันสลุด, บ้านเลขที่ 1129 ถ. พุทธบูชา ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000.

นางประจวน พันดาย, บ้านเลขที่ 1061/2 ถ.พุทธบูชา ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000.

นางประจวน ศรีปรางค์, บ้านเลขที่ 1141 ถ.พุทธบูชา ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000.

นางเนาวรัตน์ จันทร์ตระ, บ้านเลขที่ 1166 ถ.บรมไตรโลกนารถ 2 ต.ในเมือง อ.เมือง
จ.พิษณุโลก 65000 โทร. 0-1839-3302.

นางชลอม แก้วแสงพิสุทธิ์, บ้านเลขที่ 1054 ถ.บรมไตรโลกนารถ ต.ในเมือง อ.เมือง
จ.พิษณุโลก 65000.

นางสาวสุชาดา ปรีชา, บ้านเลขที่ 1054 ถ.บรมไตรโลกนารถ ต.ในเมือง อ.เมือง
จ.พิษณุโลก 65000.

นางทองศรี ผิวชลุ่ม, 882/1 ถ.พุทธบูชา ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000.

นายกรุณ เป้านา, 1113 ถ.บรมไตรโลกนารถ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000.

นางสำเทียน เป้านา, 1113 ถ.บรมไตรโลกนารถ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000.

ทัศนคติ

มหาวิทยาลัยพิบูลสงคราม
Pibulsongkram Rajabhat University

ภาพประกอบความเข้าใจ

และ

ภาพกิจกรรมที่สำคัญของชุมชนพันปี

ภาพwand 1 : ถนนสายหนึ่งในหลายสายที่เป็นเส้นทางเข้าสู่ชุมชนพันปี

ภาพผนวกที่ 2 : ถนนสายพิษณุโลก - บางระกำ เส้นทางหลักในการเข้าสู่ชุมชนพันปี

ภาพพนวกที่ 3 : นายอุดม และ นางชั้น บุญน้อย คนเก่าแก่ของชุมชนพันปี

ภาพพนวกที่ 4 : นางเสริม จันสลุด คนเก่าแก่ของชุมชนพันปี

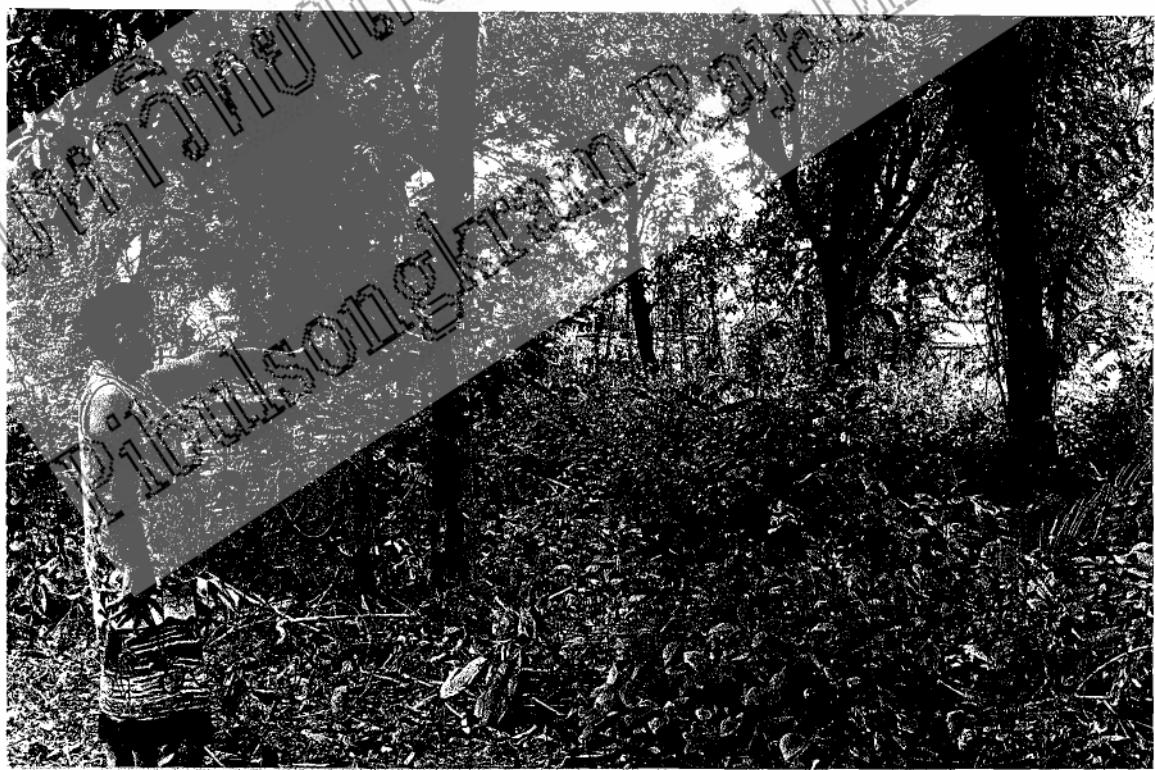
ภาพผนวกที่ 5 : บริเวณพื้นที่ซึ่งเคยมีดันดาลขึ้นอยู่ประมาณมาก

ภาพผนวกที่ 6 : ร่องรอยของรากด้าลซึ่งยังคงเหลือให้เห็นบ้างเล็กน้อย

ภาพพนักที่ 7 : บ้านของ นางประจวบ พันภัย ซึ่งตั้งอยู่หน้าวัดพันปีเก่า

ภาพพนักที่ 8 : บริเวณหลังบ้านนางประจวบ ซึ่งสันนิษฐานว่าเคยเป็นที่ดินวัดพันปีเก่า

ภาพพนวกที่ 9 : บ้านเรือนสมัยเก่า ชึ้งตึ้งเรียงรายตามริมแม่น้ำนานา

ภาพพนวกที่ 10 : บ้านเรือนสมัยใหม่ ตั้งอยู่ริมถนนพิษณุโลก - บางระกำ

ภาพพนวกที่ 11 : พื้นที่ซึ่งเคยทำงานไมอดีด

ภาพพนวกที่ 12 : พื้นที่บางส่วนซึ่งยังคงปล่อยไว้เป็นที่กรรช่างว่างเปล่า

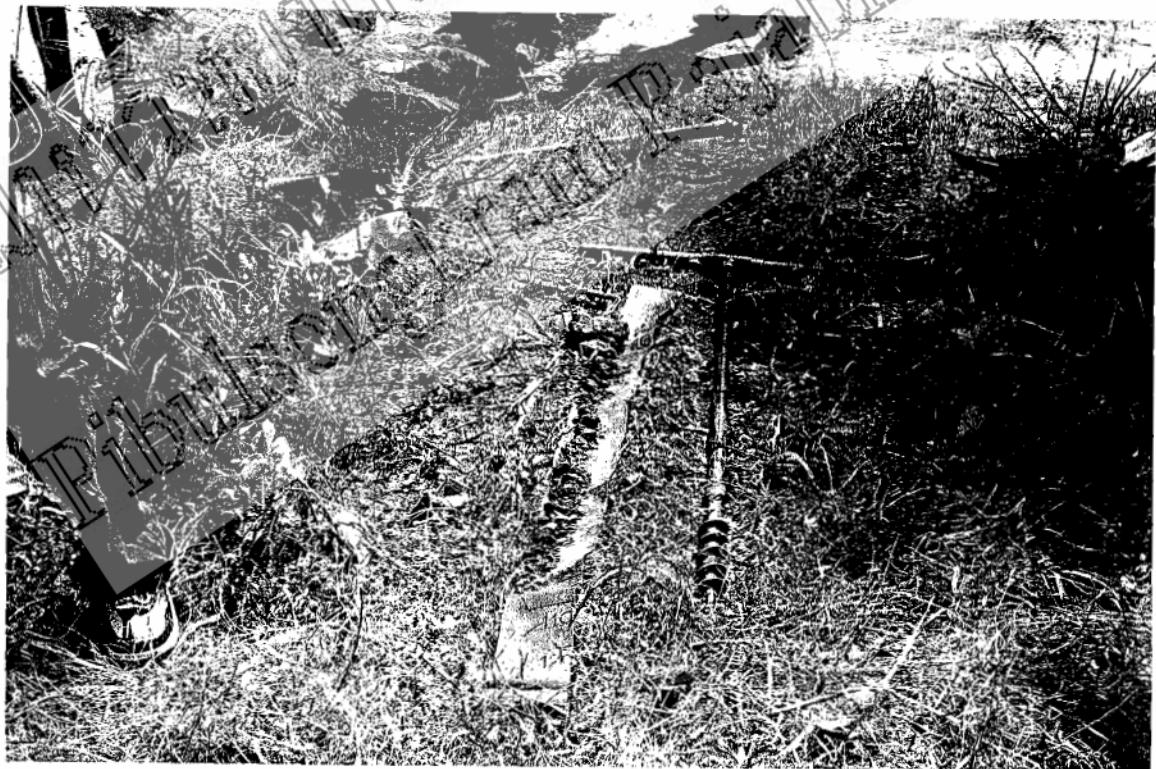

ภาพพนวกที่ 13 - 14 : การสำรวจเก็บตัวอย่างดินบริเวณพื้นที่กร้าวว่างเปล่า

ภาพพนักที่ 15-16 ชั้นดินลึกเพียง 30 เซนติเมตร พบร่องรอยเขี้ยวมาก

ภาพนูนที่ 17 - 18 พื้นที่ซึ่งมีการใช้ที่ดินลักษณะดินร่วนชิน ค่า pH ประมาณ 6.5

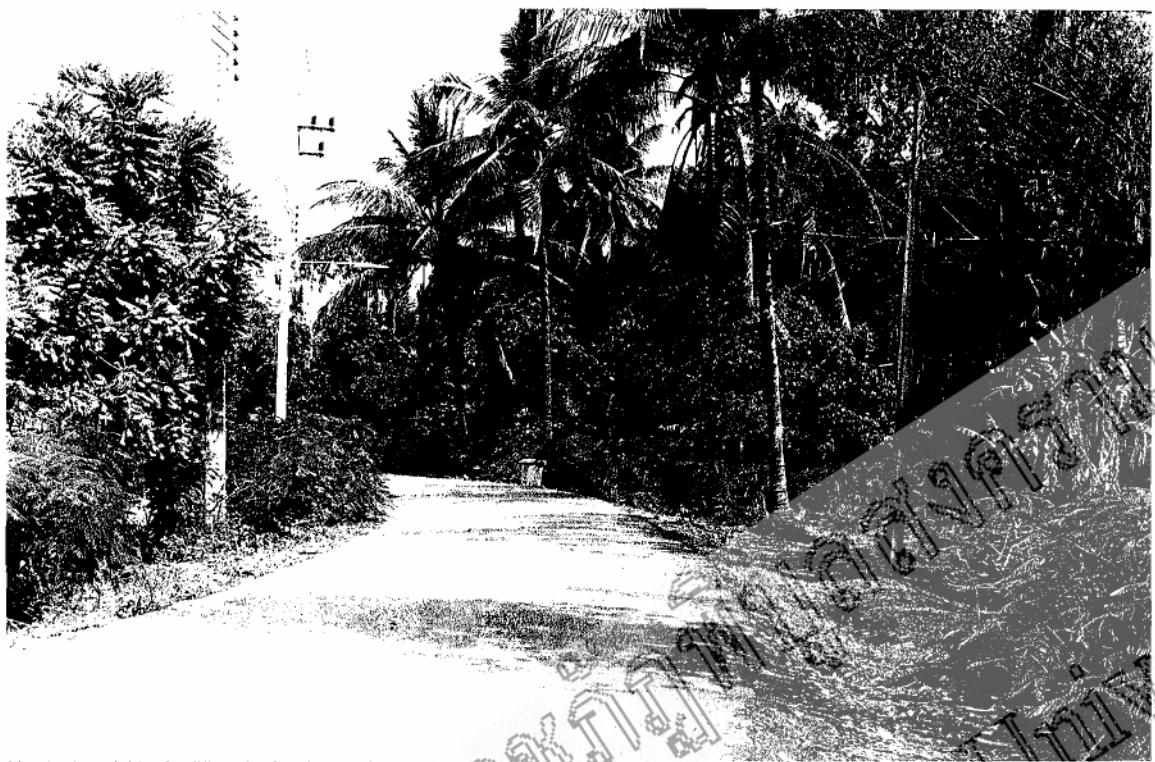

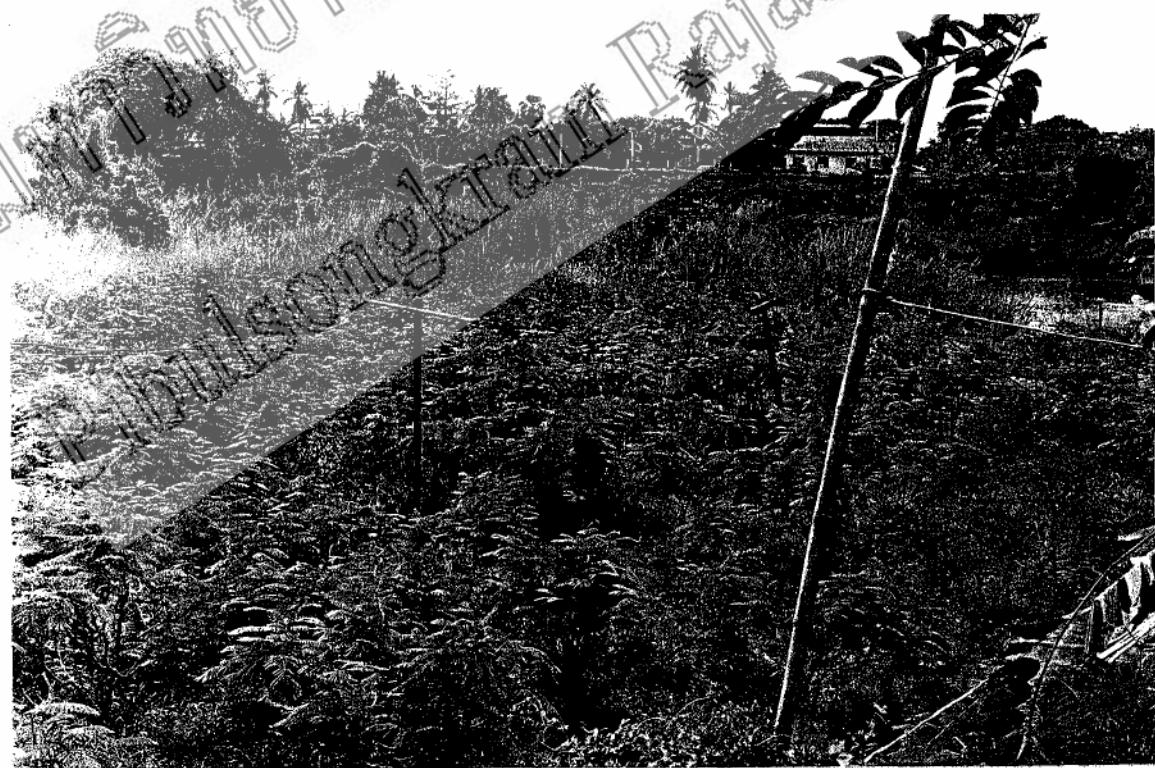
ภาพผนวกที่ 19 : ด้าน右angเป็นพื้นที่ไม้ดั้งเดิมที่ยังคงเหลืออยู่ห่างเดี๋กันน้อย

ภาพผนวกที่ 20 : ป่าจุบันไม้ผลเป็นที่พิชที่ประชาชนนิยมปลูกกันทั่วไป

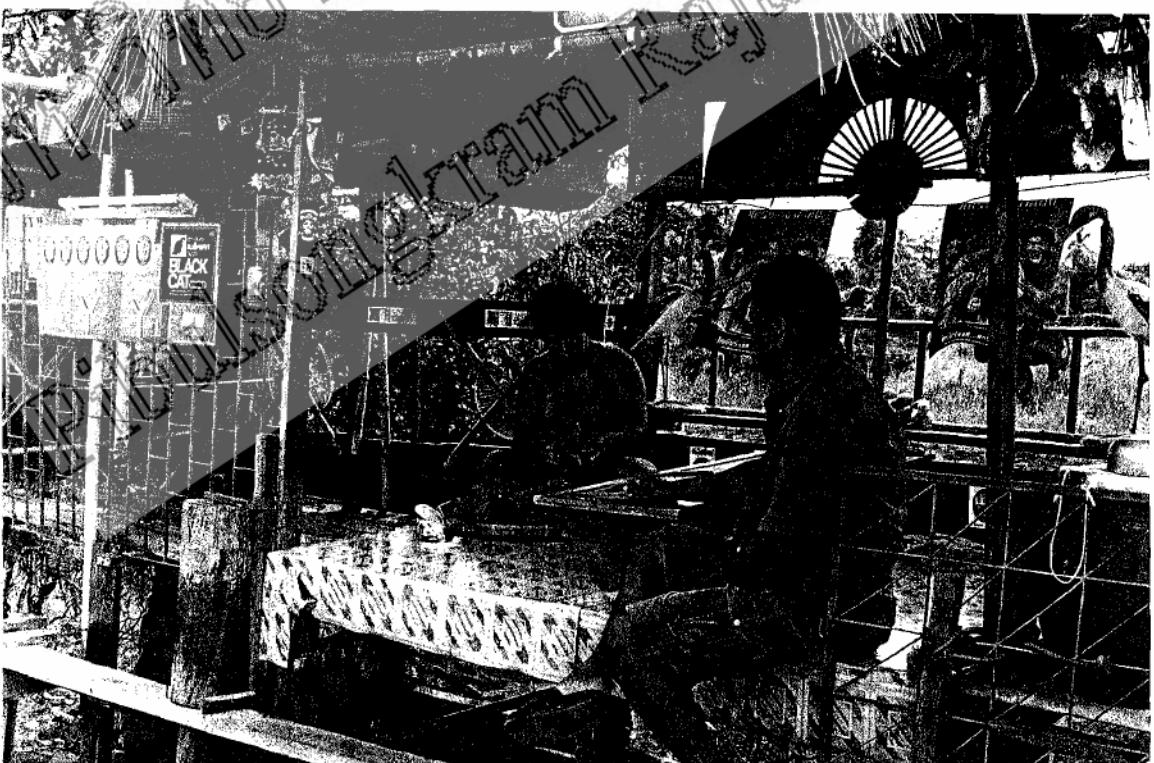

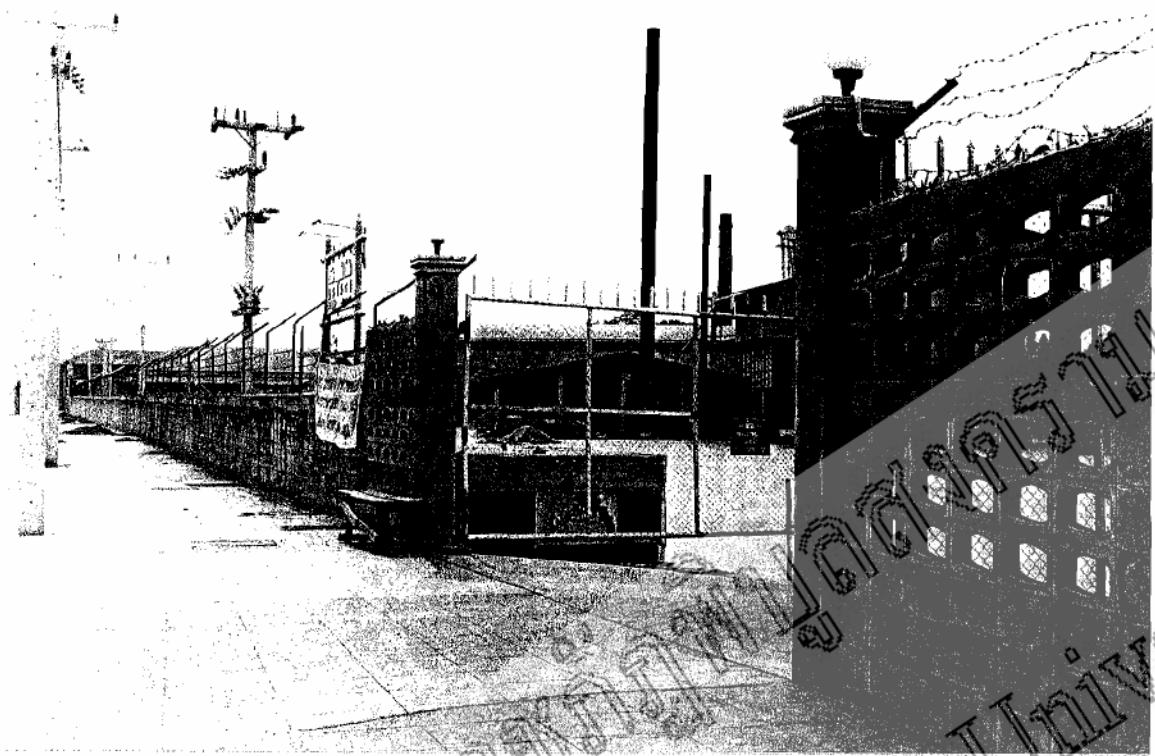
ภาพผู้ว่าฯ 21-22 : ชะอมเป็นพืชสำคัญชนิดหนึ่ง
ซึ่งประชาชนในพื้นที่นิยมปลูกกันมากบริเวณ 2 ข้างถนนและริมฝั่งแม่น้ำ

ภาพนวากที่ 23-24 : ช่องรังเก็บจากดิน ประชาชนจะนำม้ามัดเป็นกำ
เพื่อส่งจำหน่ายที่ตลาด

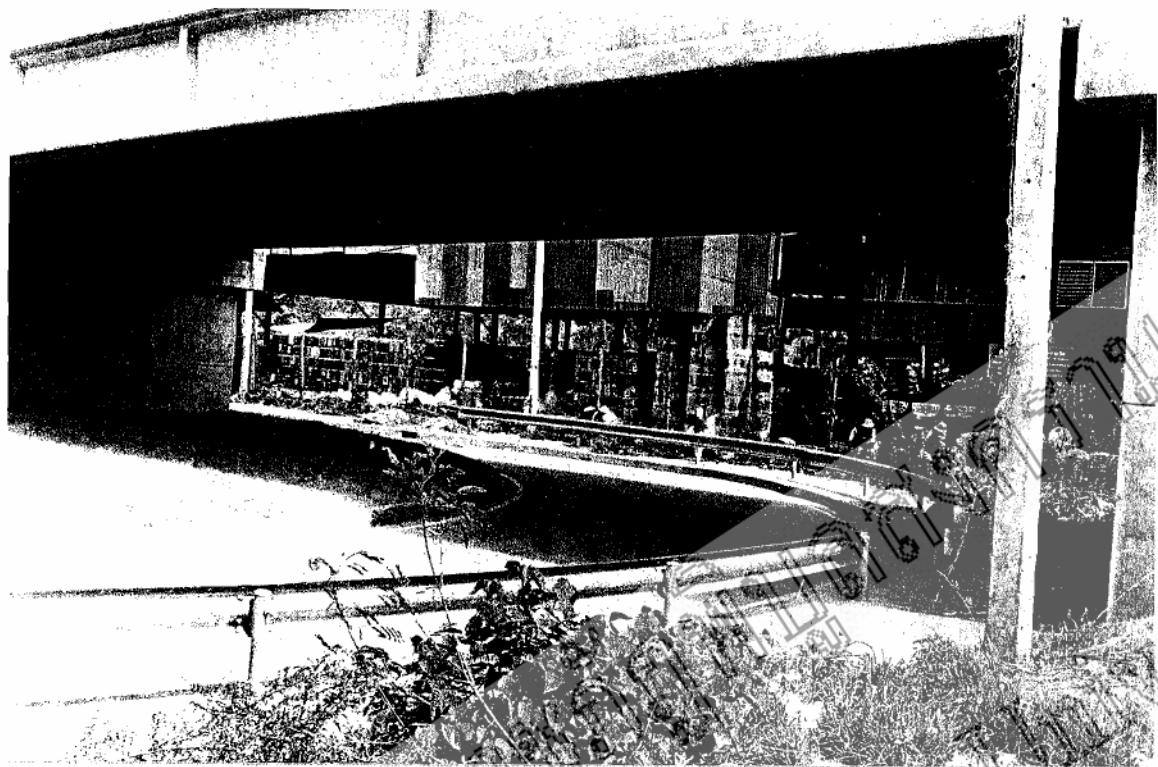

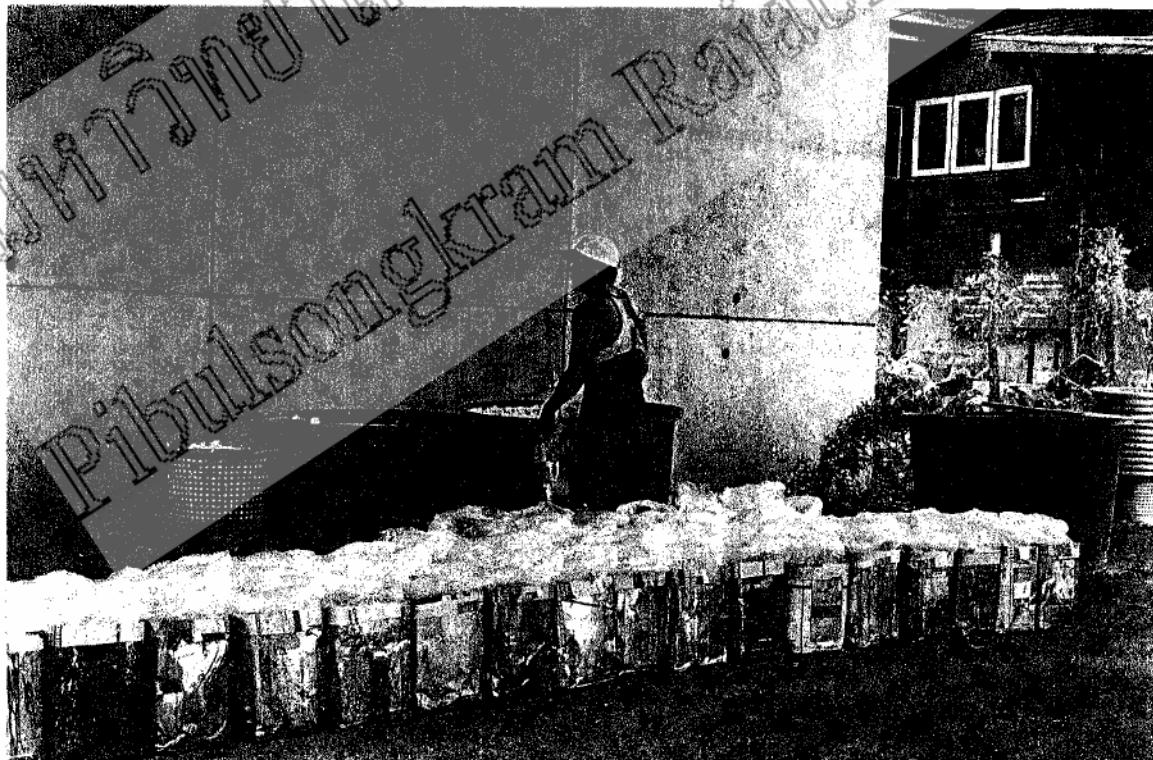
ภาพพนวกที่ 25 : โรงสีข้าวเบญจพิช ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา

ภาพพนวกที่ 26 : โรงงานผลิตแหنนสุพัตรา ตั้งอยู่ริมถนนสายพิษณุโลก - บางระกำ

ภาพผนวกที่ 27 - 28 โรงจานผอิตผักกาดทอง ตั้งอยู่บ้านสะพานห้ามแม่น้ำน่าน

ภาพพนวกที่ 29 : การเลือกตั้งคณะกรรมการชุมชนของชุมชนพันปี

ภาพพนวกที่ 30 : ประธานชุมชนพันปีจัดประชุมให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์กับผู้สูงอายุ

ภาพพนวกที่ 31 : กิจกรรมการพัฒนาชุมชนพันปี

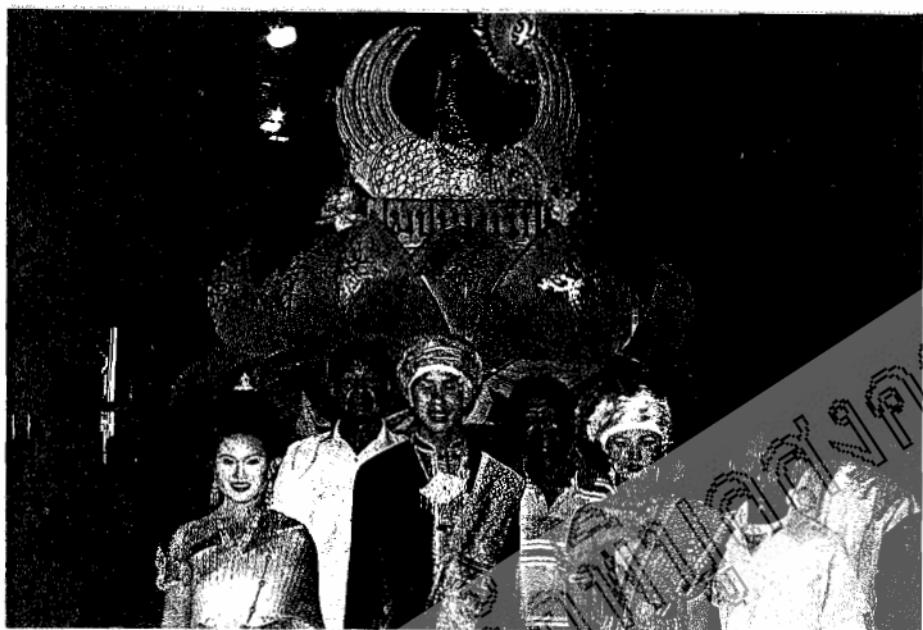
ภาพพนวกที่ 32 : กิจกรรมในโครงการปลูกผักปลอดสารพิษ

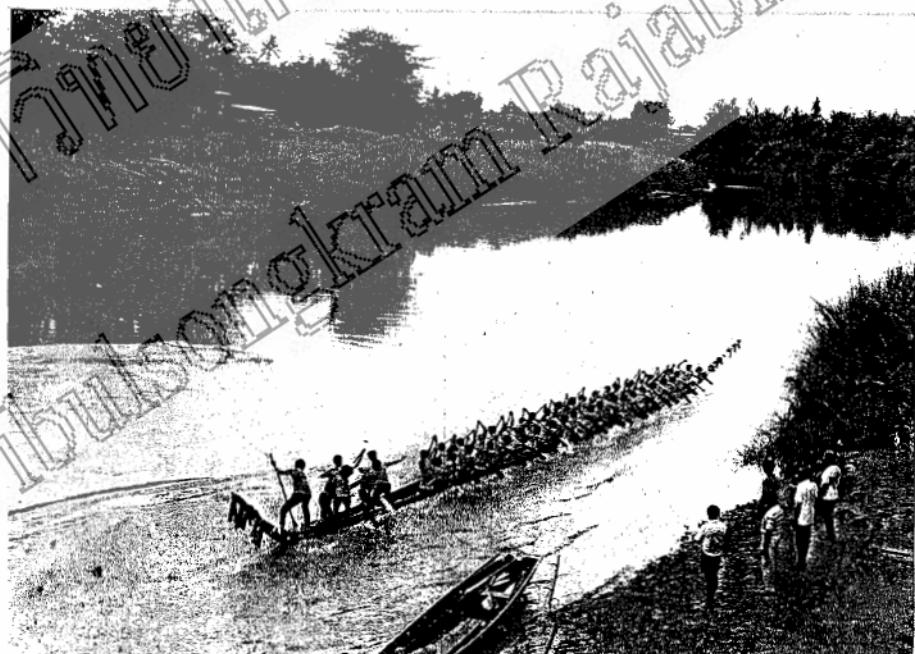
ภาพนิวากที่ 33 : ประเพณีอุปสมบทนาคหมุ่ของชุมชนพื้นบ้าน

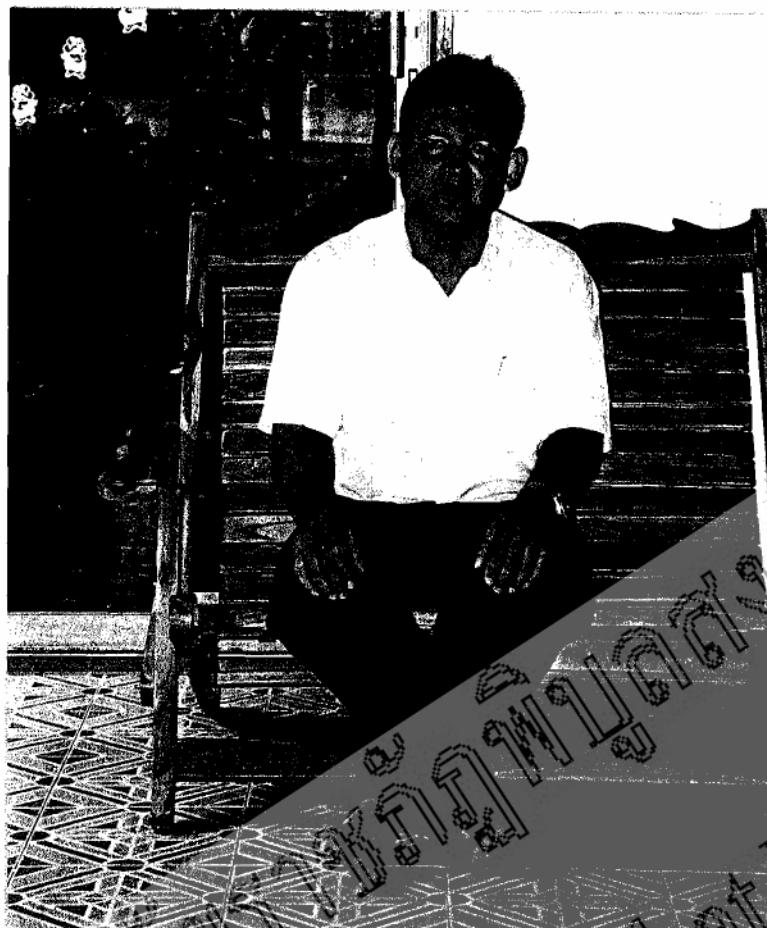
ภาพนิวากที่ 34 : ประเพณีตัดน้ำดื่มหัวผู้สูงอายุในเทศบาลสังกรานต์

ภาพพนวกที่ 35 : กระทรงที่ตอกแต่งแล้วของชุมชนพันปี
ในเทศบาลลอยกระทรงร่วมกับเทศบาล

ภาพพนวกที่ 36 : การข้อมแข่งเรือยาวพิชิตนาวีของชุมชนพันปี
เพื่อแข่งขันในงานของจังหวัด

ภาพนิวที่ 37 : นายอวุธย์ นาทิพย์ ประธานชุมชนพันปี
ผู้สนับสนุนการพัฒนาอาชีพของชุมชน

ภาพนิวที่ 38 : การรวมกลุ่มทำอาชีพเสริม ชองໄสໂທສັກໜີອືອ ແລະ ອອງເທົ່າ

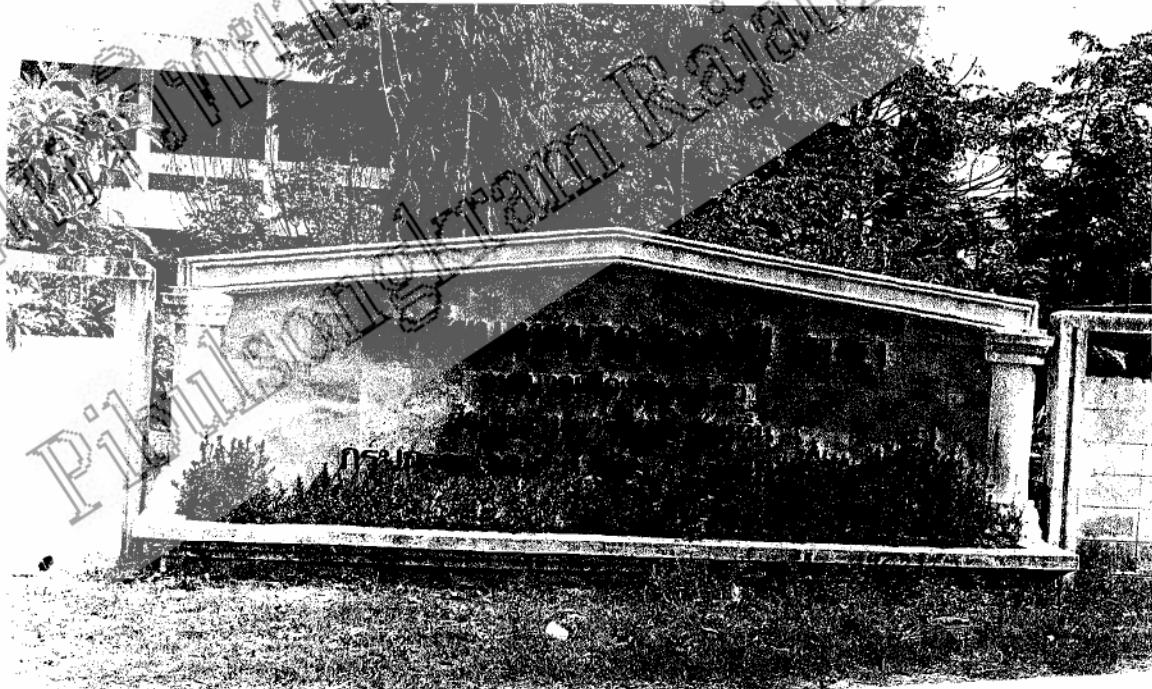
ภาพพนวกที่ 39 : การรวมกลุ่มทำอาชีพเสริม
ศิลปประดิษฐ์ (ดอกไม้สูบยางพาราและตุ๊กตาเทียน)

ภาพพนวกที่ 40 : การรวมกลุ่มทำอาชีพเสริม ขnmปังกระเทียม

ภาพพนวกที่ 41-42 : โรงเรียนเทศบาลวัดพันปี (ท.5)

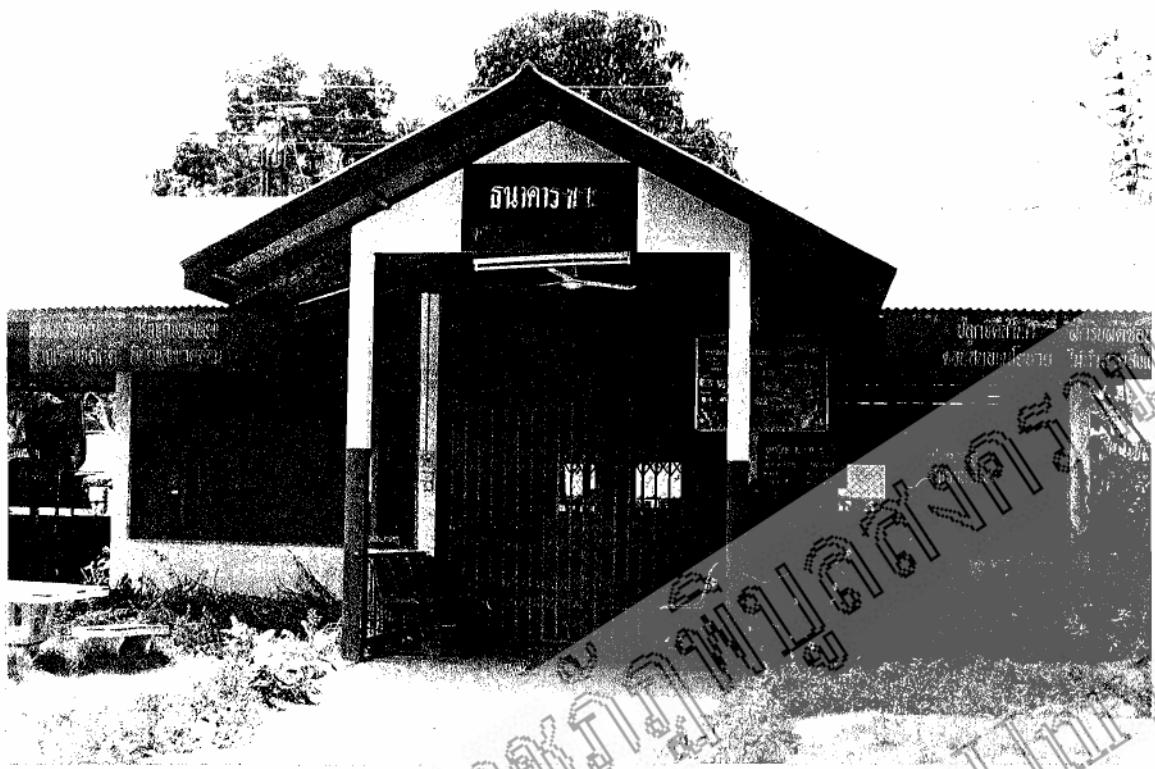

ภาพนิวที่ 43 : การอุบัติความรู้โครงการธนาคารขยะชุมชน

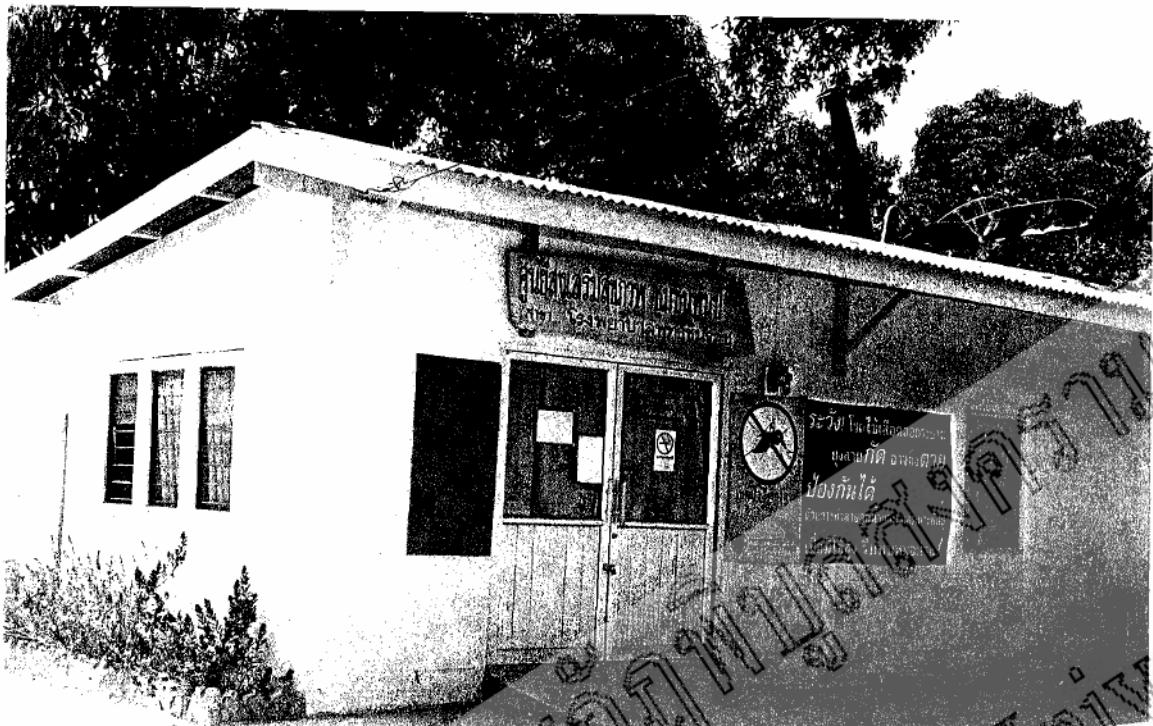
ภาพนิวที่ 44 : รถรับขยะเคลื่อนที่ นำขยะมาส่งที่ธนาคารขยะชุมชน

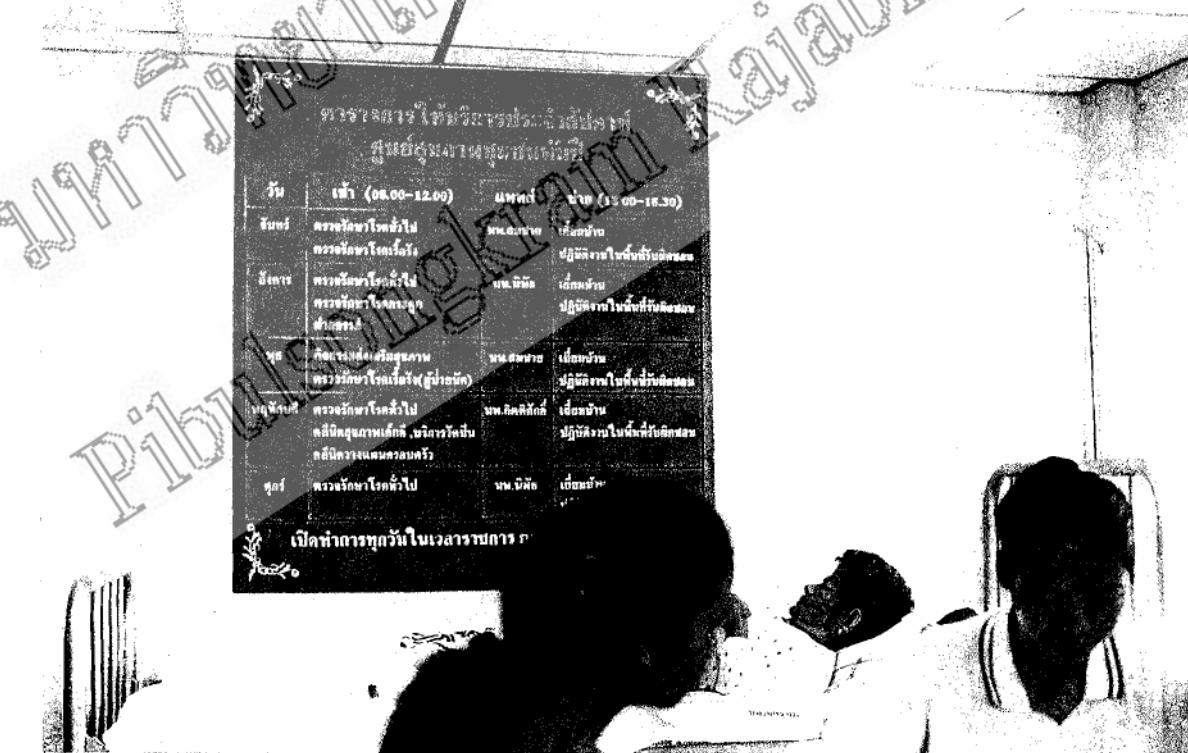
ภาพที่ 45 : โครงการอนาคารชัยรีสเคิล
เป็นการรวมมือกันระหว่างบ้าน วัด โรงเรียน

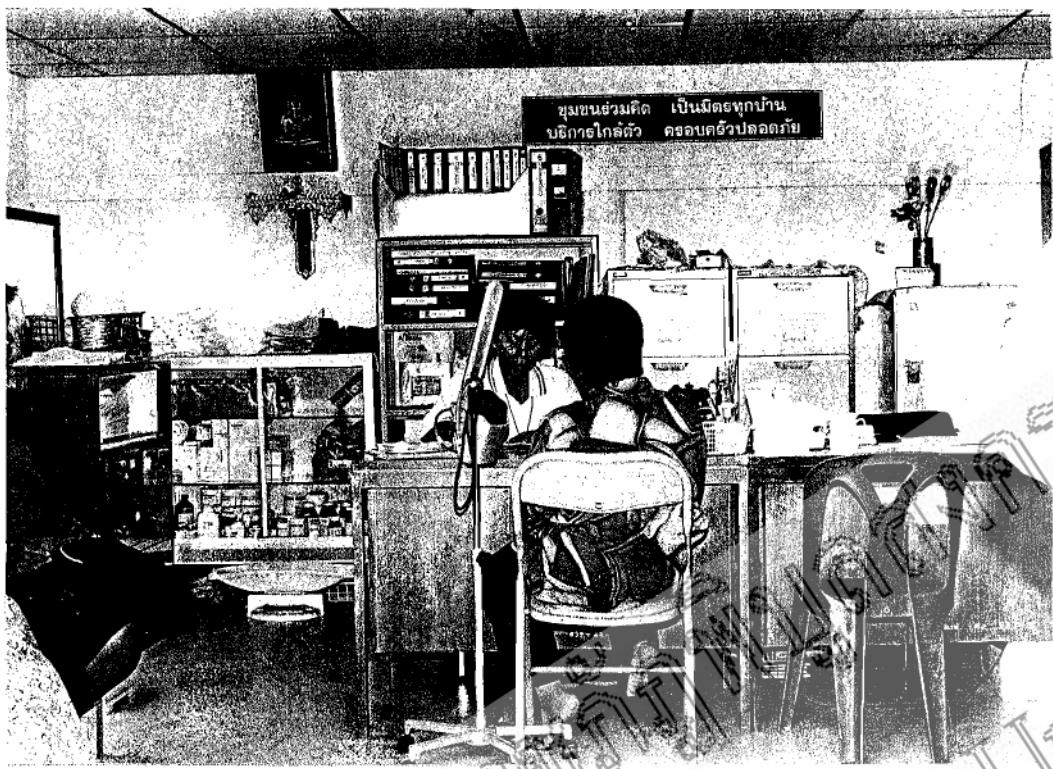

ภาพที่ 46 : บริเวณตลาดนัดหน้าวัดพันปี ซึ่งมีประจำทุกวันพุธ

ภาพพนวกที่ 47 - 48 : ศูนย์สุขภาพชุมชนพันปี

ภาพผนวกที่ 49 - 50 : การตรวจสุขภาพให้ประชาชนที่มาใช้บริการ

ภาพพนวนที่ 51-52 : การใช้บริการที่ศูนย์สุขภาพ
และการจัดกิจกรรมออกกำลังกายให้ผู้สูงอายุ

ภาพพนวกที่ 53 - 54 : ศาลาวัดชนชั้นพันปี และต้นตะเคียนใหญ่ซึ่งเก็บไว้ที่หน้าวัด

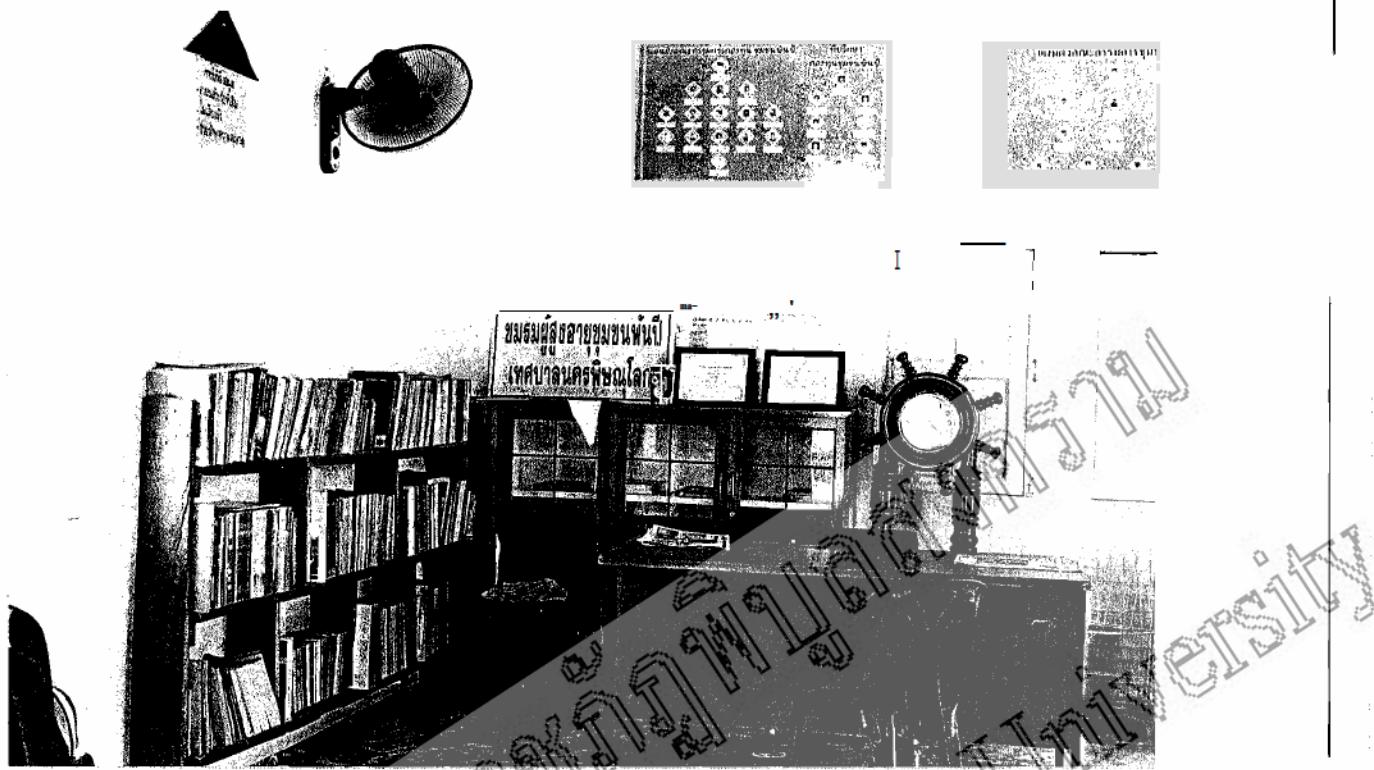

ภาพพนวกที่ 55 : ศาลาเจ้าพ่อพันปี และนางประจำบุป (ผู้คน)

ภาพพนวกที่ 56 : บริเวณหลังบ้านนางประจำบุป ซึ่งชุมชนพระพุทธธรูปในเจดีย์วัดพันปีเก่า

ภาพพนวกที่ 57-58 ห้องสมุดประชาชน ซึ่งใช้เป็นที่ตั้งของชุมชนผู้สูงอายุ
และสมาชิกของชุมชน ขณะรอรับการตรวจสุขภาพ

ภาพพนวนที่ 59 - 60 : ภายในห้องสมุดประชาชน
ซึ่งใช้เป็นที่สำหรับตรวจสุขภาพผู้สูงอายุด้วย

ภาพพนวกที่ 61 : สถานีพานิชเรณริมแม่น้ำป้องกันคลื่นพัง ใช้สำหรับจัดกิจกรรมสำคัญ

ภาพพนวกที่ 62 : สถานที่เล่นกีฬาบนริเวณหน้าบ้านประถานชุมชน ซึ่งอยู่ติดกับวัดพันปี

ภาพนิวที่ 63 : กิจกรรมกีฬาชุมชนสัมพันธ์ ระหว่างกลุ่มเยาวชนของชุมชนพันปี

ภาพนิวที่ 64 : การออกกำลังกายเต้นแอโรบิค ที่ลานกีฬาริมฝั่งแม่น้ำปราบ

แบบสำรวจสภาพทางภูมิศาสตร์ของชุมชนพันปี

สภาพทางกายภาพ

- ที่ตั้ง
- อาณาเขตติดต่อ
- เนื้อที่
- สภาพภูมิประเทศ (อดีต, ปัจจุบัน, การเปลี่ยนแปลง)
- ลักษณะดิน ทางกายภาพ และแม่น้ำ
- แหล่งน้ำ ธรรมชาติ มนุษย์สร้างขึ้น (ปริมาณ, คุณภาพ)
- อากาศ อุณหภูมิ ฝน ลม ความชื้น
- พืชพรรณ ธรรมชาติ มนุษย์สร้างขึ้น (ชนิด, ปริมาณ, ลักษณะ)
- แร่ธาตุ (ชนิด, ปริมาณ, กิจกรรมใช้ประโยชน์)

สภาพเศรษฐกิจสังคม

- ประวัติความเป็น
  - การตั้งถิ่นฐาน (รูปแบบ, ประเพท, ปริมาณ)
- จำนวนประชากร เพศ อายุ ความหนาแน่น
- การประกอบอาชีพ (ประเพท, ปริมาณ, รายได้)
- การใช้ประโยชน์ที่ดิน (ประเพท, พื้นที่, ปริมาณ, ผลผลิต)
- กิจกรรมสาธารณูปการ บริการ การท่องเที่ยว
- การเมือง การปกครอง การรวมกลุ่ม
- ลักษณะที่เป็นจุดแข็งหรือศักยภาพของชุมชนเพื่อการพัฒนา
- ลักษณะที่เป็นจุดด้อยหรือปัญหาของชุมชน
- ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาชุมชนพันปี

10. สรุปผล

แบบสอบถาม

สภาพทางภูมิศาสตร์และสังคมของชุมชนพันปี

คำชี้แจง ขอให้ท่านกาเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ท่านต้องการหรือเติมข้อความในช่องว่างให้ได้ใจความสมบูรณ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

1. บ้านเลขที่..... ซอย..... ถนน.....

2. เพศ [ ] 1. ชาย [ ] 2. หญิง

3. ระดับการศึกษา [ ] 1. ประถมศึกษา [ ] 2. มัธยมศึกษา^上
[ ] 3. อันตราย [ ] 4. นักเรียน [ ] 5. สูงกว่าบัณฑิต

4. จำนวนบุคคลในครอบครัวมี กี่คน
[ ] 1. 2 คน [ ] 2. 3 คน [ ] 3. 4 คน
[ ] 4. 5 คน [ ] 5. มากกว่า 5 คน

5. ผู้มีรายได้จากการทำงานในครอบครัวท่านมี กี่คน

[ ] 1. 1 คน [ ] 2. 2 คน [ ] 3. 3 คน
[ ] 4. 4 คน [ ] 5. 5 คน [ ] 6. มากกว่า 5 คน

6. รายได้เฉลี่ยต่อคนประมาณ

[ ] 1. วันละ.....บาท [ ] 2. เดือนละ.....บาท
[ ] 3. ปีละ.....บาท

7. อาชีพหลักของบุคคลในครอบครัวท่าน คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [ ] 1. รับราชการ [ ] 2. ค้าขาย [ ] 3. ทำงานร้านค้า/บริษัท
[ ] 4. รับจ้าง [ ] 5. อื่นๆ ระบุ.....

8. อาชีพเสริมของบุคคลในครอบครัว

- [ ] 1. ไม่มี [ ] 2. มี ระบุ.....

ตอนที่ 2 ลักษณะที่อยู่อาศัย

9. บ้านที่ท่านอาศัยอยู่ในปัจจุบันเป็นของตนเองหรือไม่

- [ ] 1. เป็นของตนเอง [ ] 2. เช่า อาศัยเดือนละ
[ ] 3. อื่นๆ ระบุ.....

10. สภาพบ้านของท่านทำด้วยอะไร

- [ ] 1. ก่อเป็นตึก [ ] 2. ทำด้วยไม้ [ ] 3. ตึกผสมไม้
[ ] 4. อื่นๆ ระบุ.....

11. ลักษณะบ้านเป็นแบบใด

- [ ] 1. บ้านเดี่ยว [ ] 2. ห้องแฝด [ ] 3. บ้านแฝด
[ ] 4. อื่นๆ ระบุ.....

12. บริเวณเนื้อที่บ้านซึ่งท่านครอบครองอาศัยอยู่มีเนื้อที่รวมทั้งหมด เท่าใด

- [ ] 1. น้อยกว่า 100 ตารางวา หรือ 1 งาน
[ ] 2. 1-2 งาน [ ] 3. 2-4 งาน [ ] 4. 1-2 ไร่
[ ] 5. มากกว่า 2 ไร่ ระบุ.....

13. บ้านของท่านตั้งมาประมาณกี่ปี

- [ ] 1. 1-5 ปี [ ] 2. 5-10 ปี [ ] 3. 10-15 ปี
[ ] 4. 15-20 ปี [ ] 5. มากกว่า 20 ปี ระบุ.....

14. การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ชั่งท่านครอบครอง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [ ] 1. เป็นที่อยู่อาศัยอย่างเดียว [ ] 2. อพยุคศัยและปลูกพืช.....
[ ] 3. อพยุคศัยและค้าขาย [ ] 4. อพยุคศัยและทำอุตสาหกรรมในครอบครัว^{กิจกรรม}
[ ] 5. อพยุคศัยและทำกิจกรรมอื่นร่วมด้วยคือ.....

15. พรรณไม้ชั่งมีอยู่ในบริเวณบ้านของท่านคือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [ ] 1. ไม่ตอกไม้ประดับ เช่น.....
[ ] 2. ไม้ผล เช่น.....
[ ] 3. พืชที่ปลูกเป็นการค้า กีร.....เนื้อที่ปลูก.....
[ ] 4. พืชอื่นๆ ที่ปลูก เช่น.....

ตอนที่ 3 ลักษณะดิน

16. ลักษณะดินในพื้นที่บริเวณบ้านของท่าน คือ

- [ ] 1. เป็นดินถม [ ] 2. เป็นดินธรรมชาติ (ถ้าเป็นดินธรรมชาติตอบข้อต่อไป)

17. ลักษณะดินเป็นแบบใด

- [ ] 1. สีเทา [ ] 2. สีน้ำตาลค่อนไปทางเหลืองแดง
[ ] 3. สีน้ำตาลเข้มถึงดำ [ ] 4. สีอื่นๆ ระบุ.....

18. ลักษณะเนื้อดินเป็นแบบใด

- [ ] 1. ดินเหนียว [ ] 2. ดินร่วน [ ] 3. ดินร่วนปนเหนียว
[ ] 4. ดินทราย [ ] 5. ดินเหนียวปนทราย
[ ] 6. ดินอื่นๆ ระบุ.....

19. ท่านคิดว่าลักษณะดินบริเวณบ้านของท่านเหมาะสมต่อการปลูกพืชเพียงใด

- [ ] 1. เหมาะสมมาก [ ] 2. ปานกลาง [ ] 3. น้อย
[ ] 4. ไม่เหมาะสม

ตอนที่ 4 สภาพทั่วไปของชุมชน

20. สิ่งให้บริการสาธารณูปการรวมในชุมชนมีความเหมาะสมเพียงใด
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [ ] 1. เหมาะสมมาก [ ] 2. ปานกลาง [ ] 3. น้อย
[ ] 4. ยังไม่เหมาะสม [ ] 5. ความสิ่งให้บริการอื่นอีก คือ.....

21. ความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงามในชุมชนท่าน อยู่ในระดับใด

- [ ] 1. มาก [ ] 2. ปานกลาง [ ] 3. น้อย
[ ] 4. ควรปรับปรุง คือ.....

22. ความสามัคคีร่วมมือร่วมใจในการทำกิจกรรมของชุมชนอยู่ในระดับใด

- [ ] 1. มาก [ ] 2. ปานกลาง [ ] 3. น้อย
[ ] 4. ควรปรับปรุง คือ.....

23. กิจกรรมหรือประเพณีที่มีปฏิยัติในชุมชนนี้ ได้แก่ .....

24. กิจกรรมหรือประเพณีที่ความในชุมชนนี้ ได้แก่ .....

25. ท่านคิดว่าชุมชนพันปีมีจุดเด่นที่สุด คืออะไร .....

26. ปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดในชุมชนมีมากน้อยเพียงใด

- [ ] 1. ไม่มี [ ] 2. มีเล็กน้อย [ ] 3. มีปานกลาง [ ] 4. มีมาก

27. ปัญหาเกี่ยวกับลักเล็กน้อยหรือโจรกรรมมีมากน้อยเพียงใด

- [ ] 1. ไม่มี [ ] 2. มีเล็กน้อย [ ] 3. มีปานกลาง [ ] 4. มีมาก

28. ท่านคิดว่าชุมชนพันปีมีจุดด้อย/ ปัญหา หรือสิ่งที่ควรปรับปรุง คือ .....

29. สิ่งที่ทำนักศึกษาสามารถทำให้ชุมชนพันปีเจริญพัฒนาก้าวหน้าได้เพิ่มมากขึ้น
คือ.....

30. แนวทางพัฒนาชุมชนพันปีที่ทำนักศึกษาต้องการให้เกิดขึ้น คือ.....
.....

ตอนที่ 5 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิษณุโลก
Pibulsongkram Rajabhat University

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวนงคราญ กาญจนประเสริฐ วุฒิ วทศ. (ปฐพีวิทยา) พ.ศ. 2529

ตำแหน่งทางวิชาการ รองศาสตราจารย์ (สาขาเกษตรศาสตร์) W.W. 2533

วิทยานิพนธ์

- ศึกษาตัวแปรที่มีผลต่อคุณภาพตามแม่น้ำเจ้าพระยา จากผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม จำนวน 92 หน้า. ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2519. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)
- การศึกษาลักษณะวินิจฉัยที่สำคัญในพัฒนาการของเด็ก และศักยภาพของที่ดินอันดับชั้นพิเศษ และอินทรีย์พิเศษ บริเวณลุ่มน้ำแม่กลอง. จำนวน 483 หน้า. ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2529. (วิทยานิพนธ์ปริญญาเอก)

งานวิจัย

- วิเคราะห์ความล้มเหลวระหว่างองค์ประกอบส่วนตัว และสภาพภูมิภาค ของประชากร วัยเจริญพันธุ์กับการวางแผนครอบครัว ในจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 145 หน้า. ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2523. (วิจัยเดี่ยว : ใช้ข้อตำแหน่งทางวิชาการผู้ช่วยศาสตราจารย์)
- ศึกษาความต้องการรับบริการจากสถานี่ายหอดโทรทัศน์ ช่อง 9 ของประเทศไทยในจังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดใกล้เคียง. จำนวน 165 หน้า. ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2524 (วิจัยเดี่ยว)
- ศึกษาพฤติกรรมของประชากรผู้สูงได้ผ่านการฝึกอบรมพัฒนาจิตใจ ตามอุดมการณ์ แผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง บริเวณจังหวัดนครสวรรค์. จำนวน 147 หน้า. ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2530 (หัวหน้าโครงการ)
- ศึกษาการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินและศักยภาพของที่ดินในจังหวัดนครสวรรค์. จำนวน 288 หน้า. ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2533 (วิจัยเดี่ยว : ใช้ข้อตำแหน่งทางวิชาการรองศาสตราจารย์)
- ศึกษาวิธีการที่เหมาะสมในการขยายพันธุ์กล้วยน้ำว้าพันธุ์มะลิอ่อง โดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ. จำนวน 171 หน้า. ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2538 (หัวหน้าโครงการ)
- การศึกษาลักษณะดินและการใช้ปุ๋ยสำหรับข้าวโพดในจังหวัดพิษณุโลก. จำนวน 161 หน้า. ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2540 (วิจัยเดี่ยว)

7. การใช้ประโยชน์ทางสมุนไพร : การเจริญเติบโตและผลผลิตของกระชายดำ เมื่อใช้ปุ๋ย
แตกต่างกัน. จำนวน 123 หน้า. ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2541 (วิจัยเดียว)
8. ศึกษาแนวทางพัฒนาการใช้ที่ดิน และการจัดการดินบนพื้นที่ชี้มีศักยภาพสูงทางการเกษตร
ในจังหวัดพิษณุโลก. จำนวน 127 หน้า. ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2541 (วิจัยเดียว)
9. ปัจจัยทางกายภาพสำคัญที่มีผลต่อการผลิตพืชเศรษฐกิจ ในจังหวัดพิษณุโลกและ
สุโขทัย. จำนวน 208 หน้า. ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2543 (วิจัยเดียว)
10. ศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการใช้ประโยชน์จากสมุนไพร เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง
ของชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก. จำนวน 107 หน้า. ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2544 (วิจัยเดียว)
11. ศึกษาบทบาทและวิธีการดำเนินงานของประชาคมเพื่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของ
ชุมชนในจังหวัดพิษณุโลก. จำนวน 139 หน้า. ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2544 (วิจัยเดียว)
12. โครงการวิจัยเพื่อรวบรวมแนวคิดเรื่องทฤษฎีใหม่และศรัทธาจิตพอเพียงตามแนวทางประชาธิริ
ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ. จำนวน 212 หน้า. ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2544 (วิจัยร่วม)
13. ศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นในการผลิตเชิงรายเดือนน้ำ โดยใช้เทคโนโลยีชาวบ้านของประเทศไทย
ในจังหวัดพิษณุโลก และสุโขทัย. จำนวน 273 หน้า. ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2545 (วิจัยเดียว)